

Názov:	PROGRAM ROZVOJA OBCE SPIŠSKÝ ŠTVRTOK PRE OBDOBIE 2015 – 2023	
Územné vymedzenie	Kataster obce Spišský Štvrtok	
		
Územný plán obce schválený	Áno	
Dátum schválenia PR	26.10.2015	
Dátum platnosti	Od 10/2015 – 12/2023	
Verzia	1.1	
Publikovaný verejne	23.10.2015	

Obsah

I.	ÚVOD.....	5
II.	Metodika spracovania programu rozvoja obce Spišský Štvrtok	6
II.1	POPIS JEDNOTLIVÝCH ČASTÍ.....	7
III.	ANALYTICKÁ ČASŤ - AUDIT ZDROJOV OBCE SPIŠSKÝ ŠTVRTOK.....	8
1.	PRÍRODNÉ ZDROJE OBCE.....	10
1.1.	Pôda	10
1.2.	Nerastné suroviny	11
1.3.	Lesy.....	12
1.4.	Voda	14
1.5.	Chránené územia	14
1.6.	Klimatické podmienky	15
2.	HISTORICKÉ ZDROJE	16
2.1.	Zaujímavé historické momenty v živote obce.....	16
2.2.	KOSTOL SV. LADISLAVA	19
2.3.	ZÁPOĽSKÉHO KAPLNKA	21
2.4.	KLÁŠTOR MINORITOV	22
3.	AUDIT ĽUDSKÝCH ZDROJOV	23
3.1.	Počet obyvateľov obce	23
3.2.	Pohlavná štruktúra	23
3.3.	Veková štruktúra obyvateľov obce	23
3.4.	Index starnutia	25
3.5.	Prirodzený prírastok obyvateľstva	26
3.6.	Migrácia obyvateľstva	27
3.7.	Celkový prírastok/úbytok obyvateľov obce	28
3.8.	Štruktúra obyvateľstva podľa vierovyznania.....	29
3.9.	Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti	29
3.10.	Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva obce	30
3.11.	Spoločenské organizácie obce.....	31
4.	MATERIÁLNE ZDROJE	35
4.1.	Domový a bytový fond obce	35
4.2.	Technická infraštruktúra obce	36

5.	SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA A SLUŽBY	38
5.1.	Školské zariadenia	38
5.2.	Kultúrne zariadenia	39
5.3.	Športové zariadenia	39
5.4.	Turistická infraštruktúra v obci	40
5.5.	Zdravotnícke zariadenia	41
6.	EKONOMICKÉ ZDROJE OBCE	42
6.1.	Zamestnanosť v obci	42
6.2.	Nezamestnanosť v obci	45
6.3.	Finančné hospodárenie obce	47
IV.	ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA	51
1.	OPERAČNÉ PROGRAMY PRE ROKY 2014 - 2020	51
1.1.	OP Integrovaný regionálny operačný program	51
1.2.	Operačný program Ľudské zdroje	53
1.3.	OP Kvalita životného prostredia.....	56
2.	PROGRAM ROZVOJA VIDIEKA 2014 - 2020	58
V.	ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU.....	59
1.	SWOT analýza.....	59
1.1.	TECHNICKÝ POTENCIÁL	59
1.2.	ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	60
1.3.	HOSPODÁRSTVO A ROZVOJ	61
1.4.	CESTOVNÝ RUCH	62
1.5.	SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO	63
1.6.	ŠKOLSTVO, KULTÚRA A ŠPORT.....	64
2.	PROBLÉMOVÁ ANALÝZA OBCE SPIŠSKÝ ŠTVRTOK	66
VI.	STRATEGICKÁ ČASŤ	71
VII.	PROGRAMOVÁ ČASŤ	73
VIII.	FINANČNÝ PLÁN	79
1.	Odhad finančných nárokov	79
2.	ZOZNAM PROJEKTOVÝCH ZÁMEROV SPRACOVANÝCH PRE ÚČELY RIUS VÚC PSK.....	90
IX.	MONITOROVANIE PROGRAMU ROZVOJA.....	93
X.	EX – POST HODNOTENIE PHSR 2007 – 2014.....	94
	Príloha č. 1 Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PR	99

Príloha č. 2 Vyhodnotenie dotazníka č. 1	101
Príloha č. 3 Vyhodnotenie dotazníka č. 2	111
Príloha č. 4 Prieskum indikátorov kvality života	115
Príloha č. 5 Fotodokumentácia zo stretnutia	116
Príloha č. 6 Zoznam zdrojov informácií v dokumente.....	117
Príloha č. 7 Zoznam obrázkov, tabuliek a grafov	118
Príloha č. 8 Zoznam skratiek	121

I. ÚVOD

Program rozvoja obce je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v PHSR VÚC PSK, na území ktorej sa nachádza, a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie obce. Je komplexným dokumentom a nositeľom rozvojovej politiky územnej samosprávy, predstavuje jej vedenia a obyvateľov o budúcnosti. Poskytuje celkový pohľad na rozvoj obce, pričom sa podrobnejšie zaoberá ekonomickými a sociálnymi aspektmi.

Obec v podobe programu rozvoja získava nástroj na proaktívne riadenie rozvoja, založené na iniciovaní potrebných a žiaducich zmien. Z tohto hľadiska ho možno vnímať ako dôležitý nástroj marketingovej komunikácie. Obec vypracovaním programu rozvoja dáva najavo záujem o svoju budúcnosť, ako aj budúcnosť svojich obyvateľov a súčasne tým preberá na seba zodpovednosť za ďalší rozvoj.

Vypracovaním programu rozvoja splní obec Spišský Štvrtok jeden zo základných princípov regionálnej politiky Európskej únie - princíp programovania. Podľa tohto princípu sa podpora zo zdrojov Európskej únie viaže na vypracovanie programových dokumentov, preto zákon o podpore regionálneho rozvoja definuje štyri programové dokumenty regionálneho rozvoja, s ktorými by mal každý stupeň správneho riadenia disponovať. Na úrovni obce túto úlohu podľa § 5 plní program rozvoja obce (PR) alebo spoločný program rozvoja (SPR).

Graf č. 1: Štruktúra programových dokumentov

Podmienkou je, že musí byť aj v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v Partnerskej dohode, ktorá predstavuje strategický dokument pre čerpanie finančných prostriedkov zo štruktúr EÚ v programovom období 2014 až 2020 a v súlade s novým programovým obdobím pre čerpanie štrukturálnych fondov pre roky 2014 - 2020 v nadväznosti na možnosti čerpania dotácií aj spoza hraníc SR v oblasti európskych dotačných schém. Pre získanie finančnej podpory z dotačných a grantových schém musí byť preukázateľný súlad zamýšľaného projektu s regionálnymi stratégiami i miestnou, ktorú reprezentuje program rozvoja obce. Zástupcovia samosprávy Spišský Štvrtok sa rozhodli urobiť plán na obdobie rokov od 2015 – 2023, keďže programové obdobie uplatňuje podmienku n+3 a ako strednodobý dokument sa zvykne spracovávať na 7 rokov s výhľadom až na 10 – 14 rokov.

Zdroj: Vlastné spracovanie

II. Metodika spracovania programu rozvoja obce Spišský Štvrtok

Proces strategického plánovania predstavuje súbor nadväzujúcich činností, ktoré sú riadené tak, aby viedli k naplneniu vopred stanovených a hierarchicky usporiadaných cieľov.

Program rozvoja obce je spolu s územným plánom základným kameňom pre riadenie rozmachu a prosperity. Z hľadiska štruktúry, podľa zákona č. 309/2014 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, obsahuje 5 častí: analytickú, strategickú, programovú, realizačnú a finančnú, v ktorých :

- ✓ analyzuje možnosti hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, hlavné smery jej vývoja, stanovenie cieľov a prvoradých potrieb,
- ✓ stanovuje úlohy a prvoradé potreby v rozvoji technickej infraštruktúry, sociálnej infraštruktúry, v starostlivosti o životné prostredie, vo vzdelávaní, v kultúre a v ďalších oblastiach podľa § 3 ods. 2,
- ✓ navrhuje finančné a administratívne zabezpečenie.

Pri ich definovaní pritom vychádzame z poznania situácie a identifikovaných potrieb obyvateľov, občianskych združení, podnikateľov, záujmových skupín a ostatných subjektov v lokalite. Na základe spracovaných výstupov sme v predmetnom dokumente sformulovali stanoviská, konkrétne opatrenia a aktivity pre vhodné, koordinované smerovanie municipality a dosiahnutie cieľov komunity pre lepšiu budúcnosť.

Metodika a proces spracovania tvorby programu rozvoja bola z toho titulu zvolená tak, aby zohľadnila správne zvolenú stratégiu obce skrz zodpovedný prístup k riešeniu problémov. Z dlhodobého hľadiska musíme zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj daného územia spôsobom, ktorý bude verejne akceptovaný. Zapojením všetkých aktérov a ich participácii na procese plánovania sme umožnili lepšie pochopenie princípov strategického plánovania smerom k širokej verejnosti a užívateľom plánu. Pri usmerňovaní plánovacieho procesu a spracovaní dokumentu boli pre jeho obsah aplikované metodické postupy metodického príručky PHSR Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky a podľa viacerých osvedčených domácich a zahraničných metodík strategického plánovania na komunálnej úrovni, podľa ktorých bola upravená aj použitá terminológia. Zväčša boli využité prístupy typu „bottom up“ s metódami expertného zapojenia s aktívnou občianskou participáciou, kde mediátorom bol obecný úrad.

Postupy spracovania:

- ✓ máj 2014: dotazníkový prieskum občanov, ktorý bol uskutočnený prostredníctvom obce za účasti expertov miestnych organizácií Centrum prvého kontaktu Levoča a Občianske združenie MAS LEV, o.z., následne zozbieraný a vyhodnotený ako vstup pre ďalšie stretnutie
- ✓ marec 2015: zber podnetov a projektových zámerov cez obecný úrad a ich analýza s potenciálnym donorm MAS LEV
- ✓ jún 2015: stretnutie s obyvateľmi všetkých sektorov – spoločná formulácia SWOT analýzy, problémová analýza použitím matice aj za účasti expertov z MAS LEV
- ✓ august 2015: dotazníkový prieskum potrieb a návrhov cez internet a osobne

II.1 POPIS JEDNOTLIVÝCH ČASTÍ

Analytická časť dokumentu obsahuje analýzu vnútorného, vonkajšieho prostredia a zhodnotenie súčasného stavu. Súčasťou je prehľadné prirodných, kultúrnych, ľudských, materiálnych a ekonomických zdrojov obce. Hlavným zdrojom údajov, ktoré sme použili pri analýze týchto oblastí života obce bola samotná samospráva obce – jej predstavitelia, občania obce, najmä tiež ŠÚ SR a internet. Občania sa do procesu zapojili hlavne vyplnením dotazníka v rámci prieskumu verejnej mienky, ale tiež do problémovej analýzy, tvorby vízie a SWOT analýzy.

Strategická časť obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jeho vnútorných špecifík a určí hlavné ciele a priority rozvoja pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia.

Programová časť obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, t.j. pozostáva z aktivít, realizáciou ktorých by sa mali naplniť stanovené ciele. Ku každej aktivite je priradený predpokladaný termín a osobná zodpovednosť za realizáciu, výška nákladov a zdroje finančných prostriedkov, z ktorých sa bude čerpať pri ich samotnej realizácii. Obsahuje tak podrobnejšie rozpracovanie strategických cieľov v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej politike na úroveň opatrení a aktivít, ktoré sú tvorené vecne príbuznými skupinami projektov.

Realizačná časť ako súčasť programovej je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce/VÚC, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce/VÚC s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce/VÚC formou akčných plánov.

Finančná časť s prepojením na programovú obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie programu rozvoja obce

Pri zostavovaní **finančného rozpočtu** sa vychádzalo z plánovaného odhadu nákladov na jednotlivé aktivity obce (stanovené v súčinnosti s obcou) a možností získavania zdrojov.

To, či sa realizáciou aktivít naplnili stanovené ciele, sa zisťuje porovnaním plánovaných hodnôt merateľných ukazovateľov a skutočného stavu. V tomto prípade to bude počet zrealizovaných aktivít. Predošlé obdobie naplnenia PHSR je tiež súčasťou predmetnej práce a spracováva pohľad na naplnenie stanovených aktivít.

Riadiaci tím na záver zabezpečí finalizáciu dokumentu a jeho predloženie zastupiteľstvu na schválenie:

1. prerokovanie dokumentu v orgánoch samosprávy (rada, zastupiteľstvo, výbory, komisie),
2. schválenie dokumentu zastupiteľstvom,
3. samospráva informuje verejnosť o schválení PR (úradná tabuľa, webová stránka, apod.).

Celý tento proces by mal viesť jednak k zefektívneniu činnosti samosprávy a tiež k jej prehľadnému a priblíženiu občanom obce.

III. ANALYTICKÁ ČASŤ - AUDIT ZDROJOV OBCE SPIŠSKÝ ŠTVRTOK

Spišský Štvrtok

Obec leží na juhozápadnom okraji Levočských vrchov a v severozápadnej časti Hornádskej kotliny. V jej blízkom susedstve je Národný park Slovenský raj. Poloha obce na križovatke významných obchodných ciest, spájajúcich východ so západom, ale aj sever s juhom (asi 12 km je z obce do Popradu, Levoče i Spišskej novej Vsi) spôsobila, že jej okolie bolo osídlené už od praveku. Našli sa tu stopy po človekovi z mladšej doby kamennej, z doby bronzovej i železnej – halštatskej. Najväčší význam však má objav pravekého organizovaného mestečka na susednom kopci Myšia hôrka, ktoré bolo opevnené najstarším murivom v strednej Európe, bolo ovplyvnené mykénskou kultúrou a život v ňom pulzoval pred 3500 rokmi. V blízkosti boli v 8. a 9. storočí aj centrá slovanského veľkomoravského osídlenia na čele s Čingovom. Akiste na mieste dnešnej obce bola stará trhová osada, v ktorej sa konali trhy vo štvrtok, z čoho pochádza aj jej meno. Po zaujatí okolia Maďarmi koncom 11. storočia bola obec pomenovaná podľa uhorského kráľa sv. Ladislava: Villa sancti Ladislai – Obec sv. Ladislava, čo tiež svedčí o jej význame. Zdá sa, že počas tatárskeho vpádu v r. 1241 bola časť obyvateľstva vyhubená, preto sa tu usadili nemeckí kolonisti. Obec sa stala členom Provincie spišských Sasov – neskôr Provincie 24 spišských miest a na základe ich privilégií sa zmenila na plnohodnotné stredoveké mestečko. Písomne sa Spišský Štvrtok prvýkrát spomína v roku 1263. V susedstve obce boli od 12. storočia zemanské dediny tzv. spišských kopijníkov. Aj keď Spišský Štvrtok ku nim nepatril, dlhú dobu bol ich administratívnym centrom. Postavenie mestečka sa zmenilo, keď kráľ Žigmund v roku 1412 dal do zálohy poľským kráľom 13 z 24 spišských miest. Spišský Štvrtok ostal v Uhorsku a postavil sa na čelo Provincie 11 spišských miest. Mestské slobody však začal postupne strácať v roku 1465, keď sa stal súčasťou spišského hradného panstva a dostal sa do poddanskej závislosti Zápoľských, potom Turzovcov a napokon Csákyovcov.

V mestečku bola škola už v 15. storočí. O jeho význame svedčí, že odtiaľ pochádza a má svoj predikát grófska rodina Henckelovcov: Henckel von Donnersmark. Tunajší kostol opevnil v roku 1444 Ján Jiskra z Brandýsa a urobil z neho pevnosť, z ktorej mohol kontrolovať široké okolie. Tu si postavili Zápoľskí v roku 1473 svoju pohrebnú kaplnku podľa plánov viedenského architekta Hansa Puchsbauma, ktorá sa považuje za najkrajšiu gotickú architektúru na Slovensku. V roku 1666 tu založili Csákyovci dodnes jestvujúci kláštor minoritov, ktorý zohral významnú úlohu pri rekatolizácii Spiša. Najcennejšiou pamiatkou obce je farský kostol, ktorého románske prvky siahajú až do konca 12. storočia. Prebudovaný bol v rokoch 1693 a 1743. Jeho interiér je barokový z prvej polovice 18. storočia. Mimoriadnu hodnotu má ku nemu pribudovaná už spomínaná dvojpodlažná pohrebná kaplnka Zápoľských, postavená podľa vzoru Saint Chapelle v Paríži. Jej interiér je síce neogotický, ale jej oltárny obraz z polovice 15. storočia pochádza z Norimberku. Priľahlý kláštor minoritov siaha do začiatku 70. rokov 17. storočia a bol viackrát prebudovaný. S kostolom je prepojený podzemnou chodbou.

Za posledných 50 rokov prešla obec významnými zmenami politickými, hospodárskymi, kultúrnymi a spoločenskými. K významným budovám v obci patrí budova Obecného úradu (1975), budova Základnej školy (1961) dobudovaná novou prístavbou v roku 1998, budova Materskej školy, budova Domu nádeje (1996), budova Hasičskej zbrojnice (1977).

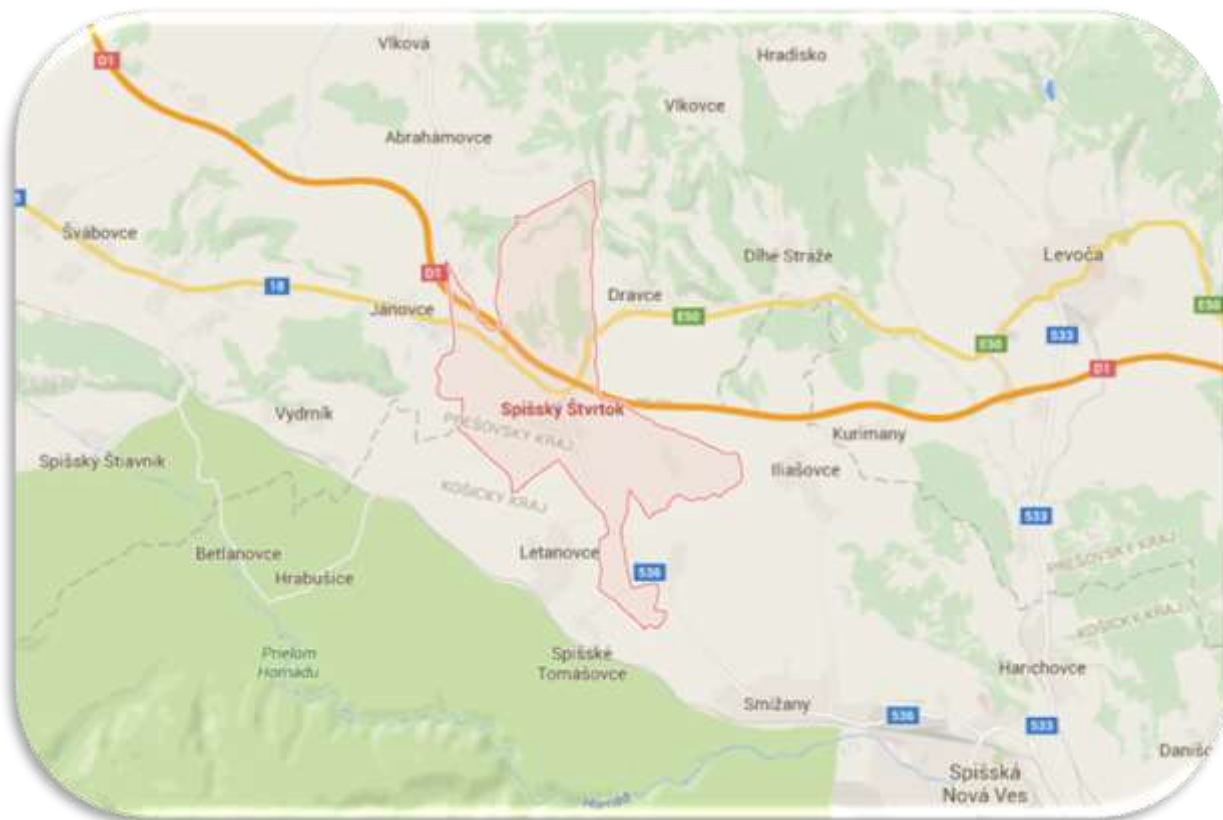
V súčasnom období žije v obci 2453 obyvateľov. Od roku 2011 obec dostáva novú tvár. Dobudovaná je kanalizačná sieť (2011) a kompletnou rekonštrukciou prešla ČOV (2011). Centrálna zóna obce sa po realizácii projektu (2012) zmenila na nepoznanie a stala sa príjemnou oddychovou zónou pre všetkých našich občanov. Verejné priestranstvo Driž prešlo prestavbou (2013), čím sa skrášlil vstup do obce samotnej. Naša obec bola vždy historicky významná. Stojí na križovatke ciest, preto ju aj naďalej zveľaďujeme a ochraňujeme.

Autori : Doc. PhDr. Ivan Chalupický a Ing. Ján Greš

Mečedeľovce

Táto osada existovala v 13. storočí. Písomný doklad o nej pochádza z roku 1314. Založil ju zbohatlík Michelot a volala sa Micheletfana. V roku 1397 sa osada volala Michelot. V maďarských dokladoch sa uvádza ako Meczedelfalu. V roku 1828 tam bolo 11 domov a 79 obyvateľov. Mečedeľovce úradne k Spišskému Štvrtku boli pričlenené v 2. polovici 19. storočia. Nadmorská výška osady je 540 m.

Obrázok 0: Poloha obce Spišský Štvrtok

Zdroj: <https://www.google.sk/maps/>

1. PRÍRODNÉ ZDROJE OBCE

1.1. Pôda

Celková výmera územia obce je 1 423, 69 ha, z čoho poľnohospodárska predstavuje 1 153,09 ha a nepoľnohospodárska pôda celkom 270,60 ha.

Poľnohospodársku pôdu reprezentuje súhrn kultúr (druhov pozemkov) slúžiacich bezprostredne poľnohospodárskej výrobe ako základný prostriedok, z ktorého sa získava rastlinná produkcia. Pozostáva z ornej pôdy, chmeľníc, viníc, záhrad, ovocných sádov a trvalých trávnatých porastov. Obec Spišský Štvrtok nikdy neevidovala chmeľnice či vinice, do roku 2001 mala však ovocný sad s rozlohou 15,63 ha; ale od roku 2002 sa poľnohospodárska pôda v takejto forme neeviduje.

Obec Spišský Štvrtok už nie je typicky poľnohospodárskou obcou, kde sa vždy pestovali obilniny, olejiny, zemiaky a viacročné krmoviny. V obci fungovalo od roku 1957 obecné poľnohospodárske družstvo, ktoré je momentálne od 15. 10. 2014 v likvidácii.

Obilniny sa v roku 2014 dopestovali v priemere 4 tony/ha, zemiaky cca 28 ton/ha; olejiny 2,7 ton/ha a kukurica na siláž cca 35 ton/ha. Živočišna výroba je zameraná na chov hovädzieho dobytku a oviec.

Kataster obce charakterizuje niekoľko hektárov lesov, pasienkov a veľa hektárov ornej pôdy na mierne svahovitom teréne.

Štruktúru pôdy a vývoj jej podielu vyjadrujú nasledujúce tabuľky, ktoré z hľadiska porovnania 7 rokov deklarujú zníženie výmery poľnohospodárskej pôdy v prospech nepoľnohospodárskej o cca 30 ha.

Tabuľka č. 1: Využitie poľnohospodárskej pôdy v katastri obce.

Pôda/v ha	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Poľnohospodárska pôda spolu	1 182,66	1 182,29	1 165,60	1 163,47	1 154,18	1 153,85	1 153,64	1 153,09
Orná pôda	833,69	833,40	816,76	817,36	808,06	807,83	807,63	807,11
Chmeľnice	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vinica	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Záhrada	8,47	8,40	8,36	8,36	8,36	8,27	8,27	8,25
Ovocný sad	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
TTP	340,49	340,49	340,48	337,75	337,75	337,75	337,74	337,74

Zdroj: „Štatistický úrad SR databáza DATAcube“

Tabuľka č. 2: Využitie poľnohospodárskeho pôdneho fondu v percentách

Rok/v %	SPOLU	Orná pôda	TTP	Záhrady	Chmeľnica/vinica/ovocný sad
2007	1 182,66	100 %	70, 50	28, 80	0, 70
2008	1 182,29	100 %	70,49	28,80	0,71
2009	1 165,60	100 %	70,08	29,21	0,71
2010	1 163,47	100 %	70,25	29,03	0,72
2011	1 154,18	100 %	70,01	29, 27	0,72
2012	1 153,85	100 %	70,01	29,27	0,72
2013	1 153,64	100 %	70,01	29,27	0,72
2014	1 153,09	100 %	69,99	29,29	0,72

Zdroj: „Štatistický úrad SR databáza DATAcube“

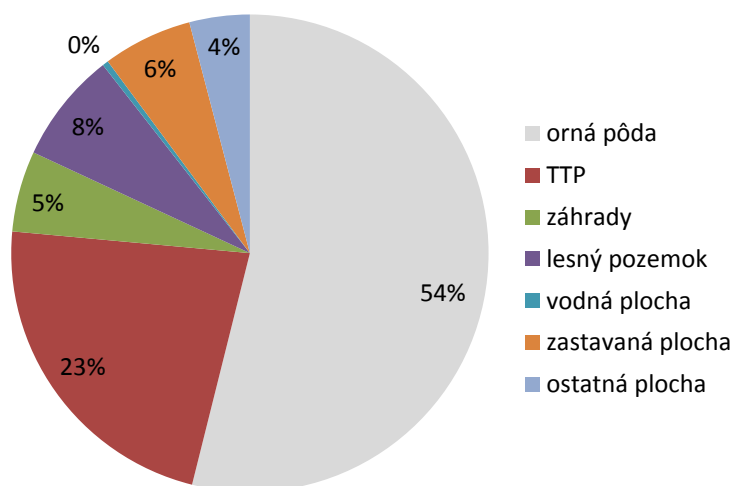
Orná pôda a trvale trávne porasty prevažujú v rámci poľnohospodárskej plochy. Čo sa týka nepoľnohospodárskej pôdy, jej členenie je na lesné pozemky, vodné, zastavané plochy a nádvorja, tiež ostatné. V predmetnom katastri má výrazné zastúpenie lesná pôda, ktorej rozloha sa takmer nemení. Významnou sú aj zastavané plochy, ktoré tvoria 6 % z celkovej plochy.

Tabuľka č. 3: Rozloha nepoľnohospodárskej pôdy v ha a jej štruktúra v Spišskom Štvrtku.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Nepoľnohosp. pôda celkom	241,03	241,40	258,09	260,22	269,51	269,84	270,06	270,60
Lesný pozemok	112,97	112,97	112,92	112,47	112,47	112,47	112,47	112,47
Vodné plochy	6,94	6,94	6,98	6,13	6,13	6,13	6,15	6,15
Zastavané plochy a nádvorja	87,85	88,07	88,03	89,78	90,52	90,59	90,66	90,75
Ostatná plocha	33,27	33,42	50,16	51,84	60,39	60,65	60,78	61,24

Zdroj: „Štatistický úrad SR databáza DATAcube“

Graf č.2: Využitie pôdneho fondu v katastri obce Spišský Štvrtok za rok 2014 (v %)

Zdroj: Tabuľka č. 1 a 3, „Štatistický úrad SR databáza DATAcube“

1.2. Nerastné suroviny

Členitý povrch obce Spišský Štvrtok tvoria pieskovcovo-ílovité vrstvy treťohorného flyšu. V západnej časti sa vyskytujú druhohorné pestré bridlice. V lokalite „Myšia Hôrka“, kde bolo odkryté Veľkomoravské hradisko, je možnosť ťažby lomového kameňa. Kameň je bez rozboru a kvalitatívnych špecifikácií.

1.3. Lesy

V severnej časti chotára sa nachádza les a nad ním Čenčický kopec s Pikovskou horou /nadm. v. 795 m/, ktoré chránia obec pred severným studeným vetrom a sú súčasne rozhraním povodia Baltického a Čierneho mora. Rozloha lesa predstavuje 112,47 ha.

Tabuľka č. 4: Rozloha lesného pozemku počas rokov od 2007 – 2014 v Spišskom Štvrtku

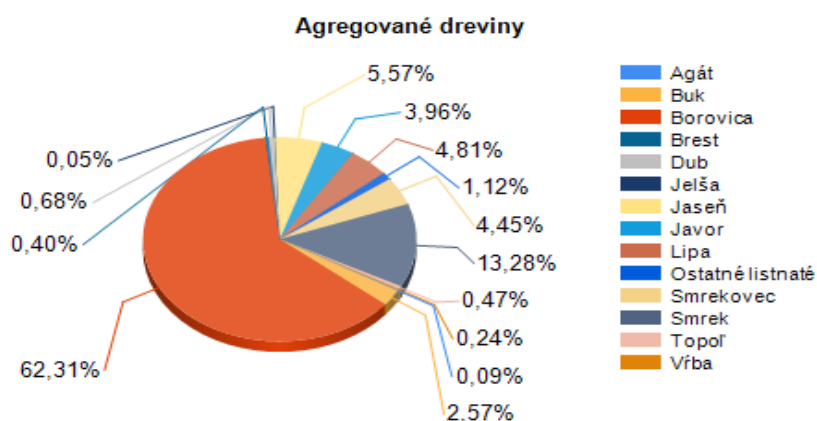
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Spolu (ha)	112,97	112,97	112,92	112,47	112,47	112,47	112,47	112,47

Zdroj: „Štatistický úrad SR databáza DATAcube“

Plocha samosprávy sa rozprestiera v lesnej oblasti nazývanej Hornádska kotlina. Rovnako, ako v iných obciach obklopených lesmi, je aj tu ohrozenosť pred požiarimi vysoká.

Na lesných pozemkoch sa nachádzajú hlavne borovicové a smrekové lesy a z listnatých lesov je vysadený hlavne jaseň a lipa. Pritom najvyššie zastúpenie majú staršie dreviny a to v rozmedzí od 81 – 100 rokov, ako je uvedené v tabuľkovej podobe obrázka č. 2. .

Obrázok 1: Drevinové zloženie v katastrálnom území obce Spišský Štvrtok

Drevina	Výmera v ha	Percento
Agát	0,11	0,09 %
Borovica	71,33	62,31 %
Brest	0,46	0,40 %
Buk	2,94	2,57 %
Dub	0,78	0,68 %
Jaseň	6,37	5,57 %
Javor	4,53	3,96 %
Jelša	0,05	0,05 %
Lipa	5,50	4,81 %
Ostatné listnaté	1,28	1,12 %
Smrek	15,20	13,28 %
Smrekovec	5,10	4,45 %
Topoľ	0,53	0,47 %
Vrbica	0,27	0,24 %
Spolu	114,46	100,00 %

Zdroj: Lesnícky geografický informačný systém, www.forestportal.sk

Obrázok 2: Dreviny podľa vekových kategórií

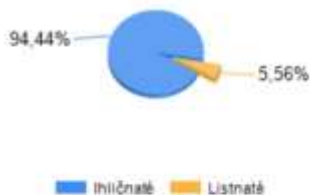
Drevina	Veková trieda (výmera v ha)								Spolu vek.triedy
	0 - 20	21 - 40	41 - 60	61 - 80	81 - 100	101 - 120	121 - 140	141+	
Agát			0,11						0,11
Borovica	1,77	2,51	15,08	4,74	40,80	6,42			71,33
Brest	0,18	0,28							0,46
Buk	2,74	0,20							2,94
Dub	0,20	0,58							0,78
Jaseň	1,81	3,52	1,04	0,01					6,37
Javor	1,37	2,57	0,59						4,53
Jelša		0,05							0,05
Lipa	2,59	2,21	0,71						5,50
Ostatné listnaté	1,19	0,10							1,28
Smrek	5,02	3,23	2,54	0,34	3,79	0,28			15,20
Smrekovec	0,01	3,33	1,40			0,35			5,10
Topoľ	0,53								0,53
Víňa	0,20	0,07							0,27
Spolu	17,61	18,65	21,47	5,10	44,59	7,06			114,46

Stav k: 05.10.2015

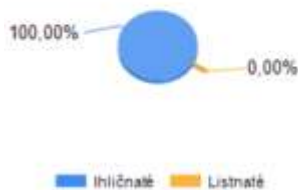
Zdroj: Lesnícky geografický informačný systém, www.forestportal.sk

Zásobu drevnej hmoty pritom deklaruje obrázok č. 3, ktorý dokazuje, že ihličnany prevládajú nad listnatými o cca 94 %. Ich výmera je 30 374 m³ a kalamitný stav je evidovaný na 134 m³.

Obrázok 3: Zásoby drevnej hmoty

Dreviny	Zásoba v m3
Ihličnaté	30 374
Listnaté	1 787
Spolu	32 161

Dreviny	Kalamita v m3
Ihličnaté	134
Listnaté	0
Spolu	134

Stav k: 05.10.2015

Zdroj: Lesnícky geografický informačný systém, www.forestportal.sk

Drevo sa využíva hlavne z dôvodu kalamitného ťaženia v prípade akýchkoľvek živelných pohrôm a ročne sa pohybuje okolo cca 822 m³, z čoho obnovná tvorí 94 % a výchovná 6 %.

1.4. Voda

Cez obec preteká Štvrtocký potok, ktorý je bohato vetvený podhorský potok, je osou územia a až po sútok s Bicírom najvýznamnejším tokom celej oblasti. Prirodzene tečúci, najmä v zalesnenej časti územia viac-menej priamy tok, v kotlinovej časti územia meandrujúci, v oblasti obce neupravený. Pod obcou boli v nedávnej dobe odstránené nepôvodné topoľové porasty, následkom čoho došlo k žiaducej obnove prirodzených vrbových a jelšových spoločenstiev brehových porastov. Nad obcou je na toku malá vodná nádrž „Močidlá“, ktorá je z biologického hľadiska žiaducim oživením toku. Nakoľko došlo k vylievaniu vody a zaplaveniu RD, záhrad, ihriska je Štvrtocký potok ohrozením pre obec. Počas povodne v roku 1993 boli zaplavené rodinné domy, ihrisko. V roku 1998 boli zaplavené 2 rodinné domy, lúky, ihrisko. Veľká povodeň v roku 2010 strhla most na ul. Družstevnej a zaplavila 10 rodinných domov.

Severozápadná časť obce je často vystavená vetrom pretože je úplne otvorená k Vysokým Tatram. Priemerná ročná teplota je +6°C a ročný súhrn zrážok je 620 – 700 mm.

Vodná plocha je evidovaná na C parcelách v rozsahu 61 452 m² a s parcelami KN E až 65 631 m².

Tabuľka č. 5: Vývoj výmery vodnej plochy parciel C evidencie KN

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Vodná plocha C parciel v m²	69 389	69 389	69 808	61 300	61 300	61 301	61 452	61 452

Zdroj: „Štatistický úrad SR databáza DATAcube“

1.5. Chránené územia

V posudzovanom území sa v súčasnej dobe nenachádzajú žiadne vyhlásené alebo na ochranu navrhované územia či objekty.

V blízkosti sa nachádza NP Slovenský raj a Tatranský národný park. Obec je cieľom medzinárodného cestovného ruchu „Gotická cesta“ na báze návštevy spišských kultúrnych pamiatok. Ide o okruh s dĺžkou 276 km, ktorý vedie po cestách I., II., III. triedy a miestnych komunikáciách. Spoznáva kultúru 24 obcí a 9 miest. Súčasťou sú 2 mestské pamiatkové rezervácie, 5 pamiatok UNESCO, 7 pamiatkových zón, 7 národných pamiatok a vyznačená je 270-timi smerovými tabuľami.

V súvislosti so zvýšením atraktivity obce pre medzinárodný cestovný ruch sa navrhovalo sprístupnenie archeologického areálu Myšej Hôrky a to zriadením expozície i obnovením pôdorysu bývalého mesta. Súčasný stav tejto lokality je však alarmujúci a kvôli nevhodným zásahom a správaniu Rómskych spoluobčanov ohrozený.

Ďalšou významnou časťou je lokalita Pod Šibeničnou horou, kde archeológovia počas výskumu pod pripravovanou diaľnicou Jánovce – Jablonov objavili v katastri obce Spišský Štvrtok unikátne včasnosclovanské osídlenie, ktoré datujú do obdobia od polovice 6. až do začiatku 7. storočia. Doteraz sa najstaršie osídlenie Spiša Slovanmi kládlo do 8. storočia, s dôrazom na obdobie Veľkej Moravy. (Zdroj: Korzár 10/2011)

1.6. Klimatické podmienky

Obec leží v severozápadnej časti Hornádskej kotliny. Táto oblasť patrí do mierne teplej oblasti. Počet letných dní dosahuje menej ako 50 s priemernou teplotou v júli 16°C. Bližšie zaradenie tohto územia je do mierne teplej a zároveň vlhkej oblasti, so studenou zimou s priemernou januárovou teplotou -5°C. Klíma je ovplyvnená európskou kontinentálnou klímou s vplyvom oceánskeho vzduchu. Kotlina je chudobnejšia na zrážky. Ročný úhrn zrážok je 600 - 700 mm. Charakteristickou črtou je zrážkový tieň. Maximálny úhrn zrážok pripadá na mesiac júl, kedy sú charakteristické búrkové lejaky. Sú to krátke, avšak intenzívne dažde, ktoré majú malý plošný rozsah a zároveň značnú intenzitu, čo má vplyv najmä na menšie odtoky a na vznik podružných maxím. Najmenej zrážok je v zimných mesiacoch a to vo forme snehu. Snehová prikrývka sa udrží 48 až 80 dní. Najteplejšími mesiacmi sú jún, júl a august.

2. HISTORICKÉ ZDROJE

2.1. Zaujímavé historické momenty v živote obce

STREĽBY ARMÁDY

Zvláštnosťou tridsiatych rokov po rok 1941 bolo, že po zbere zemiakov v septembri Na huroch sa konali vojenské cvičné i ostré streľby armády z pechotných zbraní. Do obce na dobu dvoch týždňov prichádzali vojaci s konskými povozmi a vojenskou technikou z Levoče a Spišskej Novej Vsi. Richtár kone umiestnil a vojakov i dôstojníkov ubytoval v určených domácnostiach a dvoroch. Vojaci mali svoju poľnú kuchyňu. Denne odchádzali do priestoru na Prostrední verh a tam strieľali na terče od lesa na stráň, zvanú Kijaň. V podvečer sa vracali do dediny, kde večer s vojakmi bolo vždy veselo.

BAŤOVCI

Bola to osobitná skupinka mladých, uniformovaných ľudí v obci. Tvorili ju žiaci a absolventi Baťovej školy práce, ktorých si vychoval podnikateľ Tomáš Baťa vo svojich školách v Partizánskom a vo Svite ako budúcich zamestnancov. Tieto školy naučili mladých ľudí čestne pracovať, byť skromným a poctivým a dávali predpoklady dostať sa do riadiacich funkcií vo výrobe u jeho firmy. Po znárodnení firmy Baťa väčšina z nich ostala pracovať na dôležitých postoch v Partizánskom, Svite a Bardejove. K Baťovcom patrili Ing. Bajtoš Ján, Dunčko Štefan, Kukura Štefan, Skala Jozef a Slamený Ján.

PRIEZVISKÁ

Pre mnohých občanov obce môže byť zaujímavosťou, aké priezviská sa v obci vyskytovali. V Súpise obyvateľstva z roku 1869 sa v obci vyskytovalo 84 priezvisk, kým v roku 1993 už ich bolo 179, pričom do tohoto čísla nie sú započítané terajšie priezviská Rómov. V obci v roku 1869 boli tieto priezviská: Bajtoš, Barlog, Bartko, Bašista, Bednár, Begala, Bekeš, Beleš, Beregházy, Bonk, Bunda, Bystrický, Cirbus, Dravecký, Dulik, Dulovič, Dunčko, Dvorčák, Dzubak, Findura, Ganovský, Greš, Hrubizna, Javorský, Jozefčák, Kacvinský, Kalna, Kanya, Kežmarský, Kopnický, Koritko, Kovalčík, Kramár, Krempaský, Krištofčík, Kubinský, Kukura, Labus, Lengvarský, Lesňak, Mačak, Magut, Mašlar, Melher, Muranský, Nedorostek, Neuvirth, Novinčerk, Novysedlák, Oravec, Pavol, Pekarčík, Pekelský, Petrek, Petrovič, Pikovský, Pramuka, Regec, Sagula, Sarítak, Sečka, Skokan, Slamený, Slanina, Slavkovský, Slobodník, Staš, Šarišský, Škovira, Šofranec, Svarc, Švirloch, Talpaš, Tkáč, Toporcer, Tropko, Valigura, Vargay, Vilk, Vojcek, Vojtek, Vronč, Zvarnik, Žoldok. Mnohé priezviská dostávali a i dnes dostávajú rôzne kuriózne a zaujímavé prímenia, aby sa pri rovnakých priezviskách nevyskytla zámena, najmä ak sa zhodujú aj krstné mená. Najviac prímení sa vyskytovalo a aj dnes vyskytuje pri priezviskách Bajtoš, Dunčko, Greš, Javorský, Oravec, Petrek, Petrovič, Skokan, Slamený, Staš, a Toporcer.

ČASTI OBCE

Po stáročia sa vyvíjali názvy jednotlivých častí obce. Ulice pomenovanie nemali. V posledných desaťročiach a najmä zavedením názvu ulíc, mnohé pôvodné názvy častí obce zanikli. Známe boli tieto pomenovania: Gergejovec, Huštak, Kolfašisko, Na brišku, Na drižu, Na iľašofskej cese, Na

kapušnicoh, Na lukoh, Na nižnim koncu, Na rinku, Na višnim koncu, Majericka cesta, Panski dvor, Pod kľaštorom, Pri cintiru, Pri mľinku, Pri uličke, Za hiškami, Za humnami.

ČASTI CHOTÁRA

Podobne to bolo i s pomenovaním honov chotára. Rozmiestnenie roličiek v chotári si vyžadovalo ich čo najpresnejšie určenie a pomenovanie. Po vzniku JRD a po vytvorení veľkých honov, mnohé pomenovania stratili svoj presne určovací význam a ich počet podstatne klesol. Pre zaujímavosť uvádzam niekdajšie názvy : Bľejhi, Bodroška, Burimbark, Čarna dolina, Čelisko, Čenčicka hura, Garhalofske (višne, nižne, predne, zadne), Kijaň, Kľačimbark, Kolpsnak, Koncimberg, Iežisko, Kľaštorna luka, Medzi jarečkami, Moncvald, Na čenčickim, Na draveckim, Na farskim, Na koscelnim, Na krajľofskim, Na letanofskim, Na Skalke, Na skladzikoh, Ofsisko, Pekman, Pikofska hura, Pod geľendrami, Pod Kolpsnakom, Pod koscelom, Pod šibeňami, Pod Šibenčnu huru, Pres lučki, Pri majeriku, Pri smikancu, Pri hotare, Prostredni verh, Prostredňa dolina, Rejbark, Rovinka, Rurovi jarek, Stredne honi, Šecimfald, Šibeňe, Široke, Šibenčna hura, Švinski cintir, Utra, Vangart, V kremňi, Za brodom, Za hiškami, Zajtoki, Zajtočki a ďalšie.

LEGENDY

Pod legendou rozumieme príbeh o neobvyčajnej, často vymyslenej a neskutočnej udalosti, spojenjej s historicky existujúcou známou osobou alebo udalosťou, ktorá má často náboženské podfarbenie.

I v Spišskom Štvrtku ich koluje niekoľko. Najrozšírenejšou a najdlhšie tradovanou je LEGENDA O ČERTOVI, ktorý z ďalekého Severu niesol skaly, aby zničil kostol. Proti nemu sa postavil sv. Michal a v boji zvíťazil. Čert skaly zahodil a zutekal. A vraj najväčšia skala nám ostala až do dnešných čias s názvom Skalka. Ďalšie legendy sú už zo stredoveku. Jedna z nich je o TAJNEJ CHODBE, ktorá podľa jedných začína pri kostole a končí za dedinou a podľa druhých prechádza od kostola až za Hrabušice na hradisko Zelená hora. Mala to byť úniková cesta Jána Jiskru a jeho bojovníkov z rokov 1445 až 1450, keď Spišský Štvrtok bol jeho pevnosťou. Existenciu tajnej chodby doteraz nikto ani nepotvrdil, ani nevyvrátil, pretože nebola odborne preskúmaná.

Starším občanom je známa aj legenda O ČLOVEKU BEZ HLAVY a bez zaujímavostí nie je ani legenda O POZLÁTENÝCH SOCHÁCH zo Zápoľského kaplnky, ktoré občania obce vraj pred Turkami ukryli na druhý kopec viditeľný z okna sakristie kostola.

Medzi ZAUJÍMAVOSTI okolia obce patrí už spomínaná SKALKA. Ide o geologicky ojedinelú lokalitu z doby ľadovej, keď pred tisíročiami posúvajúci sa obrovský ľadovec zo severu pred sebou tlačil balvany a rôzne horniny. Po roztopení ľadu obrovský balvan ostal a stal sa akýmsi dôkazom legendy. No v minulom i tomto storočí sa balvan už stal miestom mnohých výprav geológov. Skalka je zložením tmavá švédská ruda podobná škandinávskej hornine. Bola to vysoká a mohutná skala, v širokom okolí dobre viditeľná, na ktorej nič nerástlo. Bola vysoká ako štvorposchodová bytovka. Táto hornina sa začala používať v roku 1940 na výstavbu štátnych ciest, najmä firmou Vianova a v posledných desaťročiach na budovanie ciest a ulíc v obci, na vysypávanie dvorov občanom i pri

úprave priestranstiev hospodárskeho dvora JRD v jeho začiatkoch. Dnes po Skalke existujú už len málo viditeľné zbytky.

Najväčšou zaujímavosťou obce bol až donedávna rozhodne dom na Rínku s popisným číslom 268, nazvaný DUFART. Bol to najstarší dom obce, ktorý patril minoritom. Nikomu nebolo dovolené ho zbúrať, ale nikto ho ani neopravoval. Do zoznamu pamiatkových a chránených objektov sa však nikdy nedostal.

História tohto objektu dodnes nebola preskúmaná. Možno sa len domnievať, že to bola časť rozsiahleho meštianskeho domu a možno i radnice na Rínku z doby, keď Spišský Štvrtok bol v 15. stor. sídlom Provincie 11 spišských miest. Po zrušení provinčných úradov v obci stavba slúžila miestnym potrebám a úradom. V 16. stor. dostali budovu do užívania minoriti, ktorí v dôsledku silnejúcej reformácie svoj kláštor z Levoče presťahovali do tejto budovy. V nej bola i fara. Takýto stav trval až do roku 1671, kedy sa minoriti presťahovali do novopostaveného terajšieho kláštora, ktorý im darovali Csákyovci.

Potom Dufart slúžil na rôzne účely, až nakoniec v ňom minoriti ubytovali niekoľko rodín svojich zamestnancov. Zadné časti objektu chátrali a rozpadávali sa. Požiar Rínku v roku 1921 dovŕšil jeho skazu a minoritom ostala len predná časť. Po odsťahovaní sa rodín z tohto domu a po internovaní minoritov v roku 1950 objekt ostal prázdny, bez majiteľa a ďalej sa rozpadal. Vtedajší MNV dal vyhovujúcu časť budovy na osvetové účely a na uskladnenie rozkladacieho javiska, kulís a iných divadelných potrieb. Nakoniec budova zostala úplne prázdna a zdevastovaná. Dnes stojí na jej mieste rodinný dom a jej pôvodná podoba zostala zachovaná len na dobových fotografiách.

Obrázok 4: Dufart Spišský Štvrtok, Zdroj: Obec

Ďalšou zaujímavosťou obce je aj BOROVIKA lesná, ktorá rastie na severnom svahu záhrady Domova sociálnych služieb. Starí ľudia a odborníci jej vek odhadujú asi na 300 rokov. Z dôvodu ochrany

významného stromu s ekologickou, estetickou a krajinnou hodnotou je zapísaná v Katalógu chránených stromov pod č. S 501.

Pre mnohých občanov nezabudnuteľným zostane aj asi 180 ročný mohutný GAŠTAN, ktorý rástol pred vchodom do kláštora a keďže veľmi clonil obyvateľom ústavu, bol v tichosti a bez súhlasu úradov v šesťdesiatych rokoch odstránený. Pri úprave priestranstva pred hlavným vchodom do ústavu bola zbúraná i kaplnka Lurdskej Panny Márie pod kostolným múrom. Nevšednou zaujímavosťou sú POMENOVANIA niektorých častí chotára, či obce. Kým na jednej strane existujú čisto slovanské názvy, ako Šibene, Šibenčná hura, Široke, Smikanec, Rovinka a pod., na druhej strane sa užívajú storočiami skomolené nemecké názvy, napr. Burimbarg, Kľačimbarg, Reibarg, Šecimfald, Kolpsnak, Moncvald, Koncimberg, Vangart, alebo v obci Kolfašisko a pod. Tieto názvy iste mali svoj význam. Tak napr. podľa niektorých tvrdení Šecimfald by v nemčine mohol znamenať schiitzenfeld, v preklade prašné pole, teda akési strážené prachárne. Ale môže to byť aj názov historicky dokázanej osady Strelce, po nemecky Siüdenfeld, nad ktorou bola Šibenčná hura. A čo keď obyvatelia tejto osady mali právo vykonávať popravy práve tam? A čo názov Šibene? Okolie Myšej Hôrky smerom k obci sa dodnes volá Burimbarg. Podľa jedných je to Medvedí vrch z nemeckého názvu Bärenberg, podľa druhých znamená kruhové obranné stavby, ktoré sa tam nachádzali. I názov Vangart by mohol pochádzať z nemeckého názvu Weingarten, čiže vinice. Mohli byť u nás v 13.-15. stor. také priaznivé klimatické podmienky, že v tej časti chotára sa pestoval vinič.

2.2. KOSTOL SV. LADISLAVA

Kostol patrí medzi najstaršie kostoly Spiša. Jeho architektúra je ukážkou postupného prenikania klasickej gotiky do neskorého románskeho slohu.

Hovorí sa, že v obci už v roku 1215 existoval drevený kostol a pri ňom farnosť. Vtedy podľa patróna kostola dostala i obec meno Obec sv. Ladislava. Kostol Tatári v roku 1241 zničili. Tí obyvatelia, ktorí to prežili, z vďačnosti postavili na pôvodnom mieste nový, murovaný kostol ešte v románskom slohu, s drevenou povalou. Po vyše 150 rokoch už bol kostol malý, preto v roku 1402 prestavbou a prístavbou vznikol nový kostol, gotický a pravdepodobne dvojloďový, čo naznačuje šírka dnešného kostola a pod chórom zachovaná konzola. Štvorcové presbytérium a sakristia boli vtedy preklenuté krížovou rebrovou klenbou.

Pristavením Zápoľského kaplnky vchod do kostola sa stal vchodom do kaplnky a do kostola bol vybudovaný nový terajší hlavný vchod i úzky vchod do presbytéria. V dobe reformácie, teda v 2. polovici 16. stor. pričinením veľkého množstva nemeckých Sasov v obci a na okolí, kostol pre seba získali evanjelici, zvaní luteráni a katolíci v tom čase až do roku 1672 pre svoje bohoslužby používali Zápoľského kaplnku.

Obrázok 5: Kostol sv. Ladislava (Zdroj: Obec Spišský Štvrtok)

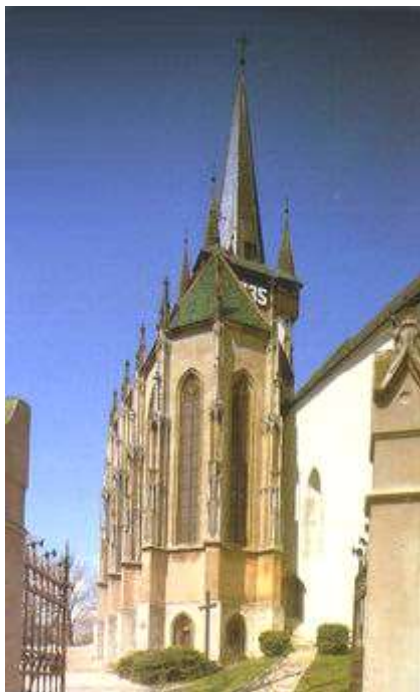
Veža kostola bola v priebehu dejín viac krát prestavovaná tak románskom ako i gotickom. Kostol mal gotické zariadenie, ktoré sa z neznámych príčin pri renovácii a následnej barokizácii v rokoch 1693 a 1747 postrácala. Terajší barokový hlavný oltár je z roku 1704. Má ambitovú architektúru s polychromovanou drevorezbou so stĺpovou a pilastrovou architektúrou. V jeho strede je socha sv. Ladislava. Po stranách oltára na ambitových dverách sú štyria evanjelisti. Bočné barokové oltáre (sv. Františka z Assisi a sv. Antona Paduánskeho) z 18. stor. sú poznačené silným vplyvom rezbárskej dielne Olafa Engelholma z Levoče. Barokový oltár Ukrižovania bol veľmi dlho pod chórom, v súčasnosti je umiestnený v sakristii. Na čelnej stene lode nad triumfálnym oblúkom v slohu rustikálneho baroka z 18. stor. je socha Immaculaty v glórii.

Na pôvodnom chóre bol barokový organ asi z 18. stor. Mal skrátenej manuál a vstavané lomené oktávy, štyri registre a poháňaný bol vzduchom na ručne ťahané mechy. Ten začiatkom päťdesiatych rokov bol vyradený. Po prestavbe a rozšírení chóru bol inštalovaný novší organ. Koncom osemdesiatych rokov bol tento organ darovaný, či predaný do zrenovovaného kostola v Dlhých Strážach.

Socha anjela drží barokovú kazateľnicu z 18. stor., po obvode ktorej sú sochy evanjelistov. Schodište je zdobené akantovými ornamentmi a baldachýn volutami s malými anjeli.

Krstiteľnica je kamenná, ranogotická, pravdepodobne z 13. stor., teda z čias stavby kostola. Má tvar kalicha a medený vrchnák je asi z roku 174

Medzi cenné vnútorné vybavenie patrí relikviár z pozláteného striebra, v ktorom sú pozostatky sv. Kríža darované štvrtockému kostolu biskupom z Assisi v apríli 1750 a používali ich minoriti na svojich misiách. Z tepaného pozláteného striebra s emailovým dekórom je rokoková monštrancia z roku 1769 a kalich z roku 1773 z dielne levočského zlatníka J. Szilassyho. Za zmienku stoja barokový kríž, rôzne plastiky, sochy a obrazy. Zvláštnu pozornosť si zasluhuje voľný drevený reliéf Pieta asi zo 16. storočia. Je to polopostava Márie s umučeným Kristom. Dnes reliéf je súčasťou liturgického zariadenia kostola.

Osobitnou kapitolou každej dediny či mesta sú **KOSTOLNÉ ZVONY**. Z dostupnej literatúry vieme, že Spišský Štvrtok mal zvon z roku 1696 s väčším priemerom ako má zvon v Dravciach /94 cm/. Ten vyrobil Ján Michal Schneyder, ale sa nezachoval. Aj mnoho iných zvonov na okolí sa nezachovalo. Príčinou mohli byť požiare, ktoré ich zdeformovali, alebo padli za obeť deloolejárskeho vojnovému priemyslu dožívajúcej rakúsko-uhorskej monarchie v 1. svetovej vojne. O osude najstaršieho štvrtockého zvona niet zmienky ani v archíve Biskupského úradu na Spišskej Kapitule.

Obrázok 6: Kostol sv. Ladislava (Zdroj: Obec Spišský Štvrtok)

2.3. ZÁPOĽSKÉHO KAPLNKA

V 13. stor. v staviteľstve románsky sloh vystriedal sloh gotický. Z tej doby pochádzajú pozoruhodné pohrebne kaplnky Zápoľskovcov. Tá v Spišskom Štvrtku je z roku 1473 a na Spišskej Kapitule z roku 1493. Obidve vychádzajú z typu kráľovskej pohrebnej kaplnky v Paríži, známej Saint Chapelle. Tá v Spišskom Štvrtku je jednou z najskvostnejších gotických stavieb na Slovensku a má európsku úroveň, preto sa už po desaťročia stáva miestom obdivovateľov umenia a návštevníkov od nás i zo zahraničia.

Kaplnka bola postavená na podnet Štefana Zápoľského, ktorý v tom čase bol dedičným spišským županom, uhorským magnátom, kapitánom Horného Uhorska a krátko i uhorským palatínom. Dôvody, prečo dal kaplnku postaviť vtedy a práve v Spišskom Štvrtku, sa rozchádzajú. Podľa jedného názoru v roku 1472 ležal ťažko chorý vo vtedajšom mestečku Spišský Štvrtok a v ňom chcel byť pochovaný. Preto dal urýchlene postaviť poschodovú rodinnú hrobku, čo podporovala i kňažná Hedviga, manželka Štefana Zápoľského. Keď sa zo svojej nemoci vyliečil, zmenil názor a stavbu už celkom nedokončil. O 15 rokov neskôr dal postaviť oveľa väčšiu kaplnku s rodinnou hrobkou na Spišskej Kapitule, kde bol pochovaný aj s členmi svojej rodiny.

Obrázok 7: Zápoľského kaplnka, (Zdroj: Obec Spišský Štvrtok)

Kaplnka bola pristavená k južnej strane kostola. Od kostola sa odlišuje svojím štýlom stavby a lesklou zelenou strechou, ktorú spôsobuje glazúra škridlíc.

Horná kaplnka má dĺžku 12,5 m, šírku 5,6 m a výšku 12 m. Vonkajší múr medzi oknami je zdobený kružbami a kamennými prúťmi. Priestor je členený šiestimi piliermi, ktoré smerom hore sa menia na fialy s krabmi. Na nich vidieť výklenky, zrejme určené pre sochy, ktoré tam nikdy umiestnené neboli. Rebrá

klenby svojimi kalichovými hlavicami dosahujú na zväzky prípor, ktoré sa spájajú s profilovaným ostentím okien. Pod oknami je bohatá, slepá arkatúra.

Tri veľké okná sú ukončené každé osobitnou ornamentikou, ktorej niet inde páru na takej malej ploche. Okná sú vyplnené farebnými sklami s výjavmi zo sv. Písma.

Pod nimi je rad rodových erbov Zápoľskovcov a Csákyovcov. Pôvodnú krásu kaplnky po požiari, vrátane kružby okien a strechy, obnovil spišský rodák, architekt uhorského pamiatkového ústavu, Ladislav Steinhaus.

Jedinečný je visiaci chór, ornamentálne a figurálne bohato zdobený, ktorého poprsnicu zdobia kružby s kvetami a s výklenkom uprostred. Pod skvostným baldachýnom je umiestnená socha sv. Cecílie, patrónky cirkevnej hudby. Po jej stranách sú plastiky svätých Petra a Pavla. Od sochy sv. Cecílie sa na obidve strany z priečelia dvíhajú lomené oblúky zdobené dekorom listových ozdôb, kružbové ozdoby a mohutné krížové kvety. Na bočných stenách kaplnky vo fialách sú plastiky štyroch cirkevných učiteľov.

Zaujímavosťou hornej kaplnky je, že v múre na jednom kameni je vyryté slovo Trenciensis, čo má byť akýsi doklad o majstrovi z Trenčína, kde kňažná Hedviga prežila posledné dni svojho života.

Nad schodišťom z hornej do dolnej časti kaplnky je okrúhle okienko s na skle namaľovaným biskupom v strede štvorlístka po obvode s latinským nápisom Svätý Alfonz, biskup, oroduj za nás.

Vonkajšok kaplnky je bohato členený opornými piliermi a fialami s krabmi a úzko harmonizuje s jej vnútorným. Na pilieroch sú ponechané voľné výklenky, pravdepodobne pre sochy apoštolov, o ktorých sa zachovávali až do dnešných čias rôzne legendy, ale tie tam nikdy umiestnené neboli. Zaujímavou je zachovalá kolekcia 15 kamenných značiek. Na jednom z pilierov boli umiestnené i

slnečné hodiny. V súčasnosti pôsobením kyslých dažďov pieskovec zvonku zvetráva a kaplnka sa poškodzuje.

I po vyše 500 rokoch je táto krásna Zápoľského gotická kaplnka najmä zvnútra dobre zachovalá a budí veľký obdiv jej návštevníkov.

2.4. KLÁŠTOR MINORITOV

Jednou z troch historických pamiatok obce je nesporne i bývalý kláštor minoritov, terajší domov sociálnych služieb.

Niektoré písomné zdroje začatie jeho stavby uvádzajú v roku 1642, kedy majiteľom obce bol Štefan Csáky, ale väčšina iných písomných dokladov uvádza až rok 1668, keď majiteľom spišského hradu i obce sa stal František Csáky.

Kláštor je ranobaroková stavba, skoro štvorcového tvaru, jednoposchodová, kde z vnútornej strany sú po obvode budovy chodby a na vonkajších stranách miestnosti skoro každá s jedným oknom. Niektoré miestnosti, najmä rohové, sú väčších rozmerov a s viacerými oknami, podľa účelu miestnosti. V týchto miestnostiach boli učebne, knižnice, kaplnka, refektár (kláštorňa jedáleň), sklady na obilie a drevárne. Do všetkých miestností sa vchádzalo z chodieb. V troch rohoch budovy sú široké schodišťa z prízemí na poschodie.

Obrázok 8: Kláštor minoritov, (Zdroj: Obec Spišský Štvrtok)

Značná časť budovy je podpivničená. Vo všetkých miestnostiach a na chodbách sa striedajú krížové hrebienkové pruské klenby a rovné stropy. Z rohu prízemí vedie spojovacia chodba do spodnej časti Zápoľského kaplnky.

Uprostred celej stavby vždy bola pekne udržiavaná tzv. rajska záhrada s besiedkou. Za budovou bola veľká záhrada a stodoly.

Pôvodná budova bola v neskorších desaťročiach vnútri prebudovávaná a upravovaná. Od roku 1950 budova aj s okolím slúži pre ústav sociálnej starostlivosti a od toho roku bol jej vnútrojok modernizovaný do takého stavu, aký si dnes moderný ústav sociálnej starostlivosti vyžaduje.

Zdroj: www.spisskystvrtok.sk

3. AUDIT ĽUDSKÝCH ZDROJOV

3.1. Počet obyvateľov obce

Ku koncu roka 2014 bolo v samospráve evidovaných podľa ŠÚ SR trvale žijúcich občanov spolu 2453, pritom ešte v roku 1997 žilo v dedine 2136 ľudí. Vývoj počtu obyvateľov má z dlhodobého hľadiska stúpajúci trend, na čo poukazujú aj nižšie spracované tabuľky a grafy.

3.2. Pohlavná štruktúra

Tabuľka č. 6: Pohlavná štruktúra obyvateľov

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Muži	1198	1225	1223	1226	1216	1218	1215	1208
Ženy	1202	1213	1210	1215	1225	1239	1245	1245
Spolu	2400	2438	2433	2441	2441	2457	2460	2453

Zdroj: „Štatistický úrad SR databáza DATAcube“

Ešte v roku 1997 bol z celkového počtu obyvateľstva obce počet žien vyšší o 5% než počet mužov. Stúpajúcou tendenciou počtu mužov sa v rokoch 2006 - 2007 tento stav vyrovnal, no v roku 2014 sa opäť počet mužov znížil o 2,5 %.

3.3. Veková štruktúra obyvateľov obce

Podľa produktívnosti delíme obyvateľstvo na tri skupiny. Na predproduktívne – obyvateľstvo vo veku do 14 rokov (deti a študenti), produktívne – obyvateľstvo od 15 rokov do 64 a poproduktívne – 65 a viac (dôchodcovia). Pozitívny vývoj dosahuje demografia obce v tom prípade, že je podiel produktívneho obyvateľstva v porovnaní s predproduktívnym a poproduktívnym vyšší.

Celkovú podrobnú vekovú štruktúru zobrazuje tabuľka č. 7.

Tabuľka č. 7: Veková štruktúra obyvateľov obce

Počet rokov	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
0 - 4	147	150	151	160	140	146	140	143
5 - 9	151	159	150	147	156	145	152	154
10 - 14	198	192	182	171	155	152	153	149
15 - 19	170	165	170	171	187	203	194	178
20 - 24	238	233	222	221	195	168	166	172
25 - 29	241	244	241	241	227	236	225	211
30 - 34	226	244	243	232	237	235	234	225
35 - 39	151	153	172	189	213	222	237	236
40 - 44	138	139	140	152	145	147	151	165
45 - 49	181	181	164	156	147	135	129	133
50 - 54	171	168	175	174	174	182	179	166
55 - 59	134	152	152	148	150	159	158	162
60 - 64	76	72	92	108	125	124	139	142
65 - 69	46	48	54	57	63	73	68	85

70 - 74	42	40	35	36	43	42	45	49
75 - 79	50	49	45	40	33	34	36	34
80 - 84	36	40	37	30	33	35	32	27
85 - 89	1	7	6	7	16	18	20	21
90 - 94	3	1	1	1	1	1	2	1
95 - 99	0	1	1	0	1	0	0	0
SPOLU	2400	2438	2433	2441	2441	2457	2460	2453

Zdroj: „Štatistický úrad SR databáza DATAcube“

Pre lepšiu porovnateľnosť údajov týkajúcich sa vývoja počtu produktívnych obyvateľov obce Spišský Štvrtok je v tabuľke č. 8 spracovaných posledných 7 rokov a v tabuľke č. 9 uvádzame komparáciu so skorším obdobím (1997, 2006). Z dostupných dát je zrejmé, že počet produktívneho obyvateľstva v obci vzrástol a naďalej tento stav pretrváva.

Tabuľka č. 8: Percentuálne zastúpenie obyvateľov obce podľa produktívnosti

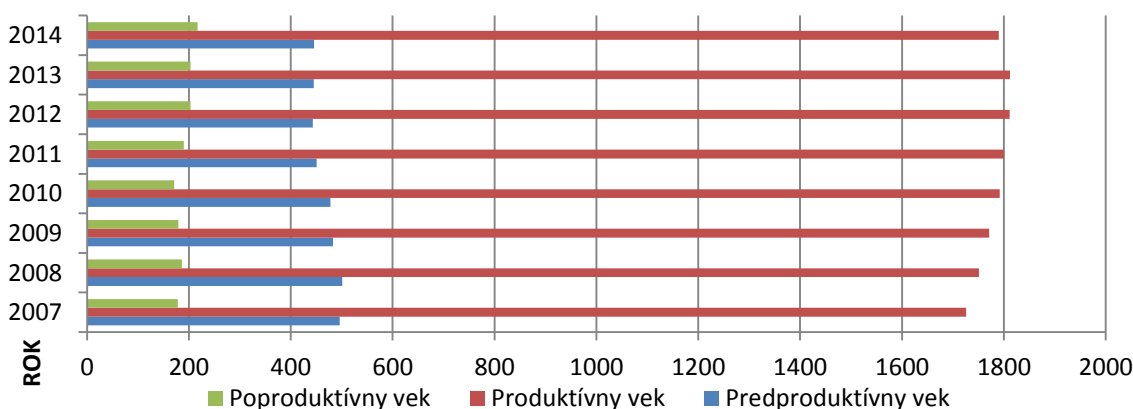
Obyvateľstvo

Spolu		Predproduktívny		Produktívny		Poproduktívny	
		v %		v %		v %	
2007	2400	496	21 %	1726	72 %	178	7 %
2008	2438	501	21 %	1751	72 %	186	8 %
2009	2433	483	20 %	1771	73 %	179	7 %
2010	2441	478	20 %	1792	73 %	171	7 %
2011	2441	451	18 %	1800	74 %	190	8 %
2012	2457	443	18 %	1811	74 %	203	8 %
2013	2460	445	18 %	1812	74 %	203	8 %
2014	2453	446	18 %	1790	73 %	217	9 %

Zdroj: „Štatistický úrad SR databáza DATAcube“

Graf č. 3 zobrazuje skutkový stav, kedy postupne dochádza k miernemu zvýšeniu počtu obyvateľov nachádzajúcich sa v produktívnom veku, pritom však je zaznamenaný mierny pokles v predproduktívnom veku, čo ovplyvňuje aj nižšia pôrodnosť. Napriek Rómskej populácii a vhodným podmienkam pre bývanie i život mladých rodín, sa nižší prirodzený prírastok môže pripísať aj trendom vývoja vidieka, pracovným príležitosťami a ďalším externým vplyvom.

Graf č. 3: Vývoj štruktúry obyvateľstva podľa produktívnosti

Zdroj: Tabuľka č. 8

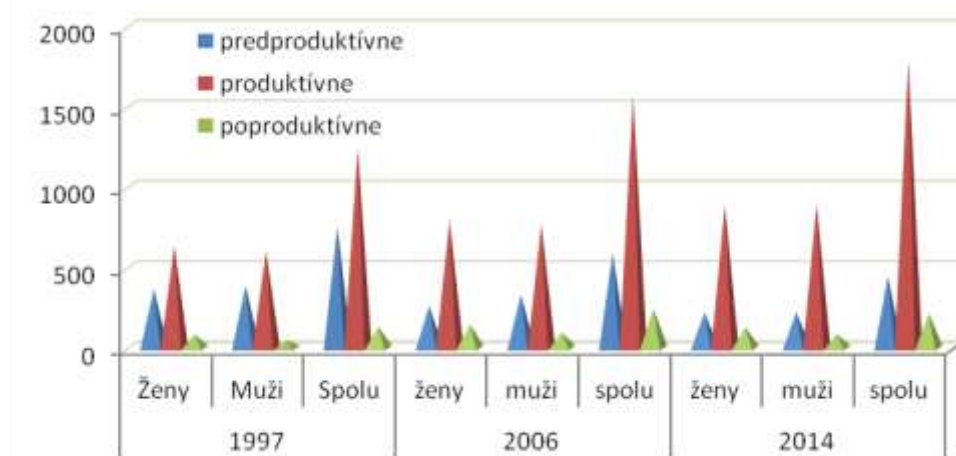
Tabuľka č. 9: Pohlavná štruktúra obyvateľov obce v roku 2014 podľa produktivity v porovnaní s rokmi 1997 a 2006

		OBYVATEĽSTVO						SPOLU	
		predproduktívne		produktívne		poproduktívne			
		Počet / %		Počet / %		Počet / %		Počet / %	
1997	Ženy	369	17%	640	30%	85	4%	1094	51%
	Muži	390	18%	603	28%	49	2%	1042	49%
	Spol	759	36%	1243	58%	134	6%	2136	100%
2006	ženy	262	11%	795	33%	147	6%	1204	50%
	muži	331	14%	772	32%	98	4%	1201	50%
	spolu	593	25%	1567	65%	245	10%	2405	100%
2014	ženy	222	9%	892	36%	131	5%	1245	50%
	muži	224	9%	898	37%	86	4%	1208	50%
	spolu	446	18%	1790	73%	217	9%	2453	100%

Zdroj: „Štatistický úrad SR databáza DATAcube“, PHSR Spišský Štvrtok 2006

Z pohľadu pohlavnej štruktúry je v sledovanom období žien predproduktívneho veku menej, avšak v poproduktívnom veku je ich viac. V rámci kategórie „produktívny“ ženy počtom zastúpenia viedli aj v roku 1997 a 2006, no rok 2014 zaznamenal väčší počet mužov.

Graf č. 4: Pohlavná štruktúra obyvateľov obce podľa produktivity v rokoch 1997, 2006 a 2014

Zdroj: Tabuľka č. 9

3.4. Index starnutia

Index starnutia v obci Spišský Štvrtok vyrátame ako podiel poproduktívneho obyvateľstva (65 a viac) na predproduktívnom veku obyvateľstva (0-14) na sto detí. Ak sa tento index rovná 100, demografia v obci sa vyvíja rovnomerne. Ak je index väčší ako 100, počet obyvateľov v poproduktívnom veku je vyšší ako obyvateľov v predproduktívnom, tak populácia v obci starne. Ak je koeficient menší ako 100, resp. čo najnižší znamená to, že počet obyvateľov v poproduktívnom veku je nižší ako v predproduktívnom, a teda populácia obce mladne.

$$I_s = \frac{P(65 \text{ a viac})}{P(0 - 14)} * 100$$

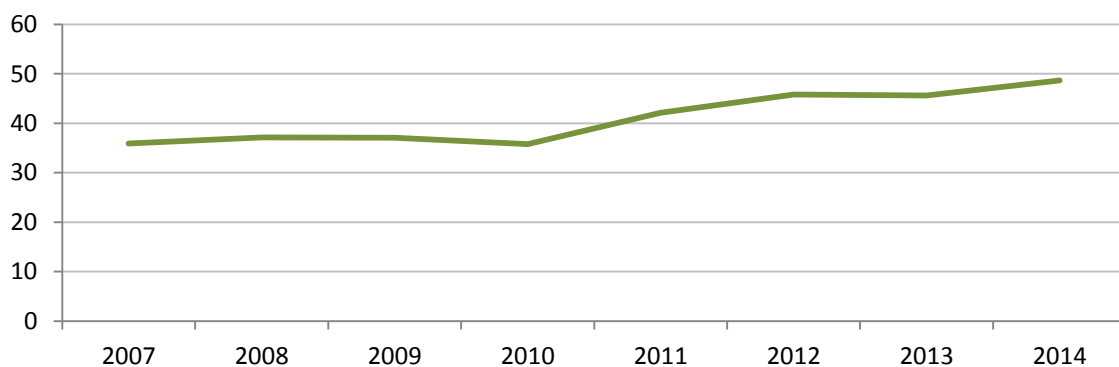
Tabuľka č. 10: Index starnutia v obci Spišský Štvrtok

	Rok							
Index	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
starnutia	35,89	37,13	37,06	35,77	42,13	45,82	45,62	48,66

Zdroj: Výpočty z tabuľky č. 8

Hodnoty ukazovateľa Index starnutia majú v sledovanom období mierne stúpajúci charakter. Pre obec tento trend nie je priaznivý, pretože to znamená, že dochádza k starnutiu obyvateľstva v obci Spišský Štvrtok, čo je znázornené aj v grafe č. 5.

Graf č. 5: Vývoj ukazovateľa Index starnutia obce Spišský Štvrtok

Zdroj: Tabuľka č. 10

3.5. Prirodzený prírastok obyvateľstva

Prirodzeným prírastkom, resp. úbytkom sa vyjadruje rozdiel medzi mierou narodených a zomrelých. Z demografie obce vyplýva pozitívny vývoj, ak tento ukazovateľ dosahuje kladné hodnoty, teda ak sa v obci narodí viac detí, než zomrie obyvateľov obce.

Tabuľka č. 11: Vývoj ukazovateľa Prirodzený prírastok v obci Spišský Štvrtok

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Narodení	30	34	26	31	22	33	28	30
Zomretí	27	20	25	31	23	16	24	18
Prirodzený prírastok	3	14	1	0	-2	17	4	12

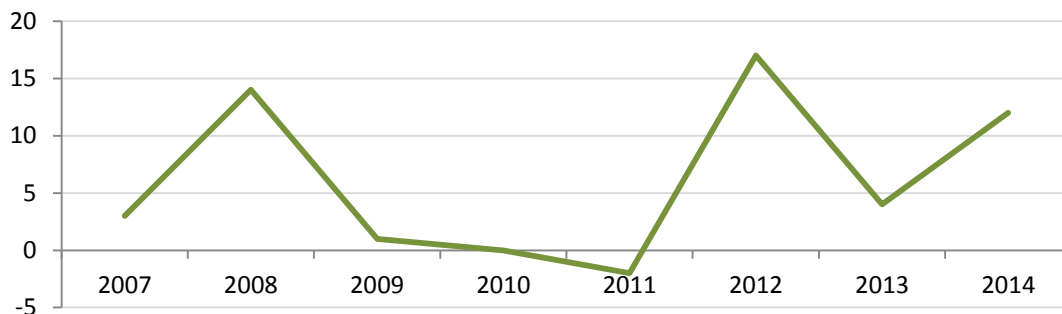
Zdroj: „Štatistický úrad SR databáza DATAcube“

Hodnoty indikátora Prirodzený prírastok boli v obci Spišský Štvrtok takmer v každom roku uvedeného obdobia kladné okrem roku 2010, kedy bol zaznamenaný rovnaký počet narodených a zomretých a roku 2011 (-2). Najvyšší prirodzený prírastok bol registrovaný v rokoch 2012 (17), 2008 (14) aj 2014 (12).

Priemerná natalita je cca 29 novonarodených a za posledných 8 rokov nebol zaznamenaný jej enormný výkyv. U mortality sú bohužiaľ čísla tiež dosť vysoké a priemerná hodnota je 23.

Graf č. 6: Vývoj Prirodzeného prírastku v obci

Zdroj: Tabuľka č. 11

3.6. Migrácia obyvateľstva

Ak hovoríme o migrácii, tak máme tým na mysli premiestňovanie alebo presídľovanie, či sťahovanie sa spojené so zmenou bydliska. Ide o zmenu miesta trvalého pobytu za hranice danej územnej jednotky. Môže ísť o fyzickú alebo zemepisnú mobilitu. Migrácia je mechanickým pohybom obyvateľstva. Druhy sťahovania:

- ✓ vonkajšie (do zahraničia, mimo hraníc vymedzeného územia)
- ✓ vnútorné (v rámci jedného štátu)
- ✓ dočasné (sezónne práce)
- ✓ sociálno-ekonomické (presun obyvateľov medzi sociálnymi skupinami; sťahovanie z dôvodu zmeny zamestnania)

Pre demografiu obce je pozitívnym znakom, keď tento ukazovateľ dosahuje kladné hodnoty. V prípade obce Spišský Štvrtok oproti minulému obdobiu má veľa záporných hodnôt. Nežičlivým časom pre obec bol rok 2009 (-6), čo mohla spôsobiť aj hospodárska kríza a sťahovanie obyvateľov za prácou, vrátane do zahraničia, resp. tam, kde boli podmienky na život stabilnejšie. Najnepriaznivejší stav bol však nedávno v roku 2014, kedy sa hodnota dostala na úroveň -19.

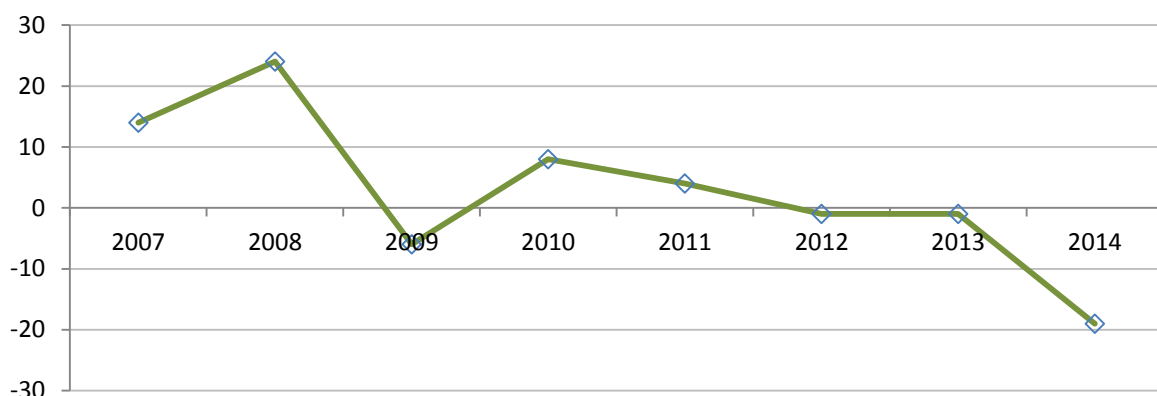
Tabuľka č. 12: Migrácia obyvateľstva obce Spišský Štvrtok

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Priťahovaní	40	53	25	28	33	30	27	12
Vysťahovaní	26	29	31	20	29	31	28	31
Migračné saldo	14	24	-6	8	4	-1	-1	-19

Zdroj: „Štatistický úrad SR databáza DATAcube“

Graf č. 7: Vývoj migračného salda obce Spišský Štvrtok

Zdroj: Tabuľka č. 12

3.7. Celkový prírastok/úbytok obyvateľov obce

Celkový prírastok obyvateľstva sa vypočíta ako súčet prirodzeného prírastku obyvateľstva obce a migračného salda. Opäť platí, pozitívny vývoj vykazuje demografia obce, ak tento ukazovateľ dosahuje kladné hodnoty.

Tabuľka č. 13: Vývoj ukazovateľa Celkový prírastok/úbytok obyvateľov

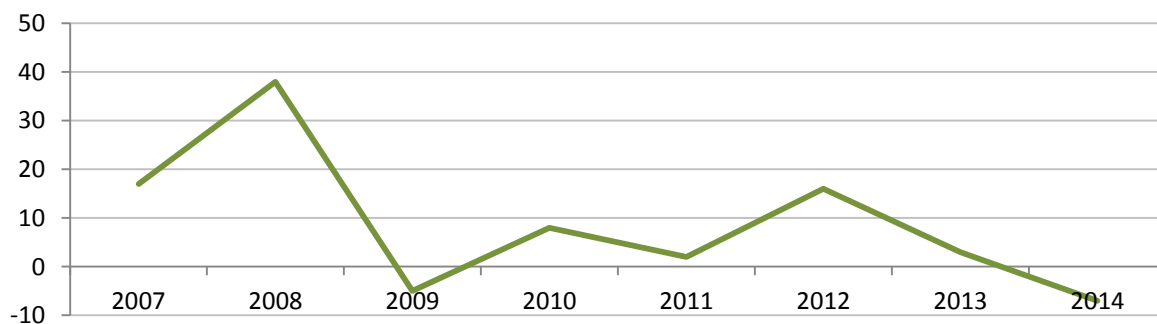
Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Prírodný prírastok	3	14	1	0	-2	17	4	12
Migračné saldo	14	24	-6	8	4	-1	-1	-19
Celkový prírastok/úbytok	17	38	-5	8	2	16	3	-7

Zdroj: Výpočet z tabuliek č. 11 a č. 12

Hodnoty ukazovateľa Celkový prírastok obyvateľov dosahuje kladné hodnoty, okrem roku 2009 a 2014. Hovorí to vo všeobecnosti o v celku priaznivom vývoji v obci Spišský Štvrtok, ale s veľmi nízkymi hodnotami. Najvyššia hodnota je v roku 2008 (38) a rok 2014 (-7) priniesol najnižšie hodnoty celkového prírastku od posledne sledovaného obdobia 1997 – 2006.

K rastu populácie určite prispieva aj podiel rómskych spoluobčanov na celkovom počte a v rámci nižších hodnôt migračného salda je pravdepodobne príčina nedostatočných možností zamestnať sa.

Graf č. 8: Celkový prírastok/úbytok obyvateľov

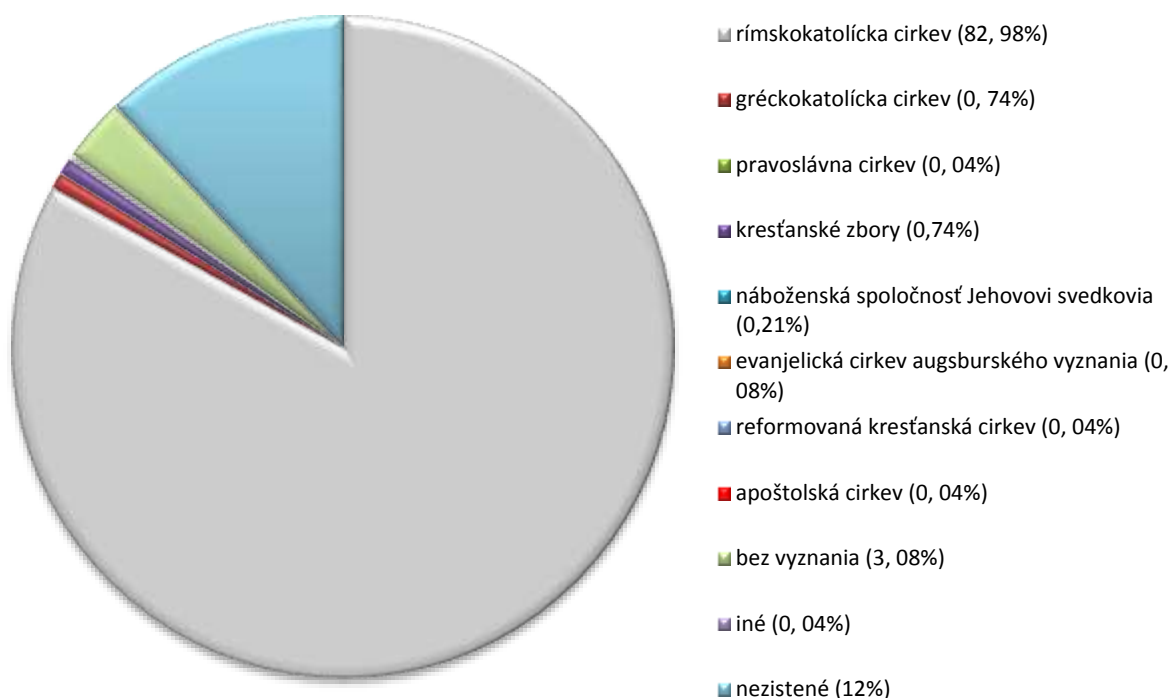
Zdroj: Tabuľka č. 13

3.8. Štruktúra obyvateľstva podľa vierovyznania

Podľa výsledkov sčítania obyvateľov a bytov v roku 2011 má v obci Spišský Štvrtok najväčšie zastúpenie rímskokatolícka cirkev, ku ktorej sa hlási necelých 83%. V poradí ďalšie, rovnaké zastúpenie (0, 8%) má gréckokatolícka cirkev a Kresťanské zbory. Bez akéhokoľvek vyznania sa v obci nachádza vyše 3% obyvateľov. K náboženskej spoločnosti Jehovovi Svedkovia sa hlási 0, 5% obyvateľov. Ostatní obyvatelia sú rozdelení medzi evanjelickú cirkev augsburského vyznania, reformovanú kresťanskú cirkev, pravoslávnu cirkev, apoštolskú cirkev a iné. K nezistenému vierovyznaniu bolo nahlásených 12 % obyvateľov obce.

Graf č. 9: Zloženie obyvateľov obce Spišský Štvrtok podľa vierovyznania

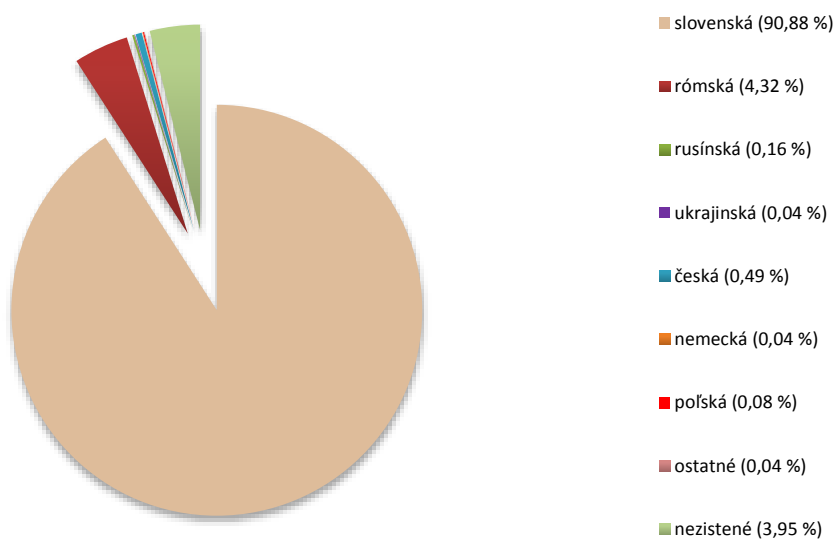
Zdroj: www.sodbtn.sk

3.9. Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti

Podľa posledného sčítania obyvateľov, ktoré sa uskutočnilo v roku 2011 sa v obci Spišský Štvrtok k slovenskej národnosti hlásilo necelých 91 % obyvateľov. V obci sa ešte nachádzajú obyvatelia v zastúpení rusínskej, rómskej, českej, poľskej, nemeckej, ukrajinskej národnosti, ako zobrazuje graf.

Graf č. 10: Zloženie obyvateľov podľa národnosti

Zdroj: www.sodbtn.sk

3.10. Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva obce

Najväčšiu skupinu obyvateľov obce Spišský Štvrtok, podľa SODB 2011, v členení podľa najvyššieho dosiahnutého stupňa vzdelania tvorí skupina obyvateľov bez školského vzdelania (vrátane detí do 16r.) s počtom 20, 10%, a druhou najzastúpenejšou skupinou je skupina s ukončeným základným vzdelaním (19, 24%). V obci žije vyše 8% vysokoškolsky vzdelaných obyvateľov a 0,12% obyvateľov s vysokoškolským doktorandským vzdelaním.

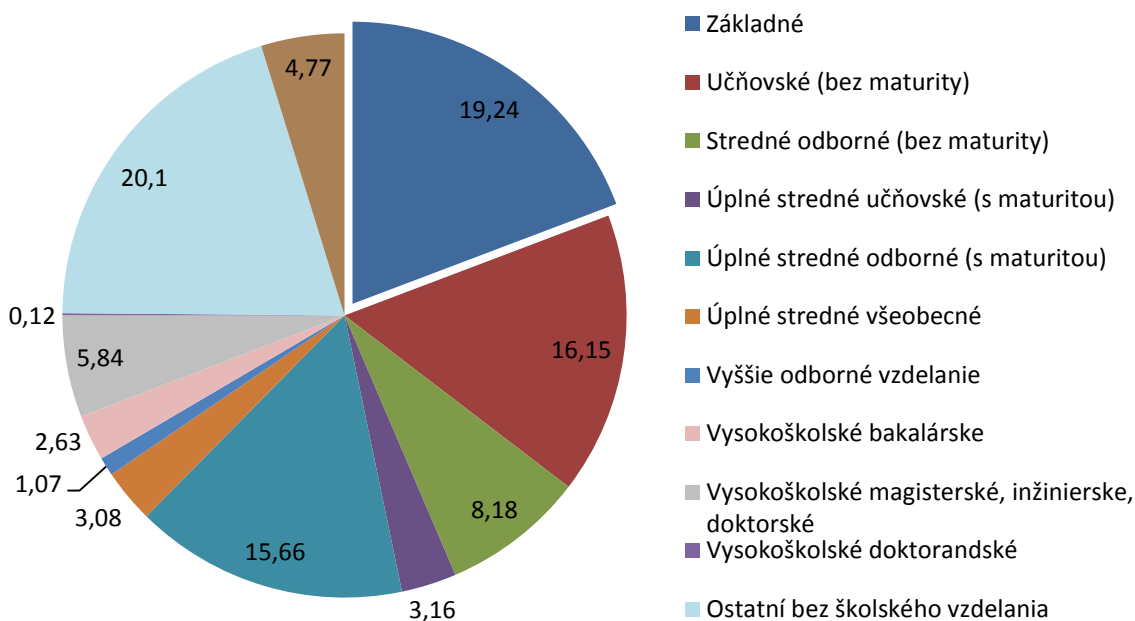
Tabuľka č. 14: Vzdelanostná štruktúra obyvateľov Spišského Štvrtku

Najvyšší skončený stupeň školského vzdelania	Spolu	v %
Základné	468	19,24
Učňovské (bez maturity)	393	16,15
Stredné odborné (bez maturity)	199	8,18
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	77	3,16
Úplné stredné odborné (s maturitou)	381	15,66
Úplné stredné všeobecné	75	3,08
Vyššie odborné vzdelanie	26	1,07
Vysokoškolské bakalárske	64	2,63
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	142	5,84
Vysokoškolské doktorandské	3	0,12
Ostatní bez školského vzdelania	489	20,10
Nezistené	116	4,77
Súhrn	2433	100

Zdroj: www.sodbtn.sk, údaje pochádzajúce zo štatistických dát z roku 2011

Graf č. 11: Vzdelanostná štruktúra obyvateľov Spišského Štvrtku (v %)

Zdroj: Tabuľka č. 14

3.11. Spoločenské organizácie obce

Svetlou kapitolou dejín obce bola činnosť **ochotníckeho divadla**. Začala v polovici dvadsiatych rokov a po viac než 50 rokoch skončila. Film a hlavne televízia so sebou priniesli nechuť a nezáujem nielen divadlo hrať, ale ho aj navštevovať. Po identifikovaní lídrov pre danú aktivitu, bude sa snažiť samospráva o podporu obnovenia tejto záujmovej, umeleckej činnosti.

História divadla v Spišskom Štvrtku:

8. februára 1925 sa podarilo učiteľovi Emilovi Kalafutovi v miestnosti Žida Jakuba Kleina uviesť divadelné predstavenie hry "Mariša" a na Vianoce hru "Úklady a láska". Aj deti boli činné. Vo februári 1926 zahrali hru "Soľ nad zlato" a na Vianoce hru "Jezuliatko". Predstavenia boli zas na chodbe kláštora a zisk bol venovaný na zakúpenie kníh do žiackej knižnice. O týchto prvých začiatkoch divadla v obci existujú zápisy v školskej kronike.

Podľa pamätníkov divadlá sa hrávali dva razy ročne i po roku 1926. Nacvičovali ich učitelia alebo minoriti. Medzi hercov tohto obdobia patrili Martin Petrek, Jozef Toporcer, Jozef Kubinský, Ján Dunčko a iní.

V roku 1931 ochotníci zahrali hru "Bludár", v roku 1933 hru "Hrob lásky", v roku 1934 hru "Obet spovedného tajomstva", v roku 1935 hru "Prevrátený svet" a v roku 1937 hru "Slovo sa stalo". Toto úspešné obdobie divadla bolo prerušené politickými zmenami v rokoch 1938 až 1940. O kultúrne podujatia a divadlá po roku 1931 sa pričínili i deti, o čom svedčia aj fotografie v školskej kronike. Deti

vystupovali aj na oslavách narodenia prezidenta T.G.Masaryka, M.R. Štefánika, Dňa matiek a pri iných príležitostiach.

Vtedajší nácvik a organizovanie divadla boli v nevyhovujúcej miestnosti a všetko sa muselo udiať pri petrolejových lampách a len na provízorne vyvýšenom mieste, teda bez javiska a kulís.

Druhú etapu činnosti divadla v obci začala mladšia generácia usporiadaním Katolíckeho dňa v júni 1940, kedy pre široké okolie bolo najprv športové popoludnie a večer divadelné predstavenie hry "Kamenný chodníček". Pre veľký úspech táto hra musela byť ešte niekoľkokrát opakovaná. Na Vianoce bola s veľkým úspechom uvedená hra "Malý drotár" a v nasledujúcich rokoch ďalšie hry. V tom období najviac hrávali Jozef Petrek, Michal Talpaš, Martin Toporcer, Jozef Šarišský, Ján Greš, Justína Petreková, Mária Talpašová, Mária Javorská, Mária Švirlochová a ďalší. Do toho obdobia počítame i poriadanie príležitostných akadémií a kabaretov s veselými vystúpeniami, scénkami a tančekom. Ani jedno takéto podujatie sa nezaobišlo bez herca, ľudového básnika a prednášateľa vlastných klapancií Jozefa Petreka. Mnohé z jeho klapancií boli uverejnené i v rôznych novinách a časopisoch. Toto krátke obdobie kultúrnych úspechov ukončil blížiaci sa koniec 2. svetovej vojny.

Najdlhším a najplodnejším obdobím ochotníckej činnosti boli roky 1946-1967. Miestna inteligencia a študenti poskytovali vhodný výber hercov na hry menej i viac náročné. Keď v roku 1947 s hrou "Za čo ľudský život" ochotníci získali v Spišskej Novej Vsi 2. miesto a deti s hrou "Podivný zvonček" 3. miesto, nebolo viac pochyb, že takéto prehliadky sú tou najlepšou vzpruhou divadlu na dedine na nasledujúce roky. Z mnohých hercov sa postupne vypracovávali isté typy, ktoré nemohli v rôznych hrách chýbať. Nebolo mysliteľné, aby na Vianoce, Veľkú noc a na štvrtocký odpust sa divadlo nehralo. Na Fašiangy a pri iných príležitostiach sa konali zábavné programy. Mládež a školské deti pripravili veľa spoločných podujatí. Keď niektorí ochotníci odišli na štúdiá alebo po vykonaní vojenskej služby sa už k divadlu nevrátili, na ich miesta už dorástli ďalší. Predstavenia v obci boli tak úspešné, že sa museli opakovať a s mnohými hrami sa vystupovalo i v okolitých blízkych, či vzdialenejších dedinách. Neraz sa odhodlali hosťovať i v Hrabušiciach a Smižanoch. V tomto dvadsaťročnom období treba spomenúť aspoň tých najlepších a najvytrvalejších. Boli to Ján Greš, Michal Petrek, Jozef Petrek, Štefan Bajtoš, Anna Kubinská, Mária Grešová, František Bajtoš, Štefan Dravecký, Michal Javorský, Štefan Dunčko, Michal Findura a ďalší. Javisko, osvetlenie a ostatnú techniku veľmi ochotne zabezpečovali Štefan Bajtoš, Anton Bajtoš, Michal Greš, František Petrek a iní. Miestni ochotníci sa skoro každý rok zúčastňovali na divadelných prehliadkach v bývalom levočskom okrese, odkiaľ prinášali množstvo ocenení a vyznamenaní.

Zbor pre občianske záležitosti

Neposledným činiteľom, ktorý novými metódami ovplyvňoval kultúrnosť, estetické cítenie, vyvolával plnohodnotné zážitky a dlhoročné spomienky občanov a ich hostí pri rôznych rodinných a spoločenských podujatiach, bola činnosť Zboru pre občianske záležitosti (ZPOZ) pri MNV. Zbor tvorilo niekoľko ľudí na čele s matrikárkou. O tom, že táto činnosť bola veľa rokov veľmi bohatá, svedčia samostatne vedené, krásne ilustrované kroniky, do ktorých sa chronologicky zaznačovali všetky udalosti. Boli to privítania novorodencov do života za prítomnosti rodičov, krstných rodičov i rodiny, pričom dieťa už u mnohých bolo pokrstené v kostole. Na vysokej úrovni sa konali občianske sobáše, rozlúčky s brancami, výročia sobášov, pracovné a životné jubileá občanov, stretnutia rodákov obce,

stretnutia päťdesiatnikov a šesťdesiatročných, odovzdávanie občianskych preukazov 15 ročným, víťanie cudzincov a významných hostí a ojedinele i občianske pohreby.

O scenár týchto podujatí sa dlhé roky starala matrikárka Mária Hubová a Mária Stašová a členovia zboru, medzi nimi najmä učitelia, no najmä Anna Novačeková a žiaci materskej i základnej školy. Kultúrne programy sa približovali programom profesionálnych zborov. ZPOZ v obci túto činnosť začal v roku 1952, ale jeho prekrásne pamätné knihy sú vedené až od roku 1958. Po roku 1994 poslanie ZPOZ stratilo na význame a jeho funkciu v plnom rozsahu prevzal Obecný úrad.

MOMS - Miestna organizácia Matice slovenskej v Spišskom Štvrtku

Organizácia v obci pôsobí od roku 1994. ku dnešnému dňu má 95 členov. Tvorja ju deti z detskej folklórnej skupiny Nezábudka (v minulosti Štvrtočanček) a dospelí folklórnej skupiny Štvrtočan. MOMS sa zaoberá šírením etnografie aj folkloristiky v našej obci. Zbiera piesne, tance, zvyky, povery, predmety, kroje, detské hry, slovesné umenie a predstavuje to príležitostne na podujatiach počas celého roka v obci, základnej škole i materskej škole.. Predsedníčkou MOMS je Bc. Valéria Lesičková.

Obecný športový klub Spišský Štvrtok

V obci pôsobí Obecný športový klub, ktorý zastrešuje futbalový a stolnotenisový klub. Predsedom klubu je Valter Steiner.

Hokejový klub Spišský Štvrtok

Hokejový klub Spišský Štvrtok bol registrovaný Ministerstvom vnútra SR dňa 8. 2. 2013. Predsedom klubu je p. Tomáš Čeklovský. HK Spišský Štvrtok úspešne reprezentuje obec na viacerých turnajoch po celom Slovensku. V súčasnosti má klub 22 hráčov a je súčasťou Spišskej amatérskej hokejovej ligy (SAHL), v rámci ktorej sa stali majstrami sezóny 2014/2015 spomedzi desiatich tímov. Zdroj: Štvrtocký kuriér, marec 2013

Poľovnícke združenie Spišský Štvrtok

Aj obec Spišský Štvrtok má svoj poľovný revír, v ktorom môžu prihlásení poľovníci starať sa o zver, či poľovať. Toto PZ Spišský Štvrtok vzniklo 01. 01. 1990 ako nezisková organizácia. Registrovaná je aj Poľovná spoločnosť JAVOR.

Folklórna skupina Štvrtočan

Folklórna skupina Štvrtočan pôsobí od roku 2007 a nadviazala na tvorbu predošlej folklórnej skupiny, ktorá pôsobila v obci v 80. tých rokoch minulého storočia. Jej úlohou je zbierať piesne, tance a zvykoslovie zo Spišského Štvrťka a prezentovať ich na kultúrnych podujatiach, ale aj obnovovať zvyky a obyčaje počas roka v dedine. Medzi tieto zvyky patria: Fašiangy a pochovávanie basy, Dožinky, Katarína a Vianočné koledy. Z rodinných zvykov sú to Krstiny a Svadba. S týmito kultúrnymi programami reprezentovali svoju obec v okolitých i vzdialenejších obciach, ale i v zahraničí na folklórnych slávnostiach a súťažiach. Účinkovali v relácií Kapura, v relácii Klenotnica ľudovej hudby a zapojili sa do súťaže Nositelia tradícií kde v roku 2012 reprezentovali okres Levoča v Medzilaborciach a v roku 2015 v Snine. V roku 2013 nahrala skupina Štvrtočan s ľudovou hudbou Železiar svoj prvý CD nosič s názvom Ej, dze hraj. Umeleckou vedúcou skupiny je Slávka Bajtošová. Zdroj: www.stvrtocan.sk

Dobrovoľný hasičský zbor Spišský Štvrtok

V Dobrovoľnom hasičskom zbore Spišský Štvrtok sa môžu zapájať mladí i starí a svojou účasťou na požiarňických pretekoch prispieť k víťazstvu mužstva. Ide o dlhé roky starú tradíciu obcí v levočskom okrese vytvárať takéto zbory a vzbudiť tak záujem u jej obyvateľov na ochranu obce.

Podľa dostupných informácií Dobrovoľný hasičský zbor tu pôsobí takmer 130 rokov. Od svojho vzniku prežil veľa premien, vystriedalo sa v ňom mnoho generácií dobrovoľníkov, ktorí zasahovali pri požiaroch i živelných pohromách. Málokterá organizácia v obci sa môže popýšiť tak rozsiahlou činnosťou ako hasičský zbor, ktorý je nositeľom humánosti a v mnohých prípadoch i nositeľom kultúry v obci.

Členmi hasičského zboru boli a sú občania, ktorí obetujú svoj čas pre všetkých. Sú to nespočetné hodiny pri hasení požiarov, v preventívno – výchovnej práci, pri spolupráci s mládežou, príprave na previerky pripravenosti, pri údržbe techniky a vo veľkom podiele taktiež výstavbe a skrášľovaní obce.

Dobrovoľný hasičský zbor má za sebou veľa úspešných období v prezentácii hasičského športu. V roku 2015 sa muži dokonca stali majstrami Slovenska na pretekoch DPO SR, ženy v Regionálnej hasičskej lige Spiš obsadili 1. miesto a vo Východoslovenskej hasičskej lige 3. miesto.

Významné úspechy žnú aj jednotlivci. Barbora Jakubcová bola dorasteneckou majsterkou SR v hasičskej stovke. Na majstrovstvách sveta v disciplínach hasičského športu v Bieloruskom meste Grodno v roku 2015 reprezentovali Slovenskú republiku 3 členovia hasičského zboru Spišský Štvrtok – Barbora Jakubcová, M. Fedorčáková a Štefan Neuvirth ml..

Súčasným predsedom DHZ je Peter Sanetrik.

4. MATERIÁLNE ZDROJE

4.1. Domový a bytový fond obce

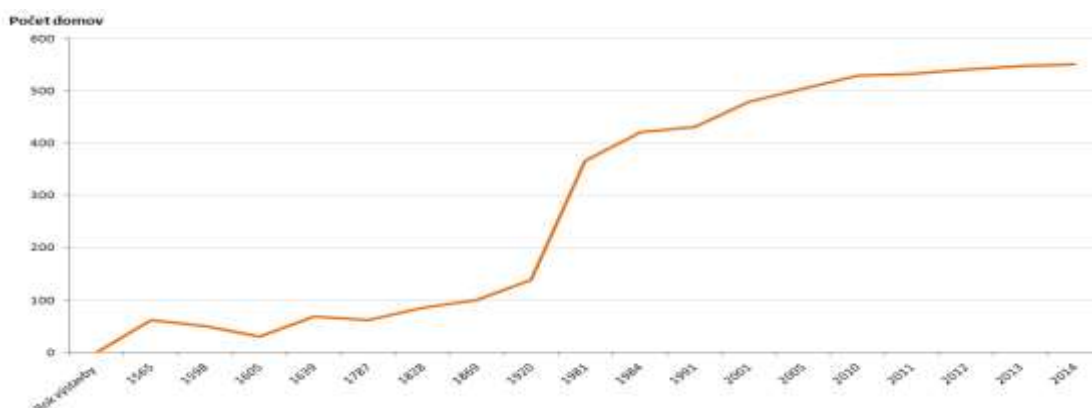
Výstavba domov a bytov mala v obci Spišský Štvrtok dynamický charakter. V dedine je dnes evidovaných celkom 550 domov, kým ešte v roku 1565 tu stálo len 61 domov, pritom v roku 1981 ich bolo už o 305 viac. Intenzívny nárast za určitú periódu bol aj do roku 2001 (479 objektov), po deviatich rokoch 528 budov a o štyri roky na to vzrástol počet na súčasných 550. Väčšina z nich je v súkromnom vlastníctve. Stavebný vývoj deklaruje nižšie uvedená tabuľka a graf.

Tabuľka č. 15: Vývoj počtu obyvateľov a domov podľa štatistiky vedenej na obci

ROK	počet		ROK	počet		ROK	počet	
	domov	obyvateľov		domov	obyvateľov		domov	obyvateľov
1565	61	-	1910	-	755	1991	430	2135
1598	50	-	1920	138	700	1994	-	2224
1605	30	-	1924	-	656	2001	479	2269
1639	69	-	1930	-	826	2005	504	2357
1787	62	493	1940	-	996	2010	528	2475
1828	85	637	1948	-	1036	2011	531	2441
1869	99	798	1961	-	1415	2012	540	2457
1880	-	752	1970	-	1582	2013	546	2460
1890	-	708	1981	366	1886	2014	550	2453
1900	-	756	1984	420	1947			

Zdroj: Obec Spišský Štvrtok

Graf č. 12: Obdobie výstavby domov

Zdroj: Obec Spišský Štvrtok

Podľa výsledkov Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 malo pritom 426 domácností mobilný telefón, 287 osobný automobil, 166 pripojenie na pevnú telefónnu linku a 275 na internet.

4.2. Technická infraštruktúra obce

Tabuľka č. 16: Vybavenosť obce technickou infraštruktúrou

Infraštruktúra	Obec
Cestná sieť v km	5
cesty 1. kat	1,5
cesty 2 kat.	1,5
Ostatné	2,0
Železničná sieť v km	-
Plyn v m	3 800
Kanalizácia v m	8866,5
ČOV	Trvalo užívaná (2012)
Vodovod v m	13200
Vodný zdroj	Áno
Zber TKO	Áno
Klasický	Áno
Separovaný	Áno
Domové ČOV	Nie sú
Spôsob vykurovania	Plyn, tuhé palivo, elektrina
Vedenie el. energie	Áno
Vzdušné	Áno
Káblové	Áno
Želez. stanica	Nie je
Vlakové spoje	Nie sú
Želez. zastávka	Nie je
Autobus. stanica	Nie je
Autob. spojenie	Áno
Z toho expresné	Áno
Telefónny rozvod	Áno
Rozhlas	Áno
Káblová TV	Nie
Regionálne trasy TI	-
Medzinárodné trasy TI	-

Zdroj: Obec Spišský Štvrtok

Cestná sieť, ktorá prechádza obcou má dĺžku 5 km. Súčasnú dopravnú kostru tvoria prietahy ciest II/536 a III/ 3227 napojené na cestu I/ 18. Dopravné vzťahy v území budú usmernené realizáciou diaľnice D-1, Jánovce – Jablonov, I. úsek, ktorá prechádza severo - východnou časťou riešeného územia. Prietahy uvedených štátnych ciest cez riešenú obec, najmä v jej starej časti, vytvárajú rad dopravných závad:

- vyústenie miestnych komunikácií na uvedenú št. cestu je kratšie ako 100m,
- nevhodné výhľady na križovatkách (2 dopravné zrkadlá)
- v riešenom území je napojená št. cesta II/536 na št. cestu I/18 a III/ 3227 úrovňovým križovaním
- nevhodné umiestnenie autobusových zastávok (na krajnej časti benzínovej pumpy) a pod.

Doprava osôb sa uskutočňuje prevažne autobusovou dopravou. Prechádzajú tu miestne, ako aj diaľkové linky autobusov SAD a.s. a Eurobus a.s.. Najväčší význam má autobusové spojenie so Spišskou Novou Vsou a Popradom. Väčšina autobusových zastávok je umiestnená v tesnej blízkosti križovatky. Tento priestor slúži zároveň aj na prestupovanie zo spoja na spoj a je jedinou funkčnou zastávkou. Dochádzková vzdialenosť k bývaniu prekračuje 500 m.

V obci je vybudovaný verejný vodovodný systém. Zdrojom pitnej vody pre obec je Spišský skupinový vodovod (SSV) - prírodný vodovodný rad Hrabušice – Levoča. Spišský Štvrtok v súčasnosti má vodovodnou sieťou pokrytú takmer celú obec s výnimkou nových lokalít na IBV. Napojených je 2112 obyvateľov a niekoľko organizácií.

V súčasnom období je obec zásobovaná priamo z prírodného vodovodného radu bez akumulácie vody vo vodojeme Spišský Štvrtok a to z dôvodu, že vo vodojeme dochádza po mikrobiologickej stránke k zhoršovaniu kvality pitnej vody, nakoľko prívod a odber vody je zo spodku akumuláčnej komory vodojemu. Pitnú kvalitnú vodu zabezpečuje Podtatranská vodárenská spoločnosť, a.s. čo sa však prejavuje na vysokej cene. Jej spotreba má rôzny priebeh počas rokov a posledný údaj hovorí o tom, že v porovnaní s rokom 1998 narástla len o 5 000 m³.

Tabuľka č. 17: Spotreba vody v obci

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Spotreba vody v tis. m³	54	63	65	74	69	67	70	67	74	74	69	72	50	56	62	59

Zdroj: „Štatistický úrad SR databáza DATAcube“

Municipalita má na 85% vybudovanú splaškovú kanalizáciu a ČOV, celková dĺžka kanalizácie v súčasnosti je 8 866,5 m. Obyvatelia, najmä z ulíc Lúčna a Družstevná, cítia potrebu vybudovania aj dažďovej kanalizácie, pretože silné dažde spôsobujú záplavu prístupových ciest a chodníkov, čo im spôsobuje nemalé problémy.

V rámci odpadového hospodárstva je tu praktizovaný separovaný a klasický zber komunálneho odpadu.

Obec je zásobovaná elektrickou energiou z primárneho vzdušného vedenia a napájané je z vývodu Spišská Nová Ves. Napájanie samotného sídla je realizované vzdušnými prípojkami prostredníctvom šiestich trafostaníc, zásobujúcich súčasnú bytovú aj občiansku zástavbu.

Odber a dodávka tepla pre potreby vykurovania a prípravu TÚV je uskutočňovaná nasledovne - RD len z lokálnych tepelných zariadení na báze spaľovania prevažne plyných palív, resp. v malej miere elektrickou energiou. Bytové domy z kotolne na báze plyného paliva, ale aj tuhé palivo či elektrickej energie. Návrat domácností ku využívaniu pevných palív, uhlia, alebo dreva je evidentný. Vo výhlade sa súčasný decentralizovaný spôsob prípravy tepla a TÚV zachová. Plynofikácia, v celkovej dĺžke 3 800 m, obci veľkou mierou prispela k doriešeniu situácie v zásobovaní teplom.

Telekomunikačný rozvod a miestna sieť je realizovaná vzdušným spôsobom cca na 90% .

V lokalite je zabezpečené pokrytie aj pre mobilnú sieť operátorov Telekom, O2 a Orange. Miestny rozhlas v obci je realizovaný vzdušným vedením.

5. SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA A SLUŽBY

5.1. Školské zariadenia

V obci sa nachádza MŠ s 3 triedami a kapacitou 63 miest a plnoorganizovaná ZŠ s 15 triedami. Základnú školu navštevujú deti zo susedných obcí a to z Draviec, Bukovinky a Janoviec. Základná škola má vlastnú web stránku – www.zsspiskystvrtok.edupage.sk, na ktorej je možnosť dozvedieť sa viac o žiakoch, pedagogickom zbore, aktivitách, úspechoch a realizovaných projektoch. Materská škola je tiež moderným subjektom a všetky aktuality sa môžeme dozvedieť na www.msss.sk.

Vývoj počtu žiakov pritom zobrazuje nižšie uvedená tabuľka a graf, ktoré poukazujú na to, že v škôlke počet detí narastá, ale v škole klesá. Tento trend bude ovplyvnený jednak demografiou, ale tiež možnosťami návštevy škôl v Spišskej Novej Vsi, alebo Levoči, kde rodičia cestujú za prácou.

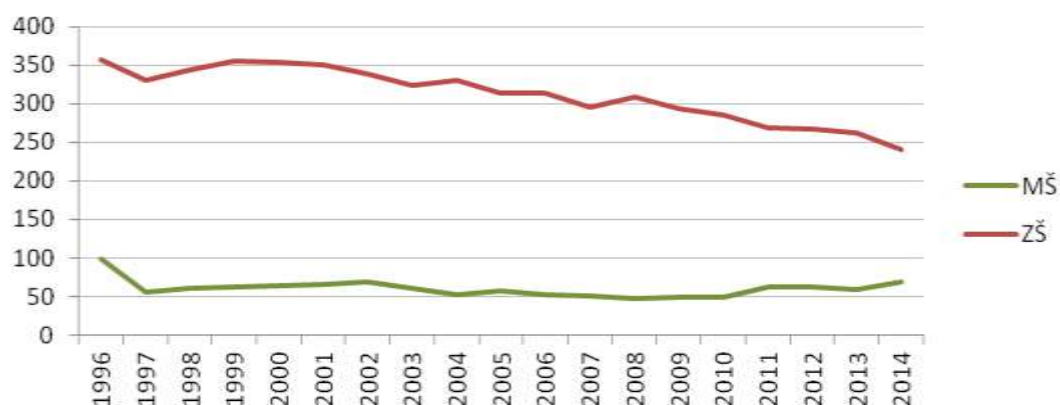
Tabuľka č. 18: Vývoj počtu žiakov v materskej a základnej škole v obci Spišský Štvrtok

MŠ	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet žiakov	55	55	60	63	64	65	69	60	52	57	52	50	48	49	49	63	63	59	69

ZŠ	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet žiakov	357	331	343	356	354	350	339	323	330	314	314	296	308	293	286	268	267	262	241

Zdroj: „Štatistický úrad SR databáza DATAcube“

Graf č. 13: Vývoj počtu žiakov v materskej a základnej škole v obci Spišský Štvrtok

Zdroj: Tabuľka č. 18

Podľa Správy o výchovno - vzdelávacej činnosti školy v školskom roku 2013/2014, navštevovalo školu **272** žiakov, z toho **30** žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (z toho **9** žiakov bolo začlenených v špeciálnej triede a **21** žiakov bolo začlenených do bežných tried). **20** žiakov plnilo v školskom roku 2013/2014 povinnú školskú dochádzku mimo územia Slovenskej republiky. Deti dostali od septembra 2014 možnosť navštevovať v budove ZŠ Centrum voľného času ako aj odbory ZUŠ cez SZUŠ Rosnička a to: moderný tanec, výtvarný odbor a klavír.

5.2. Kultúrne zariadenia

Kultúrny dom

V Kultúrnom dome sa nachádza kino a kultúrna sála. Kultúrna sála má podľa spôsobu využívania kapacitu 100 – 150 návštevníkov. Technický stav budovy je však už nevyhovujúci a energeticky náročný na prevádzkovanie. Zateplenie budovy a strechy, výmena okien a dverí, výmena vykurovacích modulov ušetrí obci nemalé finančné prostriedky.

Knižnica

O zriadení obecnej knižnice sú správy len od pamätníkov a podľa nich bola zriadená začiatkom tridsiatych rokov.

Od šesťdesiatych rokov obecna knižnica už mala niekoľko tisíc kníh, samostatnú miestnosť, vykonávala pravidelnú činnosť a rôzne akcie. Celú túto aktivitu riadil čiastočne platený knihovník. Dnes obec nemá vlastnú knižnicu a knižný fond vyše 7000 zväzkov bol presunutý do školskej knižnice základnej školy, ktorá je prístupná aj verejnosti.

V súčasnosti má základná škola v učiteľskej knižnici 2940 kníh a v žiackej knižnici 2913. Spolu má knižný fond školskej knižnice 5853 zväzkov. Samostatnú knižnicu s detskou literatúrou má i materská škola.

5.3. Športové zariadenia

Existujúci športový areál má rozsiahlu rozlohu a pozostáva z:

- Hlavného futbalového ihriska
- Tréningového ihriska

V areáli sa nenachádza klasická tribúna, len priestor na poschodí sídliacej budovy, odkiaľ je možné sledovať zápasy , súčasťou je aj zariadenie so sociálnou časťou (šatne).

Stavebno - technická úroveň existujúcich zariadení a ich kapacita je v tomto čase už nepostačujúca. Celý objekt vyžaduje kompletnú rekonštrukciu.

5.4. Turistická infraštruktúra v obci

V obci Spišský Štvrtok sa nachádzajú viaceré ubytovacie zariadenia pre turistov. Z najznámejších je to, Penzión Natali, Pension Stenly Penzión GREŠ či Privát Garden. Okrem týchto spomenutých penziónov sa v obci nachádza niekoľko ubytovaní na súkromí.

Obrázok 9: Penzión Natali

Obrázok 10: Penzión Stenly

Obrázok 11: Privát Garden

Zdroj: <http://www.slovenskyraj.sk/>

Chotár je umiestnený v atraktívnej oblasti na hranici dvoch národných parkov. Národný park Slovenský raj je vzdialený iba 6 km od obce a Tatranský národný park je vo vzdialenosti 20 km. Ďalší skvost Slovenska, národný park Pieniny je vzdialený od obce 45 km. Ich strediská ponúkajú nevyčerpatelne množstvo turistiky, cykloturistiky a zimných - lyžiarskych stredísk.

Pre tých, ktorí radi spoja turistiku s návštevou kultúrnych objektov, je možné navštíviť neďaleké historické mestá Kežmarok a Levoču, či najväčší hrad v strednej Európe Spišský hrad. Aj v týchto lokalitách je veľa možnosti pešej turistiky.

V blízkosti obce sa nachádzajú termálne kúpaliská Vrbov (7 km), Aquacity Poprad (14 km) a Dobšinská ľadová jaskyňa.

Obrázok 12: Dobšinská ľadová jaskyňa

Zdroj: <http://www.slovenskyraj.sk/>

Obrázok 13: Suchá Belá – Korytový vodopád

Zdroj: <http://www.slovenskyraj.sk/>

5.5. Zdravotnícke zariadenia

V obci sa nachádza zdravotné stredisko, ktoré má 3 ambulancie (praktický, detský a zubný lekár) a lekárňu. V súčasnej dobe je zdravotnícke stredisko v nevyhovujúcich priestoroch. Obec musí pristúpiť k racionálnemu riešeniu a nájdeniu vhodných bezbariérových priestorov v budove Kultúrneho domu a to jeho vnútorným usporiadaním.

Sociálna starostlivosť

V kláštore Minoritov sa nachádza Domov sociálnych služieb s regionálnou pôsobnosťou /kapacita 150 osôb/ v zriaďovateľskej pôsobnosti Prešovského samosprávneho kraja. V súčasnosti je zamestnaných v ústave 62 pracovníkov, z ktorých je 25 zdravotníckych, 3 vychovateľky a 10 sú pracovníci na verejnoprospešné práce. V zariadení sa za uplynulých 45 rokov vystriedalo vyše 150 pracovníkov na rôznych jeho pracoviskách a vyše 1100 obyvateľov.

Od 1. 1. 2016 sa zariadenie transformuje na neziskovú organizáciu Centrum sociálnych služieb Spišský Štvrtok, n.o.

Obrázok 13 : DSS Spišský Štvrtok

Zdroj: www.dssspiskystvrtok.sk

6. EKONOMICKÉ ZDROJE OBCE

Spišský Štvrtok bol v minulosti typickou poľnohospodárskou obcou s charakterom niekoľkých desiatok hektárov lesov, viac pasienkov a ostatok ornej pôdy na mierne zvlnenom teréne. Už od dôb mestečka na Myšej Hôrke sa väčšina obyvateľov v osadách venovala poľnohospodárstvu a chovu koní. Remeselníkov bolo málo. Z archeologických vykopávok sme sa dozvedeli, že už vtedy sa pestovala pšenica a raž.

Poľnohospodárstvu a chovu zvierat sa natoľko darilo, že obec sa stala strediskom trhov a jarmokov. Pestoval sa jačmeň, raž a ovos. Základnou potravinou obyvateľov bola múka, mlieko a mliečne výrobky, syr, kapusta, solená baranina a údená bravčovina. Sú písomné zmienky, že v 18. stor. sa pestovali zemiaky, krmná repa a neskoršie aj zelenina. V minulosti v chotári bolo viac lesov a pasienkov, ale ich veľkosť sa zmenšovala v prospech ornej pôdy.

6.1. Zamestnanosť v obci

V obci je pomerne silné zastúpenie najmä drobných živnostníkov, ale aj väčších firiem. Ich existencia na území katastra značne vplýva na finančné možnosti samosprávy, najmä z pohľadu miestnych daní a poplatkov. Taktiež prispievajú ku dobrému menu obce, ich publicite a k zlepšovaniu služieb a podmienok pre život občanov. Všetky podnikateľské subjekty pôsobia na komerčnej báze, žiadny z nich neposkytuje sociálne služby.

Stavebníctvo:

- ✓ Stavebniny: Stova, s.r.o. Spišská Nová Ves
- ✓ DLAŽBEX, Peter Mlynarčík, Osloboditeľov 72, Spišský Štvrtok

Poľnohospodárstvo:

- ✓ Dufart, s.r.o. Starosaská 11, 052 01 Spišská Nová Ves – rastlinná výroba
- ✓ Čiernova dolina – pozemkové spoločenstvo Spišský Štvrtok
- ✓ Urbárska spoločnosť – pozemkové spoločenstvo, Spišský Štvrtok

Samostatne hospodáriaci roľníci:

- ✓ Jozef Greš, Zelená 297, Spišský Štvrtok
- ✓ Jozef Javorský, Poľná 48, Lendak
- ✓ Ján Remiáš, ČSLA 6, Spišský Štvrtok
- ✓ Vladimír Šarišský, Jabložná 15, Smižany
- ✓ Anton Lesičko, Záhradná 324/12, Spišský Štvrtok

Maloobchod:

- ✓ Potraviny COOP Jednota, Obrancov mieru 269/26, Spišský Štvrtok
- ✓ Konzum Marcel Kukura, Obrancov mieru 399/24, Spišský Štvrtok
- ✓ Poštová záložňa, Obrancov mieru 269/26, Spišský Štvrtok
- ✓ Potraviny MIX, Družstevná 185, Spišský Štvrtok
- ✓ Rozličný tovar, Osloboditeľov 13/5, Spišský Štvrtok
- ✓ Kvetinárstvo, Cintorínska 301, Spišský Štvrtok
- ✓ Kvetinárstvo Jana Oravcová, Obrancov mieru 118/25, Spišský Štvrtok
- ✓ ŠaSy, s.r.o. (autodiely), Osloboditeľov 80/3, Spišský Štvrtok
- ✓ Kvety – Anna Oravcová, Obrancov mieru 118, Spišský Štvrtok
- ✓ Kvety – Mária Petreková, Obrancov mieru 269/26, Spišský Štvrtok

- ✓ Potraviny FRESH, Š. Lesňák, Osloboditeľov 51/14, Spišský Štvrtok
- ✓ Kozmetické služby – S. Sagulová, Nám. Slobody 261/3, Spišský Štvrtok

Priemyselná výroba - Stolárstvo:

- ✓ Stolárstvo SAMKO, Marek Jendrál, Zelená 54, Spišský Štvrtok
- ✓ Jozef Kežmarský, Osloboditeľov 51/14, Spišský Štvrtok
- ✓ Stanislav Sagula, Družstevná, 164/37, Spišský Štvrtok

Doprava a služby – Nákladná doprava :

- ✓ Anton Bajtoš, Ku Kremni 476/2, Spišský Štvrtok
- ✓ František Oravec, Obrancov mieru 118, Spišský Štvrtok
- ✓ Peter Mlynarčík, Osloboditeľov 59, Spišský Štvrtok

Autolakovňa: Anton Petrek AUTO KAR - LAK, Poľná 411/9, Spišský Štvrtok

Auto a pneuservis: Ľubomír Kukura, ČSĽA 7, Spišský Štvrtok

Stravovacie a ubytovacie služby :

- ✓ Penzión NATALI, Stanislav Petrovič, Partizánska 32/25, Spišský Štvrtok
- ✓ Penzión & Restaurant Stenly, VOSPI SK, s.r.o., Duklianska 23, Spišská Nová Ves
- ✓ Ubytovanie GARDEN, Obrancov mieru 278/6, Spišský Štvrtok
- ✓ Penzión Greš, Osloboditeľov 87/22, Spišský Štvrtok
- ✓ Ubytovanie Hrušovská, Obrancov mieru 249/28, Spišský Štvrtok
- ✓ Privát Hušták. Družstevná 153, Spišský Štvrtok
- ✓ Pohostinstvo ATREX, Ing. Štefan Vitko, Zimná 85, Spišská Nová Ves
- ✓ Šport BAR, Ján Kukura, Záhradná, 308, Spišský Štvrtok

Iné služby :

- ✓ Slovenská pošta, a.s., Tatranská 4, Spišský Štvrtok
- ✓ Autoservis ŠaSy, Tatranská 658, Spišský Štvrtok
- ✓ Čerpacia stanica LPG, Tatranská 605, Spišský Štvrtok
- ✓ Čerpacia stanica PHM, František Dičák, ČSĽA 405, Spišský Štvrtok
- ✓ Lekáreň, PharmDr. Žofia Bendžalová-Kellnerová, Námestie slobody 258, Spišský Štvrtok
- ✓ Farby-Laky, Pavol Slobodník, Lúčna 353/34, Spišský Štvrtok
- ✓ Kaderníctvo, Martina Surová, Námestie slobody 258, Spišský Štvrtok
- ✓ MEDIAPRESS Poprad, spol. s r.o., Partizánska 2900, 058 01 Poprad, stánok PNS v obci Spišský Štvrtok
- ✓ Všeobecný lekár – NZZ Rudolf Zoričák, Námestie slobody 261, Spišský Štvrtok
- ✓ Detský lekár – HERCEGOVA s.r.o., Námestie slobody 261, Spišský Štvrtok
- ✓ Stomatológ – PODENT s.r.o., Námestie slobody 261, Spišský Štvrtok
- ✓ Píla HARTHOLZ Jozef Greš, Majerická ulica 518/1, Spišský Štvrtok
- ✓ Základná škola, Školská 255/6, Spišský Štvrtok
- ✓ Materská škola, Obrancov mieru 398/1, Spišský Štvrtok
- ✓ Farský úrad, Nám. Slobody 2, Spišský Štvrtok
- ✓ Domov sociálnych služieb, Nám. Slobody 256, Spišský Štvrtok

a ďalšie

Ku rozvojovému potenciálu radíme aj zručných ľudí, ktorí svojim remeslom a kreativitou prispievajú na zachovanie tradícií, prezentujú našu obec. Zoznam niekoľkých z nich je nižšie.

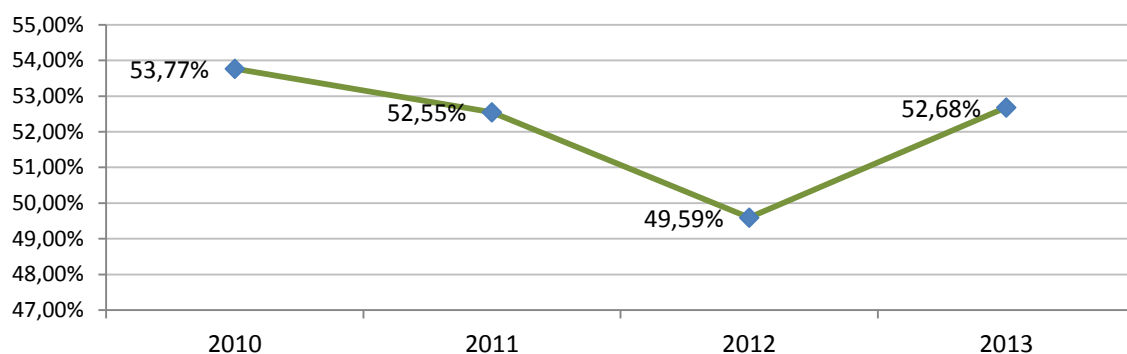

Tabuľka č. 19: Zruční ľudia v obci

Štefan Vojtila	Umelecký kováč
Emília Guzová	Maľovanie na sklo, pečenie a zdobenie perníkov
Vladimír Bajtoš	Olejová maľba obrazov
František Gaj	Drevorezba
Ľudmila Neuwirthová	Vyšívanie ručné, strojové
Milan Brozák	Práca s drevom
Anna Dudráková	Pečenie a zdobenie perníkov
Justína Dunčková	Háčkovanie, ručné práce
Jana Kukurová	Maľovanie, šitie, vyšívanie, ost. ručné práce
Mária Vernarská	Ručné práce
Anna Oravcová	Vyšívanie, ručné práce

Zdroj: Obec Spišský Štvrtok

Graf č. 14 : Miera zamestnanosti v obci Spišský Štvrtok

Zdroj: Obec Spišský Štvrtok

Tabuľka č. 20: Fyzické osoby podľa právnej formy v obci

Rok	Fyzické osoby			
	podnikatelia	živnostníci	slobodné povolania	samostatne hospodáriaci roľníci
2007	186	182	3	1
2008	201	197	3	1
2009	194	190	3	1
2010	187	183	4	-
2011	176	172	4	-
2012	174	170	4	-
2013	180	176	4	-
2014	177	171	6	-

Zdroj: „Štatistický úrad SR databáza DATAcube“

Z uvedenej tabuľky č. 20 vyplýva, že v obci za posledných 7 rokov klesol počet podnikateľov a živnostníkov, zatiaľ čo vo výbere právnej formy slobodného povolania ako fyzickej osoby sa počet zvýšil. Zaujímavosťou je, že štatistický úrad od roku 2010 nemá registrovaných žiadnych samostatne hospodáriacich roľníkov, čo celkom nekoreluje so skutočnosťou, pretože samotná obec eviduje 5 SHR.

Ohľadne právnických osôb, ich počet počas posledných desiatich rokov vzrástol o polovicu a je ich ku 31.12.2014 spolu 42, z čoho 55 % tvoria subjekty ziskového charakteru.

Tabuľka č. 21: Právnické osoby v obci

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Právnické osoby spolu	21	22	25	25	25	28	29	40	43	42	42
z toho ziskové	8	8	11	11	11	14	15	26	27	25	23
z toho neziskové	13	14	14	14	14	14	14	14	16	17	19

Zdroj: „Štatistický úrad SR databáza DATAcube“

6.2. Nezamestnanosť v obci

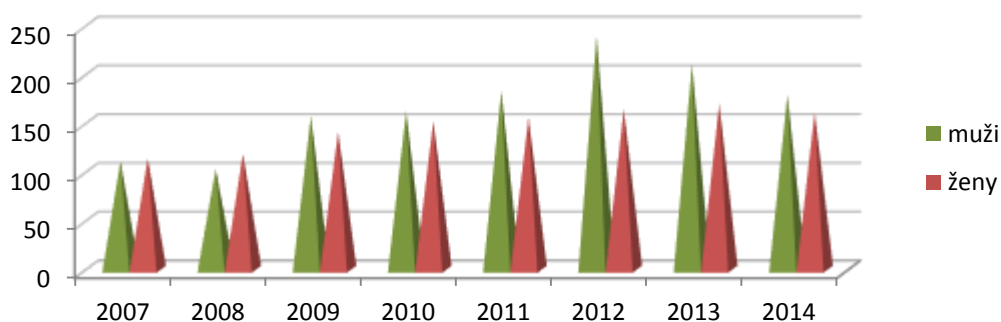
Štatistický úrad uvádza údaje, v zmysle ktorých je zrejmé, že počet nezamestnaných neustále narastá. V roku 2014 dosiahol tento ukazovateľ úroveň 340 ľudí, z čoho väčšinu tvorilo mužské pokolenie avšak aj z dlhodobého hľadiska je štruktúra nezamestnaných podľa pohlavia vyrovnaná. Je však očividné z jednotlivých výsledkov tabuľky 22 a grafu 15, tiež z evidencie obce ako je uvedené v grafe 16, že má rastúcu tendenciu a situácia sa markantne nezlepšuje. Vzdelanostná štruktúra uchádzačov o zamestnanie je podľa štatistík Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad najviac zastúpená ľuďmi so základným vzdelaním (53%), 16 % tvorí skupina s úplným odborným vzdelaním a 12 % s nižším stredným odborným vzdelaním, napr. vysokoškolsky vzdelaní predstavujú 5%.

Tabuľka č. 22: Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie v obci Spišský Štvrtok

Rok	Počet obyvateľov	muži	v %	ženy	v %	spolu
2007	2400	111	49,33	114	50,67	225
2008	2438	103	46,40	119	53,60	222
2009	2433	157	52,68	141	47,32	298
2010	2441	162	51,59	152	48,41	314
2011	2441	183	53,98	156	46,02	339
2012	2457	240	59,41	164	40,59	404
2013	2460	210	55,26	170	44,74	380
2014	2453	179	52,65	161	47,35	340

Zdroj: „Štatistický úrad SR databáza DATAcube“

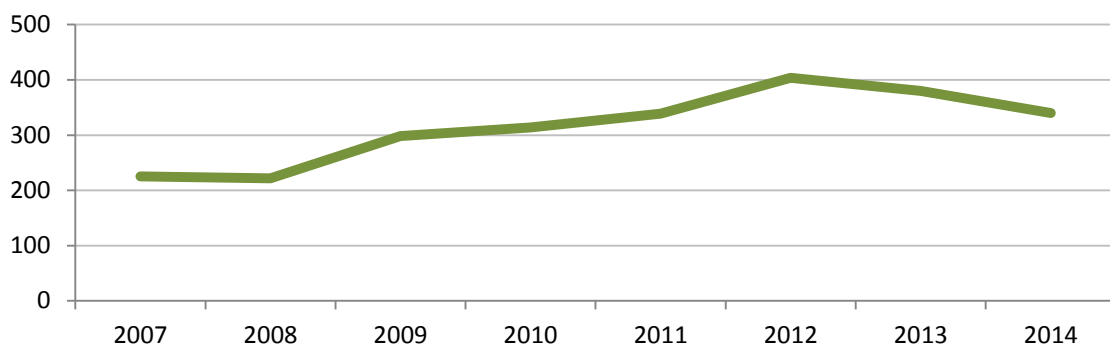
Graf č. 15: Počet evidovaných uchádzačov /-čiek podľa pohlavia obce Spišský Štvrtok

Zdroj: Tabuľka č. 22

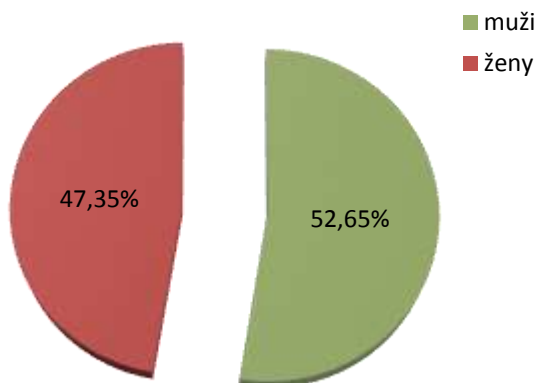

Graf č. 16: Vývoj počtu uchádzačov o zamestnanie obce Spišský Štvrtok

Zdroj: Tabuľka č. 22

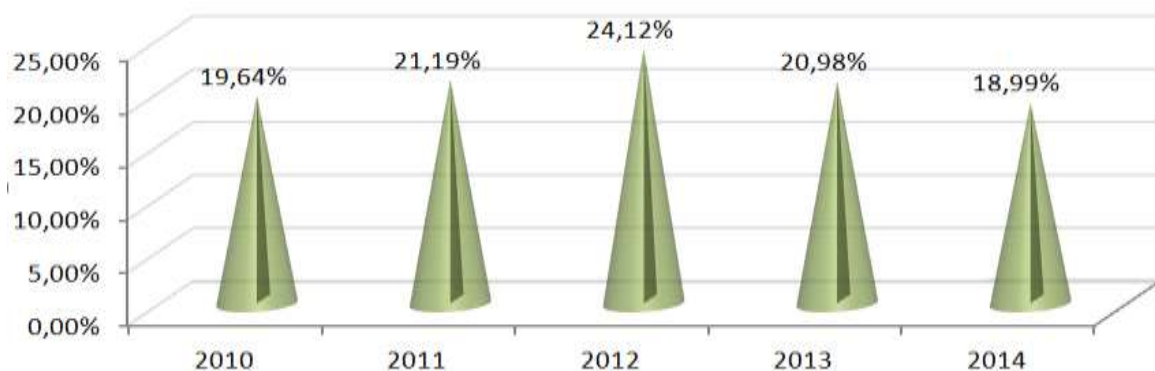
Graf č. 17: Počet uchádzačov/-čiek podľa pohlavia v obci k 31. 12. 2014

Zdroj: Tabuľka č. 22

Obec Spišský Štvrtok má k dispozícii štatistiky z Úradu práce a sociálnych vecí. Podľa ich výstupov je zrejmé, že priemerná miera nezamestnanosti v obci sa pohybuje cca na úrovni 21 %.

Graf č. 18: Miera nezamestnanosti v obci Spišský Štvrtok

Z uvedeného grafu vyplýva, že obec Spišský Štvrtok dosiahla najvyššiu nezamestnanosť v roku 2012; a to až 24, 12 %.

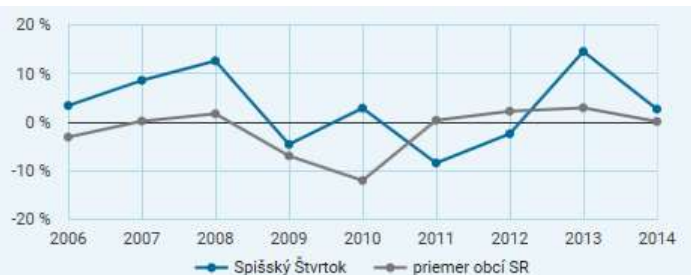
6.3. Finančné hospodárenie obce

6.3.1. Finančné zdravie obce Spišský Štvrtok

Finančné zdravie obce vypovedá o tom, do akej miery je hospodárenie udržateľné a či príslušnej obci hospodárenie spôsobuje, alebo nespôsobuje problémy. Finančné zdravie je jedno číslo v intervale 0 (najhoršie) až 6 (najlepšie), nezávislé od roku, a počíta sa kombináciou piatich vybraných indikátorov finančnej stability: Celkového dlhu, Dlhovej služby, Závazkov neuhradených 60 a viac dní po lehote splatnosti, Okamžitej likvidity a Základnej bilancie. Obec Spišský Štvrtok podľa výpočtov Inštitútu pre ekonomické a sociálne reformy dosiahol za hospodárenie počas rokov od 2011 – 2014 výborné finančné hodnotenie zdravia o známke 5,4. Nižšie uvádzame vyhodnotenie jednotlivých ukazovateľov. Výsledky hospodárenia je možné porovnať aj s rokmi od 2006 na tejto web stránke <http://obce.sme.sk/profily/?ID=2261&y=2014#>.

Základná bilancia

Ukazovateľ informuje, či samospráva hospodárila prebytkovo alebo deficitne z pohľadu bežného a kapitálového účtu ako celku. Vypovedá teda o tom, ako dokáže samospráva pokrývať svoje bežné výdavky (chod samosprávy) a kapitálové výdavky (zveľaďovanie majetku) zo svojich bežných príjmov (napr. daňové príjmy) a kapitálových príjmov (napr. predaj majetku).

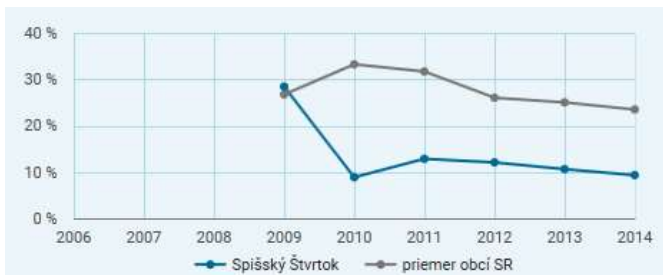

Graf 19: Základná bilancia

Základná bilancia obce (VÚC) je počítaná ako (bežné príjmy + kapitálové príjmy - bežné výdavky - kapitálové výdavky) / (bežné príjmy + kapitálové príjmy) a ak je základná bilancia kladná, obec získava skóre väčšie ako 3 (podľa dosiahnutého výsledku). V opačnom prípade je pridelené skóre v spodnej polovici škály.

Celkový dlh

Údaje o celkovom dlhu obcí sú počnúc rokom 2012 preberané od MF SR, pričom sa jedná o tzv. "zákonné kritérium", teda dlh podľa § 17 ods. 8) Zákona 583/2004 Z.z. (nezapočítavajú sa záväzky z úverov poskytnutých z bývalých štátnych fondov a Štátneho fondu rozvoja bývania, a tiež záväzky z návratných zdrojov financovania prijatých na zabezpečenie predfinancovania eurofondov).

Graf 20: Celkový dlh

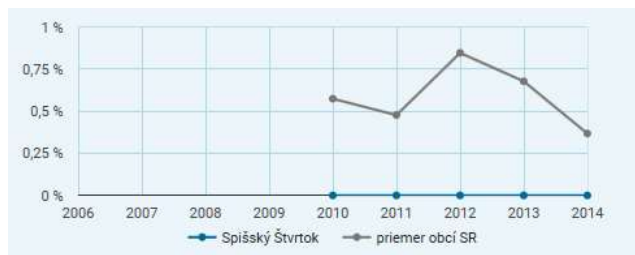

Dlh je uvádzaný v pomere k bežným príjmom za predchádzajúci rok a podľa zákona by nemal presiahnuť úroveň 60 %. Obec Spišský Štvrtok mala opäť výrobné výsledky kedy za rok 2014 dosiahla úroveň 9,4 % a za posledných 5 rokov 23,5 %.

Pritom **dlhová služba** nesmie podľa zákona presiahnuť 25% a Spišský Štvrtok mala priemerne od roku 2009 celkom 7,7 % a za rok 2014 len 7,7%. Ukazovateľ informuje o tom, aké vysoké výdavky má samospráva v súvislosti s obsluhou dlhu.

Závazky aspoň 60 dní po splatnosti

Ak je výška záväzkov obce (VÚC) aspoň 60 dní po splatnosti presne na úrovni 0 eur resp. 0 %, je jej

pridelené skóre 6. Ak výška týchto záväzkov v pomere k príjmom predstavuje hodnotu medzi 0 % a 3 %, pridelené je skóre medzi 3 a 0 (lineárne) a ak je hodnota na úrovni rovnjej alebo vyššej ako 3 %, skóre je 0.

Graf 21: Závazky aspoň 60 dní po lehote splatnosti

Výška záväzkov obce (VÚC) aspoň 60 dní po splatnosti je počítaná ako (záväzky neuhradené 60 a viac dní po lehote splatnosti) / (bežné príjmy za predchádzajúci rok).

Ak obec (VÚC) neuhradila nejaký uznaný záväzok do 60 dní odo dňa jeho splatnosti, napĺňa jednu z dvoch podmienok povinnosti vypracovania návrhu na zavedenie ozdravného režimu.

Okamžitá likvidita obce

Je počítaná ako (finančné účty) / (krátkodobé záväzky). Ukazovateľ vypovedá o tom, do akej miery dostupné prostriedky na finančných účtoch samospráv postačujú na splatenie krátkodobých záväzkov. **Podľa výsledkov INEKO dosiahla úroveň 455,21%.**

Graf 22: Okamžitá likvidita obce

Zdroj: Inštitút pre ekonomické a sociálne reformy, <http://obce.sme.sk/profily/?ID=2261&y=2014#>

Aj na základe uvedených výstupov je zrejmé, že hospodárenie obce Spišský Štvrtok má priaznivé smerovanie a preto vyhliadky do budúcich plánov sú v porovnaní s inými samosprávami veľmi vyhovujúce a zabezpečujúce možnosti ďalšieho rozvoja z pohľadu čerpania fondov a investovania do nových zámerov.

6.3.2. Rozpočet obce na 2 roky

Pre ilustráciu uvádzame zostavený rozpočet s vyhlídkou na 2 roky.

Tabuľka č. 23: Rozpočet obce

Zostava programový rozpočet zo dňa 12.6.2015

Program 1 Plánovanie, manažment a kontrola	2015 v €	2016 v €
Výkon funkcie starostu	39 743	40 480
Strategické plánovanie a projekty	8000	8000
Kontrolná činnosť	25120	25600
Obecné zastupiteľstvo	7080	7080
Audit	1500	1600
Členstvo v organizáciách a združeniach	2600	2600
Daňová politika	13690	13990
Účtovníctvo a rozpočtová politika	34700	34010
Program 2 Propagácia a marketing		
Propagácia a prezentácia obce	6300	6300
Partnerské obce	2200	2200
Program 3 Interné služby		
Zmluvné služby a poradenská činnosť	2500	2500
Správa, údržba a obstaranie hnutel' majetku	12500	12500
Správa, údržba a obstaranie nehnuteľného majetku	86842	82947
Vzdelávanie zamestnancov	2000	2000
Obecný informačný systém	3000	3000
Autodoprava	8600	8600
Program 4 Služby občanom		
Matričný úrad	4090	4090
Evidencia obyvateľstva	1000	1000
Cintorínske a pohrebné služby	14450	15030
Spoločný stavebný úrad	1000	1000
Program 5: Bezpečnosť		
Ochrana majetku samosprávy a obyvateľov	5500	5700
Ochrana pred požiarmi	4800	4800
Verejné osvetlenie	13500	14500
Program 6: Odpadové hospodárstvo		
Vývoz komunálneho odpadu	35000	36000
Zber separovaného odpadu	3000	3000
Nakladanie s odpadovými vodami	8288	8288
ČOV	8288	8288
Program 7: Komunikácie		
Rekonštrukcia miestnych komunikácií	8000	10000
Bežné opravy a celoročná údržba pozemných komunikácií	5000	5000
Výstavba pozemných komunikácií	0	0
Program 8: Vzdelávanie		

Materská škola	80 107,00	85 738,00
Základná škola	ŠR	ŠR
Stravovanie v jedálňach školských zariadení	0	0
Školský klub	0	0
Príspevok na záujmové vzdelávanie detí podľa zákona 596/2003	10000	11000
Program 9: Šport		
Športové ihriská	3000	4197
Podpora športových klubov	2900	2900
Program 10: Kultúra		
Organizovanie kultúrnych aktivít na území obce	4000	5000
Podpora kultúrnych spolkov a organizácií	3300	3300
Program 11: Prostredie pre život (zeleň, VP, historické objekty a pod.)		
Rekonštrukcia a obnova plôch verejnej zelene	5000	5000
Ochrana životného prostredia	230	230
Program 12: Bývanie		
Správa nájomných bytov	2000	2000
Podpora bývania	13000	7000
Program 13: Sociálne služby		
Opatrovateľská služba	7000	7000
Stravovanie dôchodcov	1200	1200
Pomoc občanom v hmotnej a sociálnej núdzi	82700	82700
Príspevky na stravovanie v školách	15500	15600
Príspevky na školské pomôcky	3600	3600
Aktivačná činnosť	7450	7450
Program 14: Technická a administratívna podpora úradu		
Obec	77 080	81 340
Zdroj: Obec Spišský Štvrtok		

IV. ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA

1. OPERAČNÉ PROGRAMY PRE ROKY 2014 - 2020

Slovensko má vyčlenené financie pre čerpanie z Európskych štrukturálnych a investičných fondov (ďalej len „EŠIF“) cez 6 základných operačných programov:

- ✓ OP Integrovaný regionálny operačný program (OP IROP)
- ✓ OP Ľudské zdroje (OP ĽZ)
- ✓ OP Kvalita životného prostredia (OP KŽP)
- ✓ OP Integrovaná infraštruktúra (OP II)
- ✓ OP Výskum a inovácie (OP Val)
- ✓ OP Efektívna verejná správa (OP EVS)

Samostatným režimom sa budú riadiť programy, ktoré sú implementované na základe špecifických usmernení Európskej komisie:

- ✓ Technická pomoc
- ✓ Program rozvoja vidieka

1.1.OP Integrovaný regionálny operačný program

Základné prioritné osi Integrovaného regionálneho operačného programu na obdobie 2014-2020 sú popísané nižšie :

- ✓ Prioritná os č. 1: Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch

Investičná priorita č. 1.1: Posilnenie regionálnej mobility prepojením sekundárnych a terciárnych uzlov s infraštruktúrou TEN-T vrátane multimodálnych uzlov

Špecifický cieľ 1.1: Zlepšenie dostupnosti k cestnej infraštruktúre TEN-T a cestám I. triedy

Investičná priorita č. 1.2: Vývoj a zlepšovanie ekologicky priaznivých, vrátane nízkohlukových a nízkouhlíkových dopravných systémov vrátane vnútrozemských vodných ciest a námornej dopravy, prístavov, multimodálnych prepojení a letiskovej infraštruktúry v záujme podpory udržateľnej regionálnej a miestnej mobility

Špecifický cieľ č. 1.2.1: Zabezpečenie udržateľnej formy mobility prostredníctvom zvyšovania atraktivity a konkurencieschopnosti verejnej osobnej dopravy

Špecifický cieľ č. 1.2.2: Zvýšenie atraktivity a prepravnej kapacity nemotorovej dopravy (predovšetkým cyklistickej dopravy) na celkovom počte prepravených osôb

- ✓ Prioritná os č. 2: Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám

Investičná priorita č. 2.1: Investície do zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry, ktoré prispievajú k celoštátnemu, regionálnemu a miestnemu rozvoju, znižujú nerovnosť z hľadiska zdravotného postavenia, podporujú sociálne začleňovanie prostredníctvom lepšieho prístupu k sociálnym, kultúrnym a rekreačným službám a prechod z inštitucionálnych služieb na komunitné

Špecifický cieľ č. 2.1.1: Podporiť prechod poskytovania sociálnych služieb a zabezpečenia výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v zariadení z inštitucionálnej formy na komunitnú (poskytovanú na komunitnej úrovni)

Špecifický cieľ č. 2.1.2: Modernizovať zdravotnícku infraštruktúru za účelom zlepšenia dostupnosti ku kvalitným službám v integrovanej primárnej zdravotnej starostlivosti

Špecifický cieľ č. 2.1.3: Modernizovať infraštruktúru ústavných zariadení poskytujúcich akútnu zdravotnú starostlivosť, za účelom zvýšenia produktivity a zlepšenia dostupnosti ku kvalitným zdravotníckym službám

Investičná priorita č. 2.2: Investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom vývoja vzdelávacej a výcvikovej infraštruktúry

Špecifický cieľ č. 2.2.1: Zvýšenie hrubej zaškolenosti detí materských škôl

Špecifický cieľ č. 2.2.2: Zlepšenie kľúčových kompetencií žiakov základných škôl

Špecifický cieľ č. 2.2.3: Zvýšenie počtu žiakov stredných škôl na odbornom výcviku

✓ Prioritná os č. 3: Mobilizácia kreatívneho potenciálu v regiónoch

Investičná priorita č. 3.1: Podpora rastu priaznivého pre zamestnanosť, a to rozvíjaním vnútorného potenciálu ako súčasti územnej stratégie pre konkrétne oblasti vrátane konverzie upadajúcich priemyselných regiónov a posilnenia prístupnosti a rozvoja špecifických prírodných a kultúrnych zdrojov (v rámci CLLD stratégie Občianske združenie MAS LEV, o.z.)

Špecifický cieľ č. 3.1: Stimulovanie podpory udržateľnej zamestnanosti a tvorby pracovných miest v kultúrnom a kreatívnom sektore prostredníctvom vytvorenia priaznivého prostredia pre rozvoj kreatívneho talentu a netechnologických inovácií

Výsledkom tohto špecifického cieľa bude **vytvorenie priaznivého prostredia pre rozvoj kreatívneho talentu a netechnologických inovácií ako stimulovanie podpory zamestnanosti a tvorby pracovných miest v kultúrnom a kreatívnom priemysle**. Investície budú zamerané na nasledovné kreatívne odvetvia: reklama a marketing, architektúra, dizajn, módný dizajn, film, televízia, video, rádio a fotografia, umelecké vizuálne umenie, multimediálny priemysel, vydavateľstvo, literatúra a knižný trh, hudobný priemysel a scénické umenie, remeslá tradičnej, ľudovej a mestskej kultúry, trh s umením. Takéto priaznivé prostredie bude založené na rozvojovom potenciáli kultúrneho a kreatívneho priemyslu regiónov SR a z toho vyplývajúcich nevyhnutných opatrení ako súčasti integrovaných územných stratégií jednotlivých regiónov SR.

✓ Prioritná os č. 4: Zlepšenie kvality života v regiónoch s dôrazom na životné prostredie

Investičná priorita č. 4.1: Podpora energetickej efektívnosti, inteligentného riadenia energie a využívania energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach vrátane verejných budov a v sektore bývania

Špecifický cieľ č. 4.1: Zvýšenie energetickej efektívnosti budov na bývanie

Investičná priorita č. 4.2: Investovanie do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis Únie a pokryť potreby, ktoré členské štáty špecifikovali v súvislosti s investíciami nad rámec týchto požiadaviek

Špecifický cieľ č. 4.2.1: Zvýšenie dostupnosti zdrojov podzemných vôd pre zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou

Investičná priorita č. 4.3: Prijímanie opatrení na zlepšenie mestského prostredia, revitalizácie miest, oživenia a dekontaminácie opustených priemyselných lokalít (vrátane oblastí, ktoré prechádzajú zmenou), zníženia znečistenia ovzdušia a podpory opatrení na zníženie hluku

Špecifický cieľ č. 4.3.1: Zlepšenie environmentálnych aspektov v mestách a mestských oblastiach prostredníctvom budovania prvkov zelenej infraštruktúry a adaptáciou urbanizovaného prostredia na zmeny klímy ako aj zavádzaním systémových prvkov znižovania znečistenia ovzdušia a hluku

✓ Prioritná os č. 5: Miestny rozvoj vedený komunitou

Investičná priorita č. 5.1: Záväzné investície v rámci stratégií miestneho rozvoja vedeného komunitou (v prepojení na Občianske združenie MAS LEV, o.z.)

Špecifický cieľ č. 5.1.1: Zvýšenie kapacít pre miestny rozvoj vedený komunitou

Špecifický cieľ č. 5.1.2: Zvýšenie tvorby pracovných miest rozvojom podnikania a inovácií na miestnej úrovni

Špecifický cieľ 5.1.3: Zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach

Podpora tejto investičnej priority z IROP, orientovaná na trh práce v miestnom kontexte, sa sústreďuje na rozvoj a rast udržateľných pracovných miest bez ohľadu na sektor alebo odvetvie vrátane oblasti zelených technológií, s výnimkou podpory tých investícií v poľnohospodárskej prvovýrobe, investícií v spracovaní vývoji a uvádzania na trh poľnohospodárskych produktov a potravinárskych výrobkov a investícií do lesných technológií, ktoré sú predmetom podpory PRV alebo v prípade podpory subjektov, ktoré majú tržby z poľnohospodárskej, akvakultúrnej alebo lesníckej činnosti presahujúce 30% z ich celkových tržieb, a ktoré sú predmetom podpory PRV, alebo subjektov v oblasti akvakultúrnej činnosti a spracovania produktov rybolovu, ktoré sú predmetom podpory z Operačného programu Rybné hospodárstvo (ďalej iba „OP RH“).

Špecifický cieľ bude zabezpečovať činnosti miestnych verejno-súkromných partnerstiev, inštitucionalizovaných v podobe miestnych akčných skupín (ďalej len „MAS“) podporou prevádzkových nákladov.

1.2. Operačný program Ľudské zdroje

Stratégia Operačného programu Ľudské zdroje (ďalej len „OP ĽZ“) vychádza z Národného programu reforiem SR, ktorý definuje opatrenia na posilňovanie ekonomického rastu a zamestnanosti Slovenskej republiky. Tieto opatrenia prispievajú k naplneniu národných cieľov, ktoré sú v súlade so stratégiou Európa 2020.

Opis základných prioritných osí Operačného programu Ľudské zdroje na programové obdobie 2014 – 2020:

✓ Prioritná os 1: Vzdelávanie

Investičná priorita 1.1: Zvyšovanie významu trhu práce v oblasti systémov vzdelávania a odbornej prípravy, uľahčovanie prechodu od vzdelávania k zamestnanosti a zlepšovanie systémov odborného vzdelávania a prípravy a ich kvality, a to aj prostredníctvom mechanizmov na predvídanie zručností, úpravy učebných plánov a vytvárania a rozvoja systémov vzdelávania na pracovisku vrátane systémov duálneho vzdelávania a odborného vzdelávania

Špecifický cieľ 1.1.1: Zvýšiť kvalitu vzdelávania na ZŠ a SŠ reflektujúc potreby trhu práce s dôrazom na podporu odborného vzdelávania a prípravy

Investičná priorita 1.3: Zlepšenie rovnakého prístupu k celoživotnému vzdelávaniu pre všetky vekové skupiny v rámci formálneho, neformálneho a bežného vzdelávania, zvyšovanie vedomostí, zručností a spôsobilostí pracovnej sily a podpora flexibilných spôsobov vzdelávania prostredníctvom usmerňovania pri výbere povolania a potvrdzovania nadobudnutých kompetencií

Špecifický cieľ 1.3.1: Zvýšiť kvalitu a efektívnosť celoživotného vzdelávania s dôrazom na rozvoj kľúčových kompetencií, prehľbovanie a zvyšovanie kvalifikácie

Špecifický cieľ 1.3.2: Zlepšiť profesijné kompetencie pedagogických a odborných zamestnancov na všetkých stupňoch škôl vrátane prípravy na povolanie pedagóga

✓ Prioritná os 2: Zamestnanosť

Investičná priorita 2.1: Prístup uchádzačov o zamestnanie a neaktívnych osôb k zamestnaniu vrátane dlhodobo nezamestnaných a osôb, ktoré sú vzdialené od trhu práce, ako aj miestne iniciatívy v oblasti zamestnávania a podpora mobility pracovnej sily

Špecifický cieľ 2.1.1: Zvýšiť zamestnanosť, zamestnateľnosť a riešiť nezamestnanosť s osobitným dôrazom na dlhodobo nezamestnaných, nízko kvalifikovaných, starších a zdravotne postihnuté osoby

Špecifický cieľ 2.1.2: Zvýšiť zamestnanosť podporou tvorby pracovných miest, mobility pre získanie zamestnania, adaptability zamestnancov a podnikov, podporou udržateľnej samostatnej zárobkovej činnosti, začínajúcich podnikov a poľnohospodárskych a nepoľnohospodárskych aktivít vo vidieckych oblastiach

Investičná priorita 2.2 Trvalo udržateľná integrácia mladých ľudí, najmä tých, ktorí nie sú zamestnaní, ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy, na trh práce, vrátane mladých ľudí ohrozených sociálnym vylúčením a mladých ľudí z marginalizovaných komunít, vrátane vykonávania systému záruk pre mladých ľudí

Špecifický cieľ 2.2.1: Zvýšiť zamestnanosť, zamestnateľnosť a účasť mladých ľudí, najmä NEET, na trhu práce

Investičná priorita 2.3: Rovnosť medzi mužmi a ženami vo všetkých oblastiach vrátane v oblasti prístupu k zamestnaniu, kariérnemu postupu, zosúladenia pracovného a súkromného života a presadzovania rovnakej odmeny za rovnakú prácu

Špecifický cieľ 2.3.1: Zlepšením podmienok pre zosúladenie pracovného a rodinného života zvýšiť zamestnanosť osôb s rodičovskými povinnosťami, najmä žien

Špecifický cieľ 2.3.2: Znížiť horizontálnu a vertikálnu rodovú segregáciu na pracovnom trhu a v príprave na povolanie

Investičná priorita 2.4: Modernizácia inštitúcií trhu práce, ako sú verejné a súkromné služby zamestnanosti, zlepšenie prispôsobenia sa potrebám trhu práce, vrátane opatrení zameraných na zlepšenie nadnárodnej pracovnej mobility, ako aj programov mobility a lepšej spolupráce medzi inštitúciami a príslušnými zainteresovanými stranami

Špecifický cieľ 2.4.1: Zvýšiť kvalitu a kapacity verejných služieb zamestnanosti na zodpovedajúcu úroveň v nadväznosti na meniace sa potreby a požiadavky trhu práce, nadnárodnú pracovnú mobilitu, a zvýšiť účasť partnerov a súkromných služieb zamestnanosti na riešení problémov v oblasti zamestnanosti

✓ Prioritná os 3: Sociálne začlenenie

Investičná priorita 3.1: Aktívne začlenenie, a to aj s cieľom podporovať rovnaké príležitosti a aktívnu účasť a zlepšenie zamestnateľnosti

Špecifický cieľ 3.1.1: Zvýšenie účasti najviac znevýhodnených a ohrozených osôb v spoločnosti

Špecifický cieľ 3.1.2: Prevencia a eliminácia všetkých foriem diskriminácie

Investičná priorita 3.2: Zlepšenie prístupu k cenovo prístupným, trvalo udržateľným a kvalitným službám vrátane zdravotnej starostlivosti a sociálnych služieb všeobecného záujmu

Špecifický cieľ 3.2.1: Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť

Špecifický cieľ 3.2.2: Zlepšenie dostupnosti ku kvalitnej zdravotnej starostlivosti prostredníctvom šandardizácie klinických postupov a postupov pre výkon prevencie

✓ Prioritná os 4: Integrácia marginalizovaných rómskych komunít

Investičná priorita 4.1: Sociálno-ekonomická integrácia marginalizovaných komunít, ako sú Rómovia

Špecifický cieľ 4.1.1: Zvýšiť vzdelanostnú úroveň príslušníkov MRK na všetkých stupňoch vzdelávania s dôrazom na predprimárne vzdelávanie

Špecifický cieľ 4.1.2: Znížiť mieru nezamestnanosti rómskych mužov a žien

Špecifický cieľ 4.1.3: Podporiť prístup k zdravotnej starostlivosti a verejnému zdraviu vrátane preventívnej zdravotnej starostlivosti, zdravotníckej osvetu a k zlepšeniu štandardov hygieny bývania

✓ Prioritná os 5: Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít

Investičná priorita 5.1: Poskytovanie podpory fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných komunít v mestských a vidieckych oblastiach

Špecifický cieľ 5.1.1: Rast počtu rómskych domácností s prístupom k zlepšeným podmienkam bývania

Špecifický cieľ 5.1.2: Zlepšiť prístup ku kvalitnému vzdelávaniu vrátane vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve

Špecifický cieľ 5.1.3: Zlepšiť prístup ľudí z MRK k sociálnej infraštruktúre

Investičná priorita 5.2 Poskytovanie podpory sociálnym podnikom

Špecifický cieľ 5.2.1: Zvýšiť mieru zamestnanosti MRK v subjektoch sociálnej ekonomiky v územiach s prítomnosťou MRK

1.3. OP Kvalita životného prostredia

Globálnym cieľom OP KŽP je podporiť trvalo udržateľné a efektívne využívanie prírodných zdrojov, zabezpečujúce ochranu životného prostredia, aktívnu adaptáciu na zmenu klímy a podporu energeticky efektívneho nízkouhlíkového hospodárstva.

Opis základných prioritných osí Operačného programu Kvalita životného prostredia na obdobie 2014 – 2020:

- ✓ Prioritná os 1: Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry

Investičná priorita 1 Prioritnej osi 1: Investovanie do sektora odpadového hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis Únie a pokryť potreby, ktoré členské štáty špecifikovali v súvislosti s investíciami nad rámec uvedených požiadaviek

Špecifický cieľ: Zabezpečiť nakladanie s odpadmi v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva a za účelom plnenia požiadaviek environmentálneho acquis

Investičná priorita 2 Prioritnej osi 1: Investovanie do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis Únie a pokryť potreby, ktoré členské štáty špecifikovali v súvislosti s investíciami nad rámec uvedených požiadaviek

Špecifický cieľ 1: Podporiť zabezpečenie plnenia predvstupových záväzkov SR voči EÚ v oblasti čistenia a odvádzania komunálnych odpadových vôd

Špecifický cieľ 2: Podpora zabezpečenia dostatočného množstva bezpečnej pitnej vody pre obyvateľstvo SR z verejných vodovodov

Špecifický cieľ 3: Dosiahnutie potrebného stupňa sledovania a monitorovania vôd a vodných útvarov, ktorým sa zabezpečí vytvorenie a nastavenie podmienok pre opatrenia vedúce k dosiahnutiu dobrého ekologického stavu a potenciálu podzemných a povrchových vôd a vodných útvarov

Investičná priorita 3 Prioritnej osi 1: Ochrana a obnova biodiverzity a pôdy a podpora ekosystémových služieb, a to aj prostredníctvom sústavy Natura 2000 a zelenej infraštruktúry

Špecifický cieľ 1: Zabezpečiť podmienky pre zachovanie biologickej diverzity a zlepšenie stavu ekosystémov v krajine

Investičná priorita 4 Prioritnej osi 1: Prijatie opatrení na zlepšenie mestského prostredia, revitalizácie miest, oživenia a dekontaminácie opustených priemyselných areálov (vrátane oblastí, ktoré prechádzajú zmenou), zníženie miery znečistenia ovzdušia a podpory opatrení na zníženie hluku

Špecifický cieľ 1: Znížiť znečisťovanie ovzdušia a zlepšiť jeho kvalitu

Špecifický cieľ 2: Zabezpečiť sanáciu environmentálnych záťaží v mestskom prostredí, ako aj v opustených priemyselných lokalitách (vrátane oblastí, ktoré prechádzajú zmenou)

- ✓ Prioritná os 2: Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na ochranu pred povodňami

Investičná priorita 1 Prioritnej osi 2: Podpora investícií na prispôsobovanie sa zmene klímy vrátane ekosystémových prístupov

Špecifický cieľ 1: Zmierniť negatívne dôsledky zmeny klímy realizáciou adaptačných opatrení, najmä preventívnych opatrení na ochranu pred povodňami

Špecifický cieľ 2: Zlepšiť účinnosť sanácie, revitalizácie a zabezpečenia úložísk ťažobného odpadu

- ✓ Prioritná os 3: Podpora riadenia rizík, riadenia mimoriadnych udalostí a odolnosti proti mimoriadnym udalostiam ovplyvneným zmenou klímy

Investičná priorita 1 Prioritnej osi 3: Podpora investícií na riešenie osobitných rizík, zabezpečiť predchádzanie vzniku katastrof a vyvíjanie systémov zvládania katastrof

Špecifický cieľ 1: Zvýšiť úroveň pripravenosti na zvládanie mimoriadnych udalostí ovplyvnených zmenou klímy

Špecifický cieľ 2: Zvýšiť účinnosť preventívnych a adaptačných opatrení na elimináciu environmentálnych rizík (okrem protipovodňových opatrení)

Špecifický cieľ 3: Zvýšiť efektívnosť komplexného manažmentu mimoriadnych udalostí ovplyvnených zmenou klímy

- ✓ Prioritná os 4: Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch

Investičná priorita 1 Prioritnej osi 4: Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov

Špecifický cieľ 1: Zvýšenie podielu OZE na hrubej konečnej energetickej spotrebe

Investičná priorita 2 Prioritnej osi 4: Podpora energetickej efektívnosti a využívania energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch

Špecifický cieľ 1: Zníženie energetickej náročnosti a zvýšenie využívania OZE v podnikoch

Investičná priorita 3 Prioritnej osi 4: Podpora energetickej efektívnosti, inteligentného riadenia energie a využívania energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane verejných budov a v sektore bývania

Špecifický cieľ 1: Zníženie spotreby energie pri prevádzke verejných budov

Investičná priorita 4 Prioritnej osi 4: Podpora nízkouhlíkových stratégií pre všetky typy území, najmä pre mestské oblasti, vrátane podpory udržateľnej multimodálnej mestskej mobility a adaptačných opatrení, ktorých cieľom je zmiernenie zmeny klímy

Špecifický cieľ 1: Podpora energetickej efektívnosti, využívania OZE a znižovania emisií skleníkových plynov prostredníctvom poradenstva, informovanosti a monitorovania

Špecifický cieľ 2: Podpora energetickej efektívnosti, využívania OZE a znižovania emisií skleníkových plynov prostredníctvom regionálnych a lokálnych akčných plánov udržateľnej energetiky a rozvoja energetických služieb

Investičná priorita 5 Prioritnej osi 4: Podpora využívania vysoko účinnej kombinovanej výroby tepla a elektrickej energie na základe dopytu po využiteľnom teple

Špecifický cieľ 1: Rozvoj účinnejších systémov centralizovaného zásobovania teplom založených na dopyte po využiteľnom teple

2. PROGRAM ROZVOJA VIDIEKA 2014 - 2020

Podpora obcí na čerpanie NFP cez Program rozvoja vidieka je v rokoch 2014 – 2020 nastavená na hranicu počtu obyvateľov do 1000. Naša samospráva preto nespadá na priamu podporu z obecných opatrení, avšak Spišský Štvrtok je súčasťou miestnej akčnej skupiny LEV, preto patrí pod opatrenie 19.2 Leader – **Podpora implementácie operácií v rámci stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou, kde bude oprávneným žiadateľom na aktivity plánované v integrovanej CLLD stratégii.**

Oblasti zamerania v rámci LEADER:

- ✓ Konkurencieschopnosť a diverzifikácia poľnohospodárstva a lesníctva – podpora podnikov, malých fariem, mladých farmárov, umiestnenie produktov na trh, investície do spracovania a marketingu miestnych výrobkov, krátke dodávateľsko-odberateľské reťazce, diverzifikácia poľnohospodárskej výroby.
- ✓ Kvalita života – obnova a rozvoj obcí, zveľaďovanie vidieckeho priestoru, vytváranie podmienok pre podnikateľskú, komunitnú, spolkovú a športovú činnosť obyvateľov, posilňovanie tradícií, histórie územia a zvykov
- ✓ Vidiecky cestovný ruch (VCR) – verejné a súkromné investície do rozvoja VCR
- ✓ Technológie šetrné k životnému prostrediu, inovácie a vedomostná základňa vo vidieckych oblastiach

Doplnkovosť s IROP v rámci CLLD: doplnkovosť opatrenia LEADER voči prioritnej osi CLLD v IROPe je zabezpečená rozdielnymi typmi oprávnených oblastí príp. oprávnených žiadateľov (PRV – poľnohospodári, diverzifikácia. /IROP ostatní podnikatelia). Oblasť podpory verejných výdavkov na obnovu a rozvoj obcí je oprávnená v rámci obidvoch fondov, pričom podpora IROPu sa bude zameriavať na podporu udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach, na úrovni stratégie CLLD sa stanoví, z ktorého fondu budú realizované aké typy aktivít.

V. ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU

1. SWOT analýza

SWOT analýza je analýza silných a slabých stránok, hrozieb a príležitostí (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats). Slúži na využitie silných stránok regiónu, na získanie konkurenčnej výhody, prekonanie slabín využitím príležitostí, využitie silných stránok na čelenie hrozbám a na minimalizovanie nákladov. Z nej vyplývajúce kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja sme spracovali v piatich samostatných oblastiach:

Technický potenciál

Životné prostredie

Hospodárstvo a rozvoj

Cestovný ruch

Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Školstvo, kultúra a šport

1.1. TECHNICKÝ POTENCIÁL

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Plynifikácia obce ✓ Dostatok kvalitnej pitnej vody ✓ Existencia kanalizácie na väčšine územia obce ✓ Vybudovaná sieť na rozvod elektrickej energie ✓ Hlavné cesty na dobrej úrovni a ich prepojenie na hlavný ťah cesty I/ 18 ✓ Dopravná dostupnosť a blízkosť diaľnice ✓ Existencia parkovacích miest pre obecným úradom ✓ Existencia obecného rozhlasu ✓ Široké pokrytie mobilným, širokopásmovým signálom ✓ Cintorín a zrekonštruovaný dom smútku ✓ Novovybudované bytovky pre Rómskych spoluobčanov 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Drahá voda vďaka dodávateľovi ✓ 15% nedobudovaná kanalizácia ✓ Zlý technický stav niektorých miestnych komunikácií ✓ Alarmujúce pomery ciest v miestnej časti Mečedeľovce ✓ Zlý technický stav obecného rozhlasu ✓ Bariéry rozvoja podnikateľskej činnosti a nevyužitie priestory (v časti PD sú voľné budovy a potenciálni podnikatelia vnímajú vysoké náklady na elektriku apod.) ✓ Chýbajúce osvetlenie v niektorých častiach ✓ Absencia dažďovej kanalizácie ✓ Nevyhovujúca regulácia koryta potoka ✓ Schátralý stav obecného majetku ✓ Nedostatok financií na údržbu obecného majetku a ďalšie investície ✓ Chýbajúce chodníky (napr. ťah na Hrabušice) ✓ chýbajúce prístrešky pre niektoré zastávky v obci ✓ Nepostačujúci kamerový systém v obci

PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dobudovať kanalizáciu na 100% pokrytie ✓ Výstavba dažďovej kanalizácie ✓ Rekonštrukcia prístupových ciest a chodníkov ✓ Výstavba chýbajúcich chodníkov ✓ Výstavba cyklotrasy do časti Mečedeľovce a spojenie s obcou Letanovce ✓ Rekonštrukcia obecného rozhlasu alebo jeho nahradenie bezdrôtovým ✓ Rekonštrukcia verejného osvetlenia a dobudovanie neosvetlených častí ✓ Rekonštrukcia autobusových zastávok ✓ Rozšírenie kamerového systému ✓ Pomoc pri vytváraní vhodných podmienok pre podnikanie ✓ Vyjednávania s Podtatranskou spoločnosťou ku dodávke vody a vývoju cien ✓ Využitie významnej geografickej polohy územia z hľadiska prechádzajúcich dopravných koridorov ✓ Možnosti získania finančnej podpory z fondov EÚ a ďalších grantov, dotácií zo ŠR 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov ✓ Nepriaznivé predpoklady pre čerpanie úverových zdrojov z komerčných bánk ✓ Zhoršujúci sa stav obecných stavieb a komunikácii ✓ Pokles záujmu turistov o obec ✓ Zníženie dopravnej dostupnosti a s tým spojené zníženie atraktívnosti územia pre investorov ✓ Spomalenie hospodárskeho rastu ✓ Narastanie environmentálneho zaťaženia ✓ Trvalý presun cestujúcich z verejnej osobnej dopravy na individuálnu dopravu ✓ Nedostatočná kvalita právneho rámca výkonu činností verejnej správy ✓ Zvyšovanie komunikačnej a administratívnej náročnosti ✓ Nedoriešené vlastnícke vzťahy

1.2. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Plynifikácia obce ✓ Väčšia časť obce kanalizovaná ✓ Zabezpečený TKO odvoz ✓ Separovaný zber odpadu ✓ Týždenné odvozy bioodpadov ✓ Fungujúca firma Dufart s prevádzkovaním kompostoviska 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Neregulované koryto potoka ✓ Nedobudovaná časť kanalizácie ✓ Ohrozenie záplavami ✓ Chýbajúca dažďová kanalizácia ✓ Čierne skládky ✓ Prístup obyvateľov ku ŽP, chýbajúca osвета ✓ Blízkosť hlavnej trasy a diaľnice, ohrozenie zvýšenými exhalátmi a hlukom
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Regulácia potoka ✓ Vybudovanie dažďovej kanalizácie ✓ Dobudovanie kanalizácie ✓ Zriadenie poriadkovej/ lesnej stráže pre udržiavanie verejného poriadku a odhaľovanie pôvodcov čiernych skládok ✓ Osveta v oblasti ŽP a triedenia odpadu ✓ Apelácia a spolupráca so Slovenskou správou ciest pri identifikácii dodržiavania noriem hluku a exhalátov, riešiť prípadné opatrenia 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Nedostatočná legislatívna úprava ochrany ŽP ✓ Nedostatok financií pre zavádzanie opatrení ochrany ŽP ✓ Zhoršujúci sa stav životného prostredia v dôsledku nadmernej hospodárskej činnosti v ostatných častiach regiónu ✓ Nadmerné využívanie fosílnych palív domácnosťami a negatívny vplyv na stav ŽP ✓ Nedoriešená kanalizácia a dažďová kanalizácia s ohrozením na kvalitu pitných a povrchových vôd

<ul style="list-style-type: none"> ✓ Efektívne využívanie prírodných zdrojov ✓ Znižovanie energetickej a surovinovej náročnosti ✓ Zvyšovanie podielu využívania obnoviteľných zdrojov energie ✓ Rozvoj ekologického poľnohospodárstva ✓ Vzdelávanie a pôsobenie ekologických neziskových organizácií ✓ Predchádzanie lesným požiarom a prírodným pohromám 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zhoršenie zdravotného stavu obyvateľstva ✓ Znečistenie ovzdušia blízkymi dopravnými ťahmi a veľkými zdrojmi znečistenia ✓ Zníženie biodiverzity ✓ Nárast množstva vyvázaných odpadov ✓ Nízka disciplína pri nakladaní s odpadmi ✓ Nedostatočné riešenie problému existencie „čiernych“ skládok ✓ Nízka vymožitelnosť práva v oblasti ochrany životného prostredia ✓ Zmena klimatických podmienok
---	---

1.3. HOSPODÁRSTVO A ROZVOJ

<p>SILNÉ STRÁNKY</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozvinuté poľnohospodárstvo ✓ Existencia mnohých malých podnikateľov a živnostníkov ✓ Zdravotné stredisko ✓ Benzínová pumpa ✓ Viacero zariadení poskytujúcich ubytovanie na súkromí ✓ Cukrárenská výroba ✓ Reštaurácia ✓ Lekáreň ✓ Kvetinárstvo ✓ Predajne ✓ Autoservis a ďalšie služby ✓ Viaceré voľné budovy vo vlastníctve obce či súkromnom ✓ Potenciál pre rozvoj IBV ✓ Výhodná geografická poloha ✓ Rýchla dostupnosť centier – Levoča, Spišská Nová Ves, Poprad 	<p>SLABÉ STRÁNKY</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Poľnohospodárske družstvo v konkurze ✓ Problém s elektrikou v časti priestorov PD, kde by mali záujem o umiestnenie svojej činnosti ďalší podnikatelia ✓ Nedostatočné využitie existujúcich výrobných kapacít ✓ Obec nedisponuje potrebným kapitálom pre vytvorenie vyhovujúcejších podmienok pre podnikanie, prípadnú podporu ✓ Nevysiešené vlastnícke vzťahy k pozemkom a stavbám, ktoré sa môžu stať prekážkou pri rozvoji podnikateľských aktivít ✓ Vysoká finančná záťažnosť a administratívne bariéry obmedzujúce rozvoj podnikania ✓ Nedostatočný marketing služieb a ich ponuka navonok ✓ Chýba informačné prepojenie a intenzívnejšia spolupráca medzi samosprávou, podnikateľmi a občanmi ✓ Technické a operatívne bariéry v rozvoji IBV
<p>PRÍLEŽITOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Negociácie ku záchrane PD, prilákanie nových ľudských zdrojov s dostatočnými skúsenosťami v oblasti poľnohospodárstva, ✓ Obnovenie dobrého mena a podpora rozvoja poľnohospodárstva v súvislosti aj so spoluprácou s regionálnymi dodávateľmi ✓ Pravidelné stretnutia samosprávy s podnikateľmi ✓ Doriešenie vlastníckych vzťahov a dohody ku využívaniu existujúcich kapacít pre 	<p>OHROZENIA</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Pomalá výstavba, modernizácia a rekonštrukcia technickej infraštruktúry ✓ Administratívne opatrenia obmedzujúce plnohodnotný rozvoj cestovného ruchu ✓ Veľká administratívna náročnosť pre získanie financií zo štátnych dotácií a z fondov EU ✓ Nedostatok investičného kapitálu ✓ Neochota obyvateľov uskutočňovať podnikateľské aktivity ✓ Nevôľa obyvateľov investovať do ďalšieho

<p>podnikateľské účely</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Podpora podnikateľov a vytváranie vhodných podnikateľských podmienok ✓ Rozvoj technickej infraštruktúry ✓ Informovanosť a zlepšenie prístupu malých a stredných podnikateľov k financiám ✓ Možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU ✓ Vytvorenie nových pracovných miest najmä v malom a strednom podnikaní a službách ✓ Prepojenie obecných aktivít s podnikateľskými aktivitami ✓ Zabezpečenie vzdelávacích programov zameraných na zvýšenie kvalifikácie a vzdelanostnej úrovne ✓ Postupné odstránenie bariér a príprava, začatia výstavby IBV ✓ Rozvoj obce prostredníctvom realizácie miestnej stratégie rozvoja regiónu ✓ Zriadenie trhoviska s ponukou miestnych PLH produktov 	<p>vzdelávania</p>
---	--------------------

1.4. CESTOVNÝ RUCH

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dostatok ubytovacích kapacít ✓ Reštaurácia ✓ Cukráreň ✓ Ostatné drobné služby ✓ Výhodná geografická poloha ✓ Prírodný potenciál ✓ Zaujímavé atrakcie (historické objekty, KP, Myšia hôrka atd.) ✓ Susediaca obec Letanovce ✓ Blízkosť ďalších významných kultúrno – historických pamiatok ✓ Existencia združení ✓ Fungovanie FS Štvrtočan ✓ Blízkosť turistických trás a cyklotrás ✓ Existencia poľovného revíru ✓ Vydávanie občasníka ✓ Web stránka obce 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Nevyužitý potenciál časti Myšia hôrka, jej zlý technický stav a ohrozenie zo strany Rómskych obyvateľov ✓ Neexistencia cyklo a turistických trás, ďalších atraktivít pre turistov ✓ Slabá osвета v oblasti vidieckeho cestovného ruchu ✓ Nedostatočný marketing ✓ Slabá prepojenosť služieb obce s podnikateľmi ✓ Nízky záujem podnikateľov o prezentáciu počas rôznych podujatí organizovaných obcou ✓ Nedostatočné prepojenie tradícií a folklóru na služby turizmu ✓ Nevyužitý poľnohospodársky potenciál pre agroturistické služby ✓ Nevyužívanie poľovného revíru pre turistické služby ✓ Chýba rekreačné zázemie obce ✓ Neexistujúce značenie cestovného ruchu

PRÍLEŽITOSTI

- ✓ Zriadenie turistickej informačnej kancelárie
- ✓ Vybudovanie náučných chodníkov a cyklotrás (ku náleziskám, ku obci Letanovce)
- ✓ Zriadenie múzea a jeho prepojenie na náučný chodník
- ✓ Diverzifikácia poľnohospodárstva a zriadenie doplnkových výrob, agroslužieb
- ✓ Spolupráca s podnikateľmi pri prezentácii ich služieb a marketingu
- ✓ Spolupráca s regionálnymi združeniami (MR, MAS, apod.) pri ponuke služieb
- ✓ Výstavba vyhliadkovej veže
- ✓ Doplniť rekreačné zázemie obce (parky, priestranstvá, a pod.)
- ✓ Na web stránke obce pravidelne uverejňovať ponuku služieb obce a prepojiť ju na regionálne turistické stránky a informačné kancelárie
- ✓ Využívanie finančných zdrojov z podpory EÚ
- ✓ Rozvoj obce prostredníctvom realizácie miestnej stratégie rozvoja regiónu
- ✓ Spracovanie multimediálnych propagačných materiálov obce v rôznych jazykových mutáciách
- ✓ Zriadenie trhoviska pre ponuku miestnych produktov

OHROZENIA

- ✓ Obtiažne získavanie finančných zdrojov a nevýhodné podmienky úverov
- ✓ Nedostatočné ľudské kapacity a časové rezervy obce pre spoluprácu s podnikateľmi a participáciu na ponuke služieb
- ✓ Slabá kúpna sila a nízky obrat podnikateľov pre vytváranie rozvoja svojej činnosti
- ✓ Nezáujem podnikateľov a subjektov o vytvorenie nových ponúk služieb
- ✓ Nedoriešené vlastnícke vzťahy
- ✓ Nedostatočne atraktívna ponuka pre turistov a ich záujem o iné lokality a služby
- ✓ Nekoordinovaný spoločný postup subjektov pôsobiach v oblasti cestovného ruchu
- ✓ Nerozvíjanie marketingu regiónu a obecnej rovne poskytovaných služieb cestovného ruchu a vidieckeho turizmu

1.5. SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO

SILNÉ STRÁNKY

- ✓ Existencia Domu sociálnych služieb využívaný východným Slovenskom
- ✓ Fungujúce zdravotné stredisko
- ✓ Obec zabezpečuje opatrovateľskú službu a donášku obedov pre starších, odkázaných na pomoc
- ✓ Obec plní funkciu osobitného príjemcu sociálnych dávok)
- ✓ Pravidelné stretnutia s jubilujúcimi dôchodcami
- ✓ Podpora činnosti MO Matice slovenskej
- ✓ Pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia....)
- ✓ Predpoklad kvalifikovaných pracovných síl - existencia a rozvoj univerzitného špecializovaného vzdelávania v Levoči pre

SLABÉ STRÁNKY

- ✓ Dom sociálnych služieb slúži celému regiónu Východného Slovenska
- ✓ Rastúca skupina sociálne znevýhodnených občanov
- ✓ Nedostatočne zabezpečená kontinuita sociálnej a zdravotnej starostlivosti pri dlhodobej odkázanosti na pomoc inej osoby
- ✓ Nedostatočný počet zariadení, v ktorých je zabezpečená bezbariérovosť
- ✓ Nedostatočná podpora tvorby pracovných miest pre uchádzačov o zamestnanie v oblasti sociálnych služieb
- ✓ Migrácia kvalifikovanej pracovnej sily za prácou do zahraničia
- ✓ Nedostatok finančných prostriedkov na rozširovanie rozsahu a druhu sociálnych

<p>oblasť sociálnych služieb</p> <p>✓ Existencia lekárne</p>	<p>služieb</p>
<p>PRÍLEŽITOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Vytvorenie klubu dôchodcov ✓ Zriadenie mobilnej opatrovateľskej služby ✓ Vytvorenie domova sociálnych služieb pre miestnych občanov ✓ Zvyšovanie zodpovednosti obce za riešenie lokálnych problémov ✓ Hľadanie finančných zdrojov a cielenie opatrení podľa miestnych potrieb ✓ Využívanie podporných programov ÚPSVaR na poskytovanie niektorých sociálnych služieb ✓ Rozvoj svojpomocného riešenia miestnych problémov ✓ Rozširovanie spolupráce samosprávy a neverejných poskytovateľov ✓ Spolupráca s verejnosťou za účelom zvyšovania zodpovednosti a aktívnej účasti pri riešení životných situácií ✓ Podpora a rozvoj dobrovoľníctva, v prepojení tiež na ÚPSVaR ✓ Rekonštrukcia domu sociálnych služieb a jeho plynofikácia ✓ Rozšírenie služieb zdravotníckej starostlivosti o špecialistov 	<p>OHROZENIA</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Pokles výdavkov na preventívnu zdravotnú starostlivosť ✓ Rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii ✓ Zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva ✓ Zhoršovanie zdravotného stavu stredného veku ✓ Nedostatočný záujem zamestnávateľov o udržateľnosť vytvorených pracovných miest ✓ Prehľbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby ✓ Zvyšujúci sa počet klientov odkázaných na pomoc iných ✓ Zvyšujúce sa finančné náklady na sociálne služby a iné opatrenia ✓ Neadresnosť a absencia individuálneho prístupu ku klientovi ✓ Klesanie kvality poskytovaných služieb a vykonávaných opatrení v dôsledku absencie systému prehľbovania kvalifikácie a ich celková nedostupnosť vďaka odlivu pracovnej sily do zahraničia ✓ Nepriaznivý demografický vývoj ✓ Z dôvodu zvyšovania nákladovosti služieb riziko zvyšovania úhrad a riziko znižovania kvality ✓ Nedostatok finančných prostriedkov na samosprávnej úrovni na výkon kompetencií obce, v tom aj na zabezpečenie sociálnych služieb ✓ Nezáujem lekárov o lokalizáciu svojich služieb

1.6. ŠKOLSTVO, KULTÚRA A ŠPORT

<p>SILNÉ STRÁNKY</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Dobre fungujúca ZŠ a MŠ ✓ Folklórny súbor Štvrtočan ✓ Aktívny DHZ ✓ Posilňovňa ✓ Futbalový, stolno - tenisový a hokejový klub ✓ Nadšenci športu ✓ Telocvičňa k dispozícii verejnosti ✓ Poľovné združenie spája 5 obcí ✓ Záujem mladých o participáciu na kultúrno – 	<p>SLABÉ STRÁNKY</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Chýba klub pre mladých ✓ Neexistencia klubu pre dôchodcov ✓ Zlý technický stav KD ✓ Málo športovísk ✓ Posilňovňa nemá vhodné umiestnenie zdravotno - technický stav a vybavenie ✓ Zlý technický stav budovy domu kultúry ✓ Nedostatok finančných prostriedkov pre činnosť zariadení a pre ich rozvoj,
---	---

<p>spoločenských podujatiach</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Dlhoročná história obce a tradície prezentované prostredníctvom FS ✓ Existencia kostola ✓ Existencia verejnej knižnice v budove ZŠ ✓ Kultúrny dom ✓ Športové ihrisko ✓ Klub drobnochovateľov – holubov ✓ Organizovanie pravidelných podujatí - Folklórne slávnosti, športové súťaže o pohár starostu ✓ Dobré medziľudské vzťahy ✓ Centrum voľného času 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Absencia združení, viacerých záujmových krúžkov v oblasti kultúry ✓ Nevhodný stavebno - technický stav obecných budov a ich neefektívne využívanie ✓ Nie je zriadené komunitné centrum ✓ Nedostatočné materiálne vybavenie na kultúrne a vzdelávacie podujatia ✓ Chátrajúci stav kultúrnych pamiatok ✓ Neexistencia zariadenia propagujúceho tradície, tradičné remeslá z okolia obce ✓ Nízka účasť obyvateľov na rôznych podujatiach
<p>PRÍLEŽITOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Rekonštrukcia kultúrneho domu ✓ Spreádzkovanie komunitného centra ✓ Spracovanie ročného programu kultúrnych podujatí a jeho distribúcia do domácností, vrátane elektronického šírenia ✓ Lepšia koordinovanosť a propagácia kultúrnych, športových aktivít obce ✓ Výstavba a zriadenie izby folklóru a zvyklostí obce ✓ Rozvoj sponzorovania kultúry ✓ Zriadenie múzea ku histórii obce a ďalších zaujímavostiam ✓ Rekonštrukcia obecných budov a ich multifunkčné využitie pre rôzne záujmové aktivity ✓ Vydanie multimediálnych propagačných materiálov o obci, jej kultúrnom dedičstve a tradíciách ✓ Zefektívnenie spolupráce s okolitými obcami na regionálnej úrovni a aktívnymi združeniami ✓ Hľadanie možností získania finančných prostriedkov z fondov EÚ 	<p>OHROZENIA</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Nezáujem obyvateľov, ani mladých o rozvoj svojho kultúrneho povedomia ✓ Slabá podpora kultúry zo strany štátu a VÚC ✓ Posun priorít mládeže ku konzumnej kultúre ✓ Nedostatok finančných prostriedkov na šírenie miestnej kultúry za hranice katastrálneho územia obce ✓ Neuskutočnená rekonštrukcia kultúrneho domu a ďalších obecných objektov

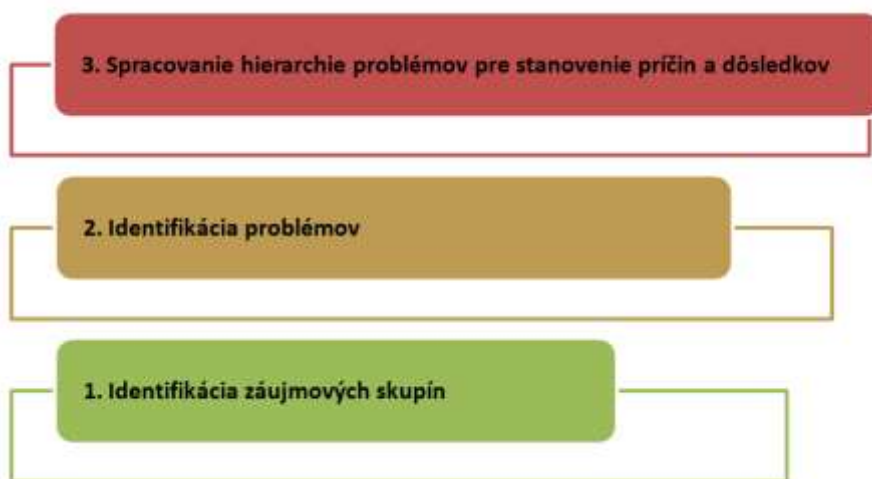

2. PROBLÉMOVÁ ANALÝZA OBCE SPIŠSKÝ ŠTVRTOK

Analýzou problémov sa odhalia hlavné nedostatky súčasnej situácie a stanovia sa väzby medzi príčinami a následkami jednotlivých problémov. Analýza sa skladá z troch krokov, v rámci ktorých je možné ju v prípade potreby vykonať behom jediného plánovacieho pracovného seminára.

Prvou etapou je identifikácia zástupcov kľúčových aktérov a ich pozvanie na jedno, či viaceré pracovné stretnutia. V prípade obce Spišský Štvrtok participovali na spracovávaní výstupov mnohí občania zo všetkých sektorov a pomohli s identifikáciou problémov, následne jej hierarchiou. Dĺžka stretnutia postačovala na rozbor všetkých kľúčových situácií a návrhov.

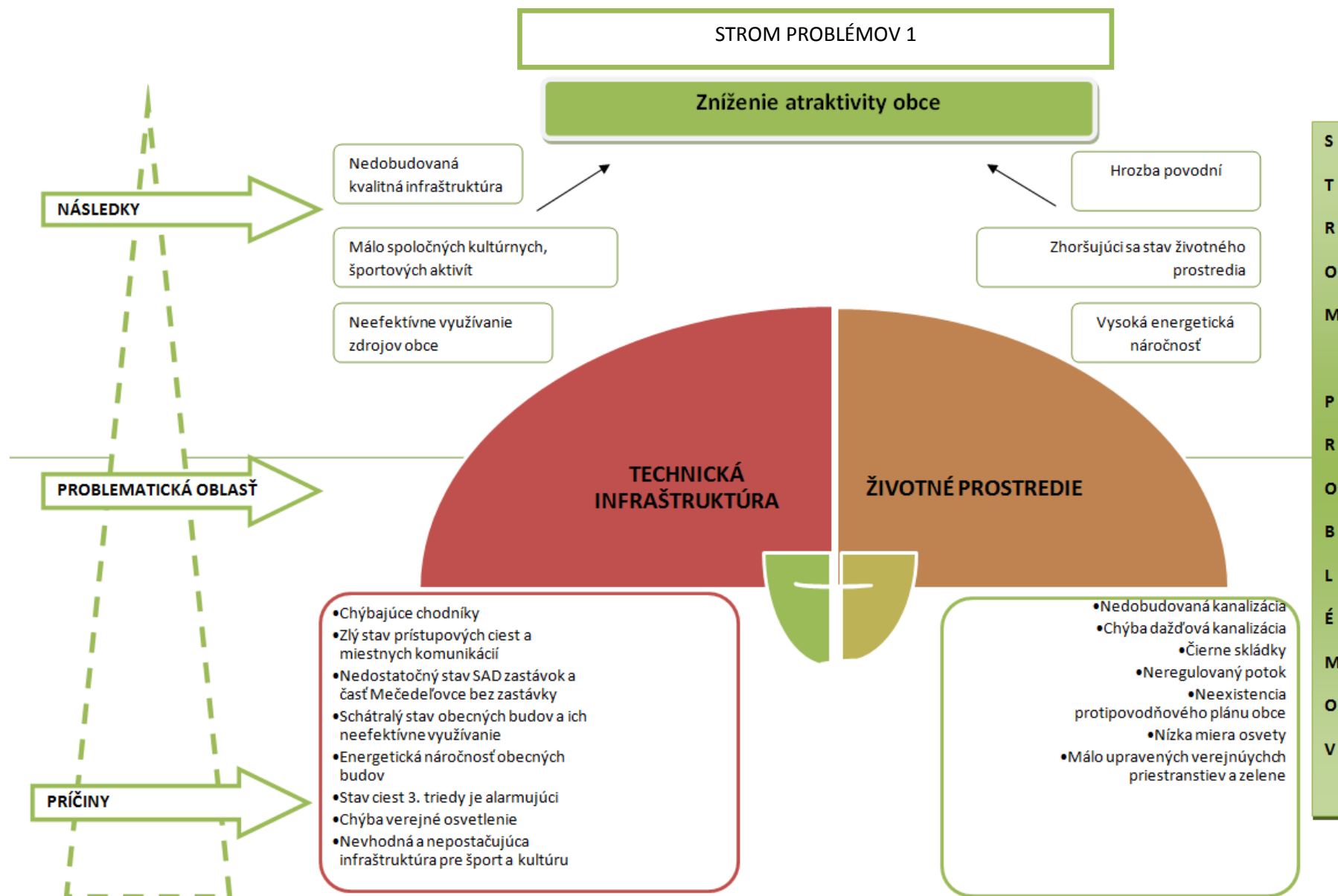
Proces tvorby problémovej analýzy:

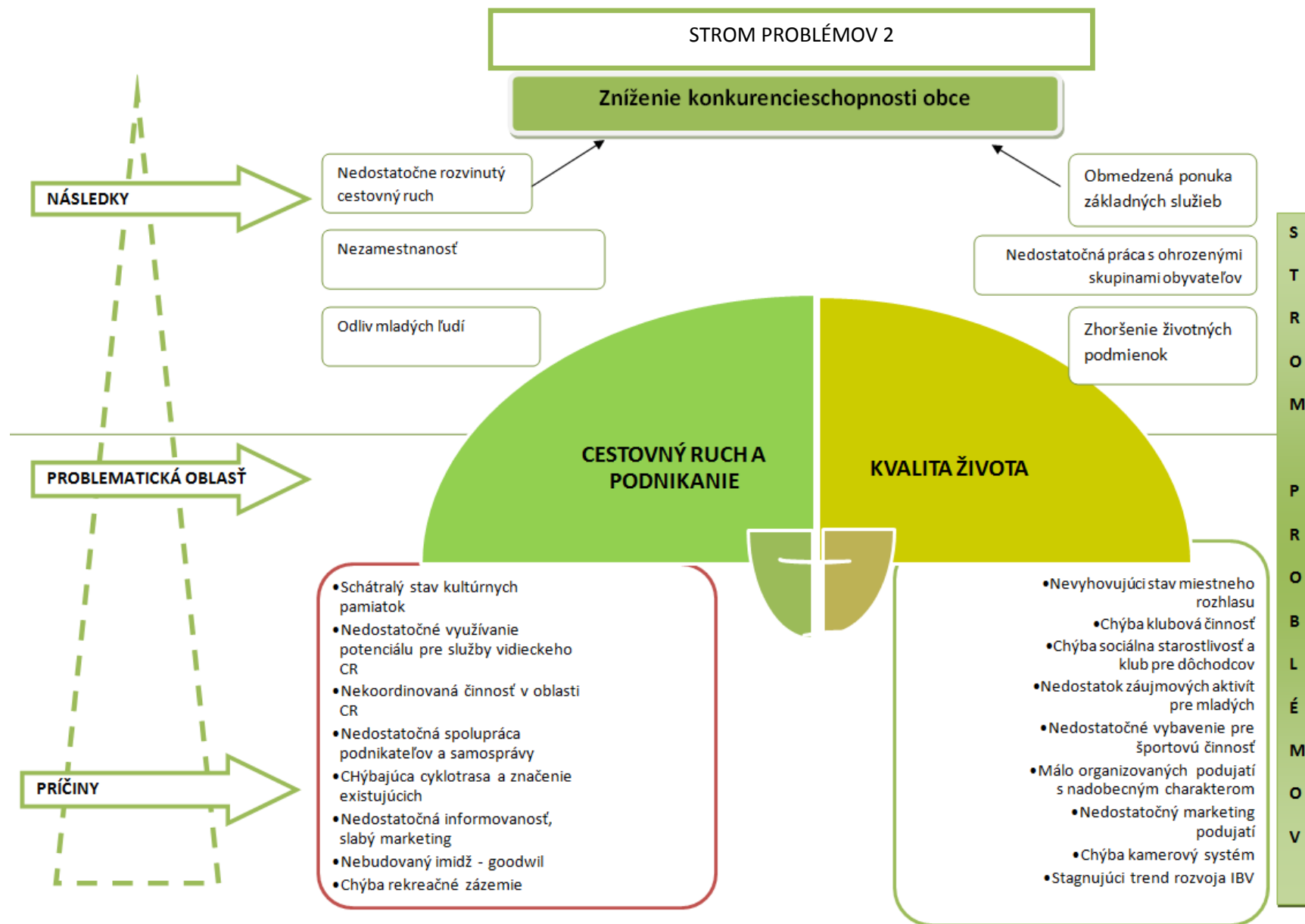

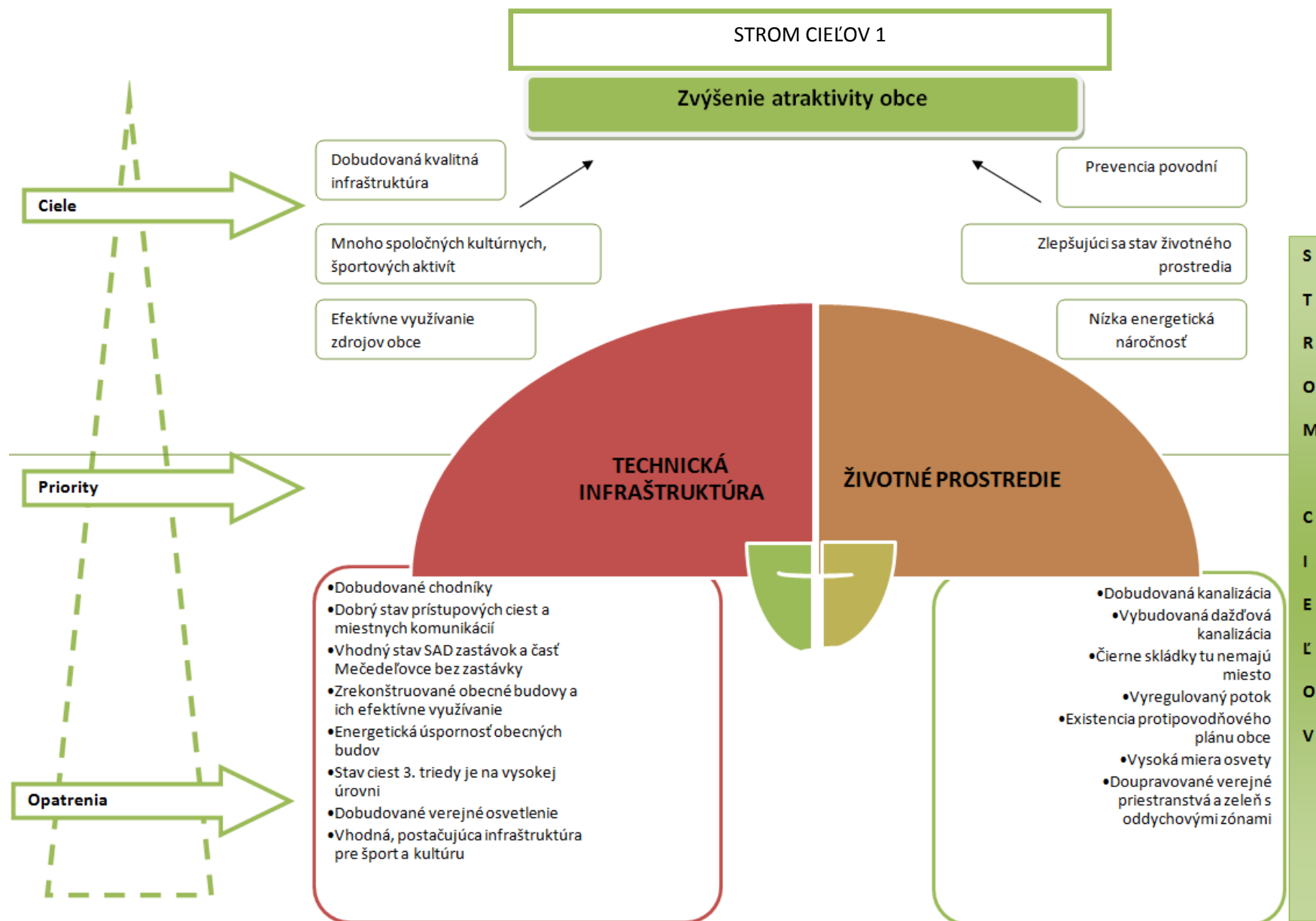
Prostredníctvom stromu problémov identifikovali účastníci celkom až 11 hlavných problémov, pritom v roku 2007 obdobnou metódou ich bolo len 5. Spracované boli však do týchto 4 okruhov:

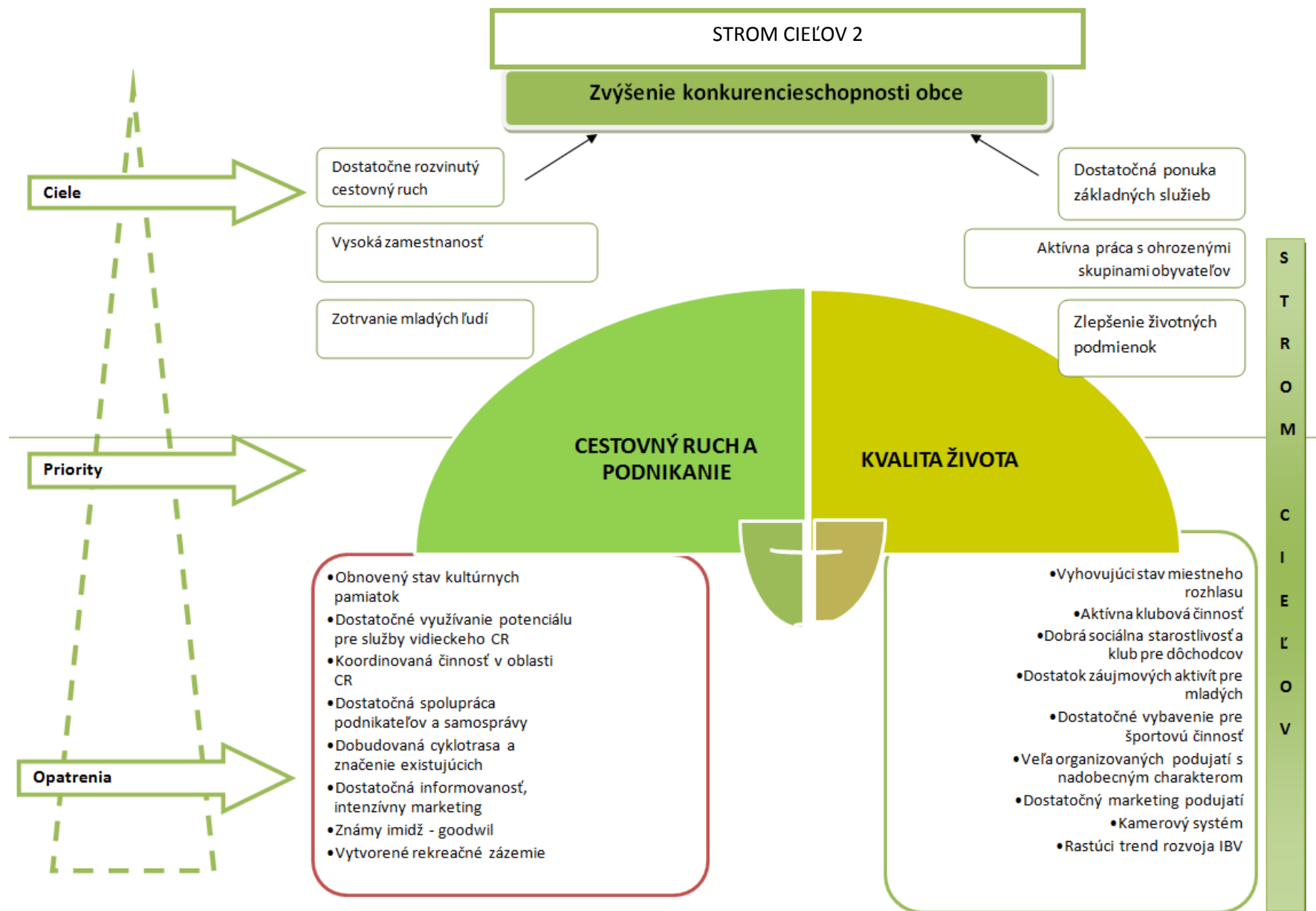
- ✓ TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA
- ✓ ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
- ✓ CESTOVNÝ RUCH A PODNIKANIE
- ✓ KVALITA ŽIVOTA

Nižšie uvedený strom problémov a cieľov predchádza naformulovaniu špecifických cieľov, priorít, aktivít obce.

VI. STRATEGICKÁ ČASŤ

Pri usmerňovaní plánovacieho procesu a spracovaní dokumentu boli pre jeho obsah uplatňované metodické postupy podľa metodické príručky Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky verzia 2.0 metodiky na vypracovanie PHSR obce/obcí/VÚC zverejnenej v priebehu roka 2014 a podľa zákona č. 309/2004 Z.z. a podľa viacerých osvedčených domácich a zahraničných metodík strategického plánovania na komunálnej úrovni, podľa ktorých bola upravená aj použitá terminológia. V procese spracovania Programu rozvoja obce bol aplikovaný prístup kombinujúci expertné metódy s využitím miestnych znalostí pochádzajúcich od miestnych aktérov- starostu, poslancov OZ, obyvateľov a predstaviteľov verejného a súkromného sektora, s ktorými boli uskutočnené neformálne rozhovory na tému budúceho smerovania rozvoja obce, stretnutie aj zozbierané dotazníky. Hlavným partnerom pre zabezpečenie občianskej participácie bol samotný obecný úrad.

Pre plánované obdobie sa obyvatelia obce Spišský Štvrtok rozhodli zadefinovať svoju víziu, ktorá sa významom a smerovaním celkom neodlišuje od predošlej, má však inovovanú podobu a dimenziu.

VÍZIA

Sme obyvatelia atraktívnej obce Spišský Štvrtok, ktorá:

- ✓ je prosperujúca a konkurencieschopná
- ✓ stará sa o všeobecný „well – being“ občanov
- ✓ má vybudovanú potrebnú infraštruktúru pre kvalitný život
- ✓ podporuje rozvoj podnikania a prispieva ku ponuke, tiež rozkvetu vidieckeho cestovného ruchu
- ✓ rieši sociálne aspekty života a podnecuje ku spolupráci pri riešení problémov
- ✓ ponúka športové aj kultúrne zázemie, vytvára vhodné podmienky pre záujmovú činnosť
- ✓ nie je ľahostajná ku historickému a kultúrnemu dedičstvu, tradíciám
- ✓ iniciuje svojich občanov ku aktívnej participácii a zodpovednosti za svoj a komunitný život
- ✓ reprezentuje nás na regionálnej, národnej a medzinárodnej úrovni
- ✓ nie je izolovanou a vytvára funkčné partnerstvá
- ✓ je otvorenou samosprávou

Globálnym cieľom programu rozvoja je zlepšiť konkurencieschopnosť municipality, zatraktívniť obec a zvýšiť blahobyt obyvateľov. Uvedené dosiahnuť zlepšením stavu technickej a sociálnej infraštruktúry, životného prostredia, podporou rozvoja vidieckeho cestovného ruchu i podnikania, dotvorením lukratívnejších podmienok občianskej vybavenosti.

PRIORITY

Priorita 1: Investície do infraštruktúry

Opatrenie 1.1: Budovanie a rekonštrukcia dopravnej i technickej infraštruktúry v obci

Opatrenie 1.2: Dobudovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry

Opatrenie 1.3: Rozvoj stavebnej činnosti v oblasti bývania na území obce

Priorita 2: Trvalo udržateľný ekonomický rozvoj obce

Opatrenie 2.1: Podpora zamestnanosti a podnikania vrátane spolupráce s kľúčovými subjektmi

Opatrenie 2.2: Podpora rozvoja vidieckeho cestovného ruchu

Opatrenie 2.3: Public relations

Priorita 3: Ochrana životného prostredia

Opatrenie 3.1: Malebné verejné priestranstvá a zeleň

Opatrenie 3.2: Environmentálne investície

Opatrenie 3.3: Osveta a neformálna environmentálna výchova

Priorita 4: Náš občan ako subjekt a objekt rozvoja

Opatrenie 4.1: Vhodná sociálna starostlivosť a služby

Opatrenie 4.2: Atraktívne zázemie pre voľno - časové aktivity

Opatrenie 4.3: Rozvoj záujmových činností a komunitného života

VII. PROGRAMOVÁ ČASŤ

Programová časť obsahuje strategické prioritné rozvojové oblasti obce, definovanie strategických cieľov pri jednotlivých prioritných oblastiach, priority, zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce. Program obsahuje podrobnejšie rozpracovanie strategických cieľov v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej politike na úrovni opatrení a aktivít.

Priorita 1: Investície do infraštruktúry

Opatrenie 1.1: Budovanie a rekonštrukcia dopravnej i technickej infraštruktúry v obci

Cieľom opatrenia 1.1 je uspokojiť potreby občanov, ktorí pociťujú alarmujúci stav miestnych komunikácií v niektorých častiach katastra, vnímajú nedostatočnú úroveň technických vymožeností verejnej autobusovej prepravy, vrátane ohrozenej bezpečnosti peších. Realizáciou opatrenia sa zároveň prispeje ku zatraktívneniu dediny.

- Aktivita 1.1.1: Aktualizácia územno – plánovacej projektovej dokumentácie
- Aktivita 1.1.2: Budovanie a rekonštrukcia miestnych ciest, tiež prístupových komunikácií
- Aktivita 1.1.3: Vybudovanie odvodňovacích rigolov popri cestách a chodníkoch
- Aktivita 1.1.4: Výstavba nových chodníkov a rekonštrukcia existujúcich
- Aktivita 1.1.5: Rekonštrukcia ciest 3. triedy za účelom vytvorenia vhodného prístupu ku bydliskám a zároveň ich využívania ako cyklotrás pod záštitou PSK
- Aktivita 1.1.6: Zabezpečenie bezpečnosti prechodu peších cez miestne komunikácie osadením signalizácie, umiestnením retarderov vo frekventovaných miestach a vyznačením prechodov pre chodcov
- Aktivita 1.1.7: Identifikácia vhodnej lokalizácie nových parkovacích miest a ich budovanie, zároveň rekonštrukcia existujúcich parkovacích plôch
- Aktivita 1.1.8: Výstavba integrovanej autobusovej zastávky verejnej dopravy vrátane otočiska
- Aktivita 1.1.9: Rekonštrukcia existujúcich autobusových zastávok
- Aktivita 1.1.10: Zmena dopravného riešenia na hlavnom uzle v realizácii PSK

Opatrenie 1.2: Dobudovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry

Cieľom opatrenia 1.2 je zlepšiť stav obecného majetku, vytvoriť alternatívy pre jeho efektívnejšie využívanie na verejno - prospešný účel a zlepšenie socio – ekonomickej situácie, zároveň poskytnúť obyvateľom kvalitnejšie základné služby s ohľadom na lepšiu informovanosť, bezpečnosť, iniciatívnosť a záujmové vyžitie.

- Aktivita 1.2.1: Príprava a spracovanie potrebnej projektovej dokumentácie na plánované investície
- Aktivita 1.2.2: Komplexná rekonštrukcia interiérov a exteriérov všetkých obecných budov s ohľadom na energetickú účinnosť, bezbariérovosť, ich vybavenie a určenie nových funkcií pre zmysluplné využívanie
- Aktivita 1.2.3: Prehodnotenie možnosti efektívneho využívania obecných budov pre jednotlivé zámery a zabezpečenie ich multifunkčného zaradenia (sociálny podnik, sociálne služby, záujmová činnosť, kluby atd.)
- Aktivita 1.2.4: Rekonštrukcia, modernizácia a rozšírenie miestneho rozhlasu

- Aktivita 1.2.5: Rekonštrukcia verejného osvetlenia na efektívnejšie a úspornejšie, jeho dobudovanie
- Aktivita 1.2.6: Dobudovanie kamerového systému
- Aktivita 1.2.7: Vyjednanie a zriadenie bankomatu

Opatrenie 1.3: Rozvoj stavebnej činnosti v oblasti bývania na území obce

Cieľom opatrenia 1.3 je podporiť rozvoj stavebnej činnosti, prilákať mladé rodiny do obce a zabezpečiť tak priaznivý demografický vývoj s predpokladom vhodnej štruktúry pre rozvoj a prosperitu obce.

- Aktivita 1.3.1: Spracovanie návrhu novej koncepcie využívania obecného majetku a zapracovanie do územného plánu
- Aktivita 1.3.2: Vypracovanie projektovej dokumentácie na plánované investície
- Aktivita 1.3.3: Majetkovo právne vysporiadanie pozemkov na výstavbu rodinných a nájomných bytov
- Aktivita 1.3.4: Vyjednávanie s vlastníkmi pozemkov ku ich využívaniu pre výstavbu a ponuka odbornej pomoci pri administratívnych úkonoch
- Aktivita 1.3.5: Vybudovanie inžinierskych sietí a technickej vybavenosti pre bytovú výstavbu
- Aktivita 1.3.6: Identifikácia ďalších možností využitia nehnuteľností pre IBV, realizácia
- Aktivita 1.3.7: Plynifikácia v obytných častiach nezabezpečených plynom

Priorita 2: Trvalo udržateľný ekonomický rozvoj obce

Opatrenie 2.1: Podpora zamestnanosti a podnikania vrátane spolupráce s kľúčovými subjektmi

Cieľom opatrenia 2.1 je zvýšiť konkurencieschopnosť obce, znížiť mieru nezamestnanosti vďaka podpore podnikania, efektívneho využívania existujúcich kapacít a zdrojov, podpore zvyšovania kvalifikácie ľudského kapitálu.

- Aktivita 2.1.1: Vybudovanie a sprevádzkovanie sociálneho podniku pre plnenie všestrannej funkcie a podporu lokálnej ekonomiky (drobná výroba, remeslá, chýbajúce osobné služby, zriadenie a fungovanie turistickej kancelárie, sociálne služby, stavebné a údržbárske práce, doplnkové vzdelávanie v rámci klubovej činnosti, životné prostredie a pod.)
- Aktivita 2.1.2: Pomoc pri hľadaní odbytu výsledkov miestnych podnikateľov v rámci rozsiahlejšieho marketingu a umiestňovania produktov cez organizované regionálne trhy (spolupráca s MAS LEV, Ekotrend, Afrabio, atd.)
- Aktivita 2.1.3: Osveta v oblasti slow food, finalizácie poľnohospodárskych produktov a zapojenie sa do ponuky predaja (aj cez novovytvorené možnosti MAS LEV, o.z.)
- Aktivita 2.1.4: Realizácia programov a projektov orientovaných na politiku trhu práce
- Aktivita 2.1.5: Spolupráca s miestnymi podnikateľmi a ÚPSVaR pri rekvalifikácii pracovných síl
- Aktivita 2.1.6: Podpora rekvalifikačných kurzov a vzdelávacích programov poskytujúcich rôzne kvalifikácie s ohľadom na dynamiku trhu práce
- Aktivita 2.1.7: Organizácia rekvalifikačných kurzov priamo v obci
- Aktivita 2.1.8: Uskutočňovanie programov zameraných na elimináciu prejavov diskriminácie na trhu práce postavenej na akomkoľvek základe
- Aktivita 2.1.9: Podpora budovania zariadení vidieckeho cestovného ruchu a agroturistiky

Aktivita 2.1.10: Vytváranie vhodných podmienok pre podnikateľskú činnosť, negociácie ku využívaní existujúcich priestorov v obci a poradenská pomoc

Aktivita 2.1.11: Zriadenie obecného trhoviska s pravidelným organizovaním trhov nadobecného charakteru

Opatrenie 2.2: Podpora rozvoja vidieckeho cestovného ruchu

Cieľom opatrenia 2.2 je zrealizovať také investície a aktivity, ktoré prispejú ku naštartovaniu lokálnej ekonomiky a to prostredníctvom skvalitnenia služieb, rozvoja vidieckeho cestovného ruchu, využitia konkurenčných výhod. Súčasne je zámerom zabezpečiť ochranu kultúrneho, historického bohatstva a starostlivosť o významné objekty.

Aktivita 2.2.1: Rekonštrukcia a modernizácia budov, objektov kultúrneho, historického a národného významu vrátane ich okolia

Aktivita 2.2.2: Zriadenie cyklistickej a turistickej infraštruktúry budovaním

Aktivita 2.2.3: Vybudovanie orientačného značenia v katastri obce

Aktivita 2.2.4: Budovanie a vytvorenie odpočinkového a zábavného zázemia obce („monkey land“, paintball, zóny na oddych, opekanie, posedenie apod.)

Aktivita 2.2.5: Spolupráca s miestnymi podnikateľmi, obyvateľmi a zapracovanie ich ponuky do programov pre turistov, návštevníkov

Aktivita 2.2.6: Podpora rozvoja agroturistických služieb participáciou na marketingu, ponuke ďalších služieb a kooperácii

Aktivita 2.2.7: Pravidelné oslovovanie a prilákanie investorov na využitie priestorov PD pre obnovenie poľnohospodárskej výroby, jej diverzifikácie a ponuky agroturistických služieb

Aktivita 2.2.8: Po rekonštrukcii obecných budov zriadenie múzea a izby tradičnej kultúry

Aktivita 2.2.9: Vybudovanie náučnej trasy ku archeologickým náleziskám a zaujímavostiam obce

Aktivita 2.2.10: Organizovanie exkurzií pre školy, škôlky a ďalšie subjekty cez činnosť vlastnej TIC

Aktivita 2.2.11: Vytvorenie ponuky zážitkového turizmu a zapracovanie do produktu MAS (Safari LEVa)

Opatrenie 2.3: Public relations

Cieľom opatrenia 2.3 je zvýšiť záujem návštevníkov a turistov o obec, vybudovať si dobré meno (good – will) na trhu cestovného ruchu, zaviesť účinné marketingové nástroje do života municipality. Aplikovať tak moderný prístup obce ku podpore rozvoja cestovného ruchu a byť podnecujúcou pre podnikateľov, pracovať na princípoch fungovania trhovej ekonomiky.

Aktivita 2.3.1: Intenzívna propagácia obce a jej iniciatív, tiež kľúčových hráčov (podnikateľov, remeselníkov, farmárov, združení apod.) na podujatiach regionálnej, národnej a nadnárodnej úrovne

Aktivita 2.3.2: Dotvorenie aktívneho web sídla obce s prepojením na verejné sociálne siete a s vytvorením prelinkov cez stránky regionálnych agentúr, TIC

Aktivita 2.3.3: Zapracovanie pútačov na existujúcich podnikateľov a služby v rámci web sídla

- Aktivita 2.3.4: Pravidelné vydávanie propagačných tlačovín vrátane turistických máp regiónu
- Aktivita 2.3.5: Kronika obce aj v elektronickej podobe
- Aktivita 2.3.6: Podpora fungovania turistickej kancelárie ako koordinátora a informačného bodu

Priorita 3: Ochrana životného prostredia

Opatrenie 3.1: Malebné verejné priestranstvá a zeleň

Cieľom opatrenia 3.1 je skrášliť verejné priestranstvá, uplatniť nové prístupy ku starostlivosti o svoje okolie a celkovo zatraktívniť obec.

- Aktivita 3.1.1: Výstavba oddychových zón a častí obce, ich potrebná údržba a rekonštrukcia
- Aktivita 3.1.2: Osadenie prvkov rekreačných zón do frekventovaných častí obce
- Aktivita 3.1.3: Regenerácia vzhľadu okolia významných objektov
- Aktivita 3.1.4: Výsadba a údržba zelene v obci (zvýšenie celkovej plochy zelene v obci)
- Aktivita 3.1.5: Organizovanie súťaží vo vzhľade domov a dvorov
- Aktivita 3.1.6: Monitoring vzniku čiernych skládok, identifikácia pôvodcov a nastavenie sankcií
- Aktivita 3.1.7: Odstraňovanie čiernych skládok a revitalizácia priestoru
- Aktivita 3.1.8: Osadenie odpadkových košov v obci, aj na výkaly psov

Opatrenie 3.2: Environmentálne investície

Cieľom opatrenia 3.2 je zlepšiť stav životného prostredia, nadčasovo začať riešiť priority budúcich generácií a prispieť ku využívaniu obnoviteľných zdrojov energie. Zlepšiť podmienky života našich obyvateľov a spríjemniť im bývanie v obci, zároveň aplikovať prístupy, ktoré dokážu prispieť ku prosperite.

- Aktivita 3.2.1: Spracovanie projektových dokumentácií na environmentálne investície
- Aktivita 3.2.2: Dobudovanie chýbajúcej kanalizácie s podmienkou povinného napojenia do systému pre všetkých vlastníkov domov a objektov na základe zmluvných vzťahov
- Aktivita 3.2.3: Rozšírenie ČOV v obci
- Aktivita 3.2.4: Analýza využívania rozvodu pitnej vody v obci z hľadiska početnosti užívateľov, efektívnej spotreby a prevádzkových nákladov
- Aktivita 3.2.5: Priebežné monitorovanie a vyhodnocovanie výdatnosti a kvality spodných vôd v obci s perspektívou využívania vlastných zdrojov
- Aktivita 3.2.6: Rekonštrukcia vodovodných sietí
- Aktivita 3.2.7: Budovanie verejných vodovodov v nových lokalitách IBV
- Aktivita 3.2.8: Spracovanie koncepcie na novostavbu objektov určených pre neškodné odvedenie dažďových vôd z verejného priestranstva a príľahlých striech domov
- Aktivita 3.2.9: Vybudovanie dažďovej kanalizácie vrátane odpadových rigolov popri miestnych komunikáciách
- Aktivita 3.2.10: Zavedenie environmentálneho systému využívania dažďovej vody realizáciou vsakovacích systémov v kritických bodoch obce v nadväznosti na aktivitu 3.2.8 a 3.2.9
- Aktivita 3.2.11: Protipovodňové opatrenia a regulácia koryta potoka

- Aktivita 3.2.12: Realizácia všetkých plánovaných investícií rekonštrukcie a výstavby so zapracovaním technológií znižovania energetickej náročnosti
- Aktivita 3.2.13: Zapojenie sa do projektov pre využívanie obnoviteľných zdrojov energie vo verejných objektoch a zariadeniach v obci
- Aktivita 3.2.14: Priebežný monitoring a kontrola dodržiavania podmienok napojenia obyvateľov na systém zberu a čistenia odpadových vôd s perspektívou EÚ

Opatrenie 3.3: Osveta a neformálna environmentálna výchova

Cieľom opatrenia 3.3 je zainteresovať občanov do problematiky ochrany životného prostredia a podporovať osvetu a vzdelávanie verejnosti v oblasti životného prostredia. Podporou spolupráce pri aktivitách poukázať na to, že spoločnými silami sa dá viac a zapojením rôznych skupín obyvateľstva zároveň prispieť ku prevencii. Keďže deti sú naša budúcnosť, vtiahnuť ich do deja, zinicovať ich kreativitu a naučiť ich žiť s prírodou.

- Aktivita 3.3.1: Opakované verejné sedenia s občanmi ku vykonzultovaniu investícií, potrieb, problémov v životnom prostredí, spolupráci pri ich riešení
- Aktivita 3.3.2: Zapájanie do environmentálnych súťaží neziskových organizácií
- Aktivita 3.3.3: Prizývanie subjektov realizujúcich rôzne „enviro“ projekty pre tematicky zamerané prednášky
- Aktivita 3.3.4: Spracovanie návrhov na zveľadenie okolia prostredníctvom kresieb a písaného slova detí v spolupráci so školou a škôlkou
- Aktivita 3.3.5: V kooperácii so školskými zariadeniami príprava plánu spoločných brigád (netýkajúci sa len upratovania, ale skôr vytvárania konkrétnych produktov – napr. informácie o flóre, faune, zaujímavostiach s predpokladom výroby infotabúľ, príprava náučnej cesty skrz obcou atd.)
- Aktivita 3.3.6: Príprava a realizácia spoločných brigád zameraných na zveľádovanie obce s prepojením na súťaže, morálne ocenenia, v nadväznosti na záujmový program ako pravidelnú spoločenskú udalosť
- Aktivita 3.3.7: Hľadanie eventualít pre zavádzania využívania alternatívnych zdrojov energie (biomasa, bioplyn, solárne energie atď.) na obecnej úrovni a v spolupráci s existujúcimi podnikateľmi
- Aktivita 3.3.8: Osveta v oblasti rozširovania a zefektívňovania separovaného zberu, bioodpadu, aj v spolupráci s MŠ a ZŠ
- Aktivita 3.3.9: Zriadenie ilustračnej záhrady pre deti a mládež, aby sa o ňu sami starali a naučili sa pracovať s pôdou

Priorita 4: Náš občan ako subjekt a objekt rozvoja**Opatrenie 4.1: Vhodná sociálna starostlivosť a služby**

Cieľom opatrenia 4.1 je skvalitniť život starších občanov, poskytnúť im potrebné sociálne služby a zapojiť ich do aktívneho verejného života. Zároveň podnietiť mladých na participáciu vo veciach verejných, zvýšiť záujem o hodnotné aktivity, poukázať na systém dobrovoľníctva. V rámci lepších služieb sa postarať o bezpečie a starostlivosť o okolie zriadením poriadkovej polície a stráže pre okolie.

- Aktivita 4.1.1: Obstaranie motorového vozidla pre terénnu sociálnu službu
- Aktivita 4.1.2: Vytvorenie a rozširovanie opatrovateľských služieb pre miestnych obyvateľov
- Aktivita 4.1.3: Poradenstvo v školskej, sociálnej, zdravotnej a kultúrnej oblasti
- Aktivita 4.1.4: Rozšírenie osvetu s protidrogovou a protialkoholickou tematikou
- Aktivita 4.1.5: Výstavba a zabezpečenie fungovania komunitného centra
- Aktivita 4.1.6: Koordinovanie poskytovania sociálnej pomoci v obci pomocou sociálnych pracovníkov
- Aktivita 4.1.7: Rozšírenie sociálnej starostlivosti a služieb pre marginalizované skupiny a deti
- Aktivita 4.1.8: Podpora sociálneho zapojenia nezamestnaných
- Aktivita 4.1.9: Zavádzanie inštitútu dobrovoľníctva, identifikácia prirodzených lídrov a spolupráca s nimi pri rôznych aktivitách obce
- Aktivita 4.1.10: Zriadenie poriadkovej polície
- Aktivita 4.1.11: Riešenie nového umiestnenia zdravotného strediska a rozšírenie poskytovaných služieb

Opatrenie 4.2: Atraktívne zázemie pre voľno - časové aktivity

Cieľom opatrenia 4.2 je skvalitniť technické zázemie záujmovej činnosti a zlepšiť vybavenie pre športové, kultúrne a spoločenské aktivity. Všetkým vekovým kategóriám pripraviť vhodné podmienky pre ich voľno - časové aktivity a vzbudiť záujem o šport najmä pre mladých.

- Aktivita 4.2.1: Výstavba multifunkčného ihriska, budovanie moderných športovísk a detských ihrísk
- Aktivita 4.2.2: Rekonštrukcia existujúcich ihrísk, výstavba a zakúpenie chýbajúcich zariadení pre riadne fungovanie
- Aktivita 4.2.3: Zrealizovanie bezpečnostných opatrení ihrísk pre zamedzenie ich poškodzovania a vandalizmu
- Aktivita 4.2.4: Nákupom vhodných zariadení vybavenie zrekonštruovaných obecných budov, ktorých novým účelom bude využívanie pre verejnoprospešnú, záujmovú činnosť
- Aktivita 4.2.5: Oprava gymnastickej sály v telocvični a zabezpečenie nového vybavenia
- Aktivita 4.2.6: Zriadenie fitness centra s kompletnou jeho výbavou v zrekonštruovaných obecných priestoroch
- Aktivita 4.2.7: Vybudovanie, vytvorenie a vybavenie klubovní (klub mládeže, klub dôchodcov, apod.)

Opatrenie 4.3: Rozvoj záujmových činností a komunitného života

Cieľom opatrenia 4.3. je zlepšiť a utužiť vzťahy, vzbudiť záujem o veci verejné, motivovať ku verejnej participácii. Obec Spišský Štvrtok sa síce radí medzi väčšie obce, kde je obtiažnejšie vziať občana

do deja, získať bližšie vzťahy a dôveru, avšak je to mladá dedina, ktorá potrebuje pri svojom rozvoji dosiahnuť naplnenie čo možno najviac predstáv občanov a udržať ich bývať tu. Cez dostatok informácií a ich aktivizáciu je vyšší predpoklad úspechu, spätnej väzby na oboch stranách, čo umožní dospieť ku skorším konsenzom a satisfakcii.

- Aktivita 4.3.1: Pravidelné organizovanie verejných stretnutí s predstaviteľmi obce
- Aktivita 4.3.2: Neformálne stretnutia obce s občanmi a podnikateľmi pre vzájomnú výmenu informácií
- Aktivita 4.3.3: Pravidelné vydávanie občasníka a rôznych informačných letákov o zámeroch a dianí v obci
- Aktivita 4.3.4: Aktualizácia web sídla z rôznych oblastí života obce
- Aktivita 4.3.5: Organizovanie a lepšia koordinácia spoločenských, športových a kultúrnych podujatí v obecnom merítke
- Aktivita 4.3.6: Administratívna a finančná výpomoc pre činnosť existujúcich záujmových spolkov
- Aktivita 4.3.7: Podporovanie a organizovanie pravidelnej spolkovej a klubovej činnosti detí, mládeže, dospelých a seniorov
- Aktivita 4.3.8: Vytváranie inštitucionálneho zázemia a aktivít smerujúcich k aktívnej práci s mládežou
- Aktivita 4.3.9: Realizovanie programov orientovaných na tradície a tvorbu nových pracovných zručností a návykov v spolupráci s miestnym Občianskym združením Sila pomoci
- Aktivita 4.3.10: Inicieovanie Rómskych obyvateľov pri poskytovaní služieb turistom – príprava programov rómskej kultúry, ukážky spôsobu života apod.
- Aktivita 4.3.11: Realizovanie rôznych kurzov pre Rómskych obyvateľov (počítačové zručnosti, internet, hudobné nástroje atd.)
- Aktivita 4.3.12: Príprava a riadenie atraktívnych nadobecných kultúrno – spoločenských akcií
- Aktivita 4.3.13: Spracovanie ročného programu kultúrnych podujatí a jeho distribúcia do domácností, vrátane elektronického šírenia

VIII. FINANČNÝ PLÁN

Na vykonanie všetkých aktivít PR je potrebné zabezpečiť viaczdrojové financovanie. Vhodné je sústrediť finančné prostriedky od Prešovského samosprávneho kraja, štátu, podnikateľských subjektov, nadácií a v neposlednom rade Európskej únie, pretože obec sa plánuje na celkovej čiastke finančných potrieb podieľať odhadom cca **153 tis. EUR/ ročne**. Finančný plán počíta v značnej miere so získaním prostriedkov z fondov EU a iných dotačných programov. V prípade neúspechu obce pri ich získavaní, bude implementácia plánovaných aktivít a realizácia stratégie rozvoja ohrozená, limitovaná, resp. bude nevyhnutné hľadať iné možnosti financovania aktivít ako napríklad úverové zdroje, súkromného investora alebo sponzorstvo.

Podľa vývoja finančných možností, požiadaviek obce a rozpočtu na príslušný rok je možné finančný plán každoročne prehodnotiť.

1. Odhad finančných nárokov

Názov opatrenia	Kód a názov projektu/aktivity	Klasifikácia stavieb - trieda	Hlavný ukazovateľ- výsledku, dopadu	Termín začatia a ukončenia realizácie aktivity	Náklady	Zdroj financovania	Poznámka ku investícii
				ROKY			
Investície do infraštruktúry							
Opatrenie 1.1 Budovanie a rekonštrukcia dopravnej i technickej infraštruktúry v obci	Aktualizácia územno – plánovacej projektovej dokumentácie		Aktuálna PD	2016	20 000,-	IROP	
	Budovanie a rekonštrukcia miestnych ciest, tiež prístupových komunikácií	2112 - Miestne komunikácie	Počet km nových a zrekonštruovaných miestnych komunikácií, lávok	2016 - 2023	550 000,-	IROP	Plánovaný zámer výstavby v Rómskej obytnej časti ul. Vysoká, Potočná, Mlynská, ale aj ďalšie ako lokality IBV Iľiašovská cesta, Kremňa, Široké, atď.
	Vybudovanie odvodňovacích rigolov popri cestách a chodníkoch	2112 - Miestne komunikácie	Počet km	2016 - 2020	50 000,-	OP ŽP	
	Výstavba nových chodníkov a rekonštrukcia existujúcich	2112 - Miestne komunikácie	Plocha v m²	2017 - 2022	300 000,-	IROP	V štádiu úvah je ul. Obrancov mieru, IBV Iľiašovská cesta, Kremňa, Široké či ďalšie identifikované miesta
	Rekonštrukcia ciest 3. triedy za účelom vytvorenia vhodného prístupu ku bydliskám a zároveň ich využívania ako cyklotrás pod záštitou PSK	2112 - Miestne komunikácie	Počet km	2017 - 2018	80 000,-	IROP / RIUS	
	Zabezpečenie bezpečnosti prechodu peších cez miestne komunikácie osadením signalizácie, umiestnením retarderov vo frekventovaných miestach a vyznačením prechodov pre chodcov	2112 - Miestne komunikácie	Počet	2017	10 000,-	IROP / RIUS	
	Identifikácia vhodnej lokalizácie nových parkovacích miest a ich budovanie, zároveň rekonštrukcia existujúcich parkovacích plôch	2112 - Miestne komunikácie	Počet nových možností	2016	20 000,-	IROP	
	Výstavba integrovanej autobusovej zastávky verejnej dopravy vrátane otočiska	2112 - Miestne komunikácie	Počet	2015 - 2016	70 000,-	IROP / RIUS	
	Rekonštrukcia existujúcich autobusových zastávok	2112 - Miestne komunikácie	Počet	2017 - 2018	20 000,-	PRV cez CLLD stratégiu/ IROP	
	Zmena dopravného riešenia na hlavnom uzle v realizácii PSK	2111 - Cestné komunikácie	Zmenené značenie	2020	80 000,-	VÚC PSK	zaraďenie výstavby do aktivít VÚC
Opatrenie 1.2 Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry	Príprava a spracovanie potrebnej projektovej dokumentácie na plánované investície		Počet	2016 - 2017	40 000,-	IROP	
	Komplexná rekonštrukcia interiérov a exteriérov všetkých obecných budov s ohľadom na	1261 - Budovy na kultúrnu a	Plocha	2016- 2023	610 000,-	IROP / PRV / vlastné zdroje	- Zámery rekonštrukcie kuchyne v MŠ, KD, sociálne

	energetickú účinnosť, bezbariérovosť, ich vybavenie a určenie nových funkcií pre zmysluplné využívanie	verejnú zábavu 1220 - Budovy pre administratívu	Počet Nové funkcie využitia Úspora energie				zariadenia KD, budova zdravotného strediska, atd. - Zlepšenie energetickej hospodárnosti budovy materskej školy a ďalšie investície podľa možnosti získania dotácií. Spracovaná projektová dokumentácia je na budovu MŠ. Oprava strechy v ZŠ by mala prebehnúť aj bez dotácie.
	Prehodnotenie možnosti efektívneho využívania obecných budov pre jednotlivé zábery a zabezpečenie ich multifunkčného zaradenia (sociálny podnik, sociálne služby, záujmová činnosť, kluby, atd.)		Počet nových funkcií využitia	2015 - 2016	0,-	Obec	
	Rekonštrukcia, modernizácia a rozšírenie miestneho rozhlasu		Funkčnosť rozhlasu	2017	30 000,-	PRV cez CLLD stratégiu/ Vlastné zdroje	Realizácia aj z vlastných zdrojov
	Rekonštrukcia verejného osvetlenia na efektívnejšie a úspornejšie, jeho dobudovanie	2112 - Miestne komunikácie	Počet energetických svietidiel / Náklady na energiu	2015	220 000,-	IROP	Spracovaná projektová dokumentácia/podpísaná zmluva o poskytnutí NFP
	Dobudovanie kamerového systému		Počet kamier	2018	10 000,-	IROP	
	Vyjednanie a zriadenie bankomatu		Počet	2017	0,-	Banka	
Opatrenie 1.3 Rozvoj stavebnej činnosti v oblasti bývania na území obce	Spracovanie návrhu novej koncepcie využívania obecného majetku a zapracovanie do územného plánu		Počet nových návrhov zapracovaných do územného plánu	2015 - 2016	0,-	Obec	
	Spracovanie projektovej dokumentácie na plánované investície		Počet	2016	20 000,-	IROP	
	Majetkovo právne vysporiadanie pozemkov na výstavbu rodinných a nájomných bytov		Počet nových pozemkov	2016 - 2020	5 000,-	Obec	
	Vyjednávanie s vlastníckmi pozemkov ku ich využívaniu pre výstavbu a ponuka odbornej pomoci pri administratívnych úkonoch		Počet nových stavieb	2016 - 2020	0,-	Obec	
	Vybudovanie inžinierskych sietí a technickej vybavenosti pre bytovú výstavbu	2420 - Ostatné inžinierske stavby, i.n.	Počet km	2016 - 2020	550 000,-	IROP	

	Identifikácia ďalších možností využitia nehnuteľností pre IBV, realizácia		Počet nových identifikovaných možností	2016 – 2020	10 000,-	Vlastné zdroje	
	Plynofikácia v obytných častiach nezabezpečených plynom	2221 - Miestne plynovody	Počet km	2017 - 2020	50 000,-	IROP	IBV Iliašovská cesta, Kremňa, Široké - plyn
Trvalo udržateľný ekonomický rozvoj obce							
Opatrenie 2.1 Podpora zamestnanosti a podnikania vrátane spolupráce s kľúčovými subjektmi	Vybudovanie a sprevádzkovanie sociálneho podniku pre plnenie všestrannej funkcie a podporu lokálnej ekonomiky	1265 - Budovy na šport 1263 - Školy, univerzity a budovy na vzdelávanie 1261 - Budovy na kultúrnu a verejnú zábavu 1220 - Budovy pre administratívu 1230 - Budovy pre obchod a služby	Počet funkcií využitia sociálneho podniku	2017	150 000,-	IROP / CLLD stratégia cez PRV	(drobná výroba, remeslá, chýbajúce osobné služby, zriadenie a fungovanie turistickej kancelárie, sociálne služby, stavebné a údržbárske práce, doplnkové vzdelávanie v rámci klubovej činnosti, životné prostredie apod.)
	Pomoc pri hľadaní odbytu výsledkov miestnych podnikateľov v rámci rozsiahlejšieho marketingu a umiestňovania produktov cez organizované regionálne trhy (spolupráca s MAS LEV, Ekotrend, Afrabio, atd.)		Počet účastí	2015 - 2023	0,-	Obec	V spolupráci s partnermi
	Osveta v oblasti slow food, finalizácie poľnohospodárskych produktov a zapojenie sa do ponuky predaja (aj cez novovytvorené možnosti MAS LEV, o.z.)		Počet druhov aktivít	2016 - 2023	0,-	Obec	V spolupráci s partnermi
	Realizácia programov a projektov orientovaných na politiku trhu práce		Počet	2016 - 2023	20 000,-	OP LZ	
	Spolupráca s miestnymi podnikateľmi a ÚPSVaR pri rekvalifikácii pracovných síl		Počet spolupracujúcich subjektov	2015 - 2023	0,-	Obec	V spolupráci s UPSVaR
	Podpora rekvalifikačných kurzov a vzdelávacích programov poskytujúcich rôzne kvalifikácie s ohľadom na dynamiku trhu práce		Počet zúčastnených obyvateľov	2015 - 2023	0,-	Obec	
	Organizácia rekvalifikačných kurzov priamo v obci		Počet	2016 - 2023	1000,-	Obec	
	Uskutočňovanie programov zameraných na elimináciu prejavov diskriminácie na trhu práce		Počet	2016 - 2023	10 000,-	OP LZ	

	postavenej na akomkoľvek základe						
	Podpora budovania zariadení na vidiecky cestovný ruch a agroturistiku		Počet spolupracujúcich subjektov	2018 - 2023	0,-	Obec	Organizačná, administratívna
	Vytváranie vhodných podmienok pre podnikateľskú činnosť, negociácie ku využívaniu existujúcich priestorov v obci a poradenská pomoc		Počet podnikateľov využívajúcich priestory PD	2016 - 2017	0,-	Obec	
	Zriadenie obecného trhoviska s pravidelným organizovaním trhov nadobecného charakteru		Počet stánkov/ Počet trhov ročne	2017	8 000,-	CLLD stratégia cez PRV	
Opatrenie 2.2 Podpora rozvoja vidieckeho cestovného ruchu	Rekonštrukcia a modernizácia budov, objektov kultúrneho, historického a národného významu vrátane ich okolia	1273 - Historické alebo chránené pamiatky	Plocha v m ²	2018 - 2020	250 000,-	IROP/zdroje vlastníkov	
	Zriadenie cyklistickej a turistickej infraštruktúry budovaním	2112 - Miestne komunikácie	Počet km	2017 - 2018	200 000,-	IROP	Vybudovanie cyklotrasy
	Vybudovanie orientačného značenia v katastri obce	2112 - Miestne komunikácie	Počet	2017 - 2020	50 000,-	IROP	
	Budovanie a vytvorenie odpočinkového a zábavného zázemia obce („monkey land“, paint ball, zóny na oddych, opekanie, posedenie apod.)	2412 - Ostatné športové a rekreačné stavby	Počet atrakcií	2016 - 2020	100 000,-	IROP/ CLLD stratégia cez PRV/ vlastné zdroje	Spolupráca aj s podnikateľmi
	Spolupráca s miestnymi podnikateľmi, obyvateľmi a zapracovanie ich ponuky do programov pre turistov, návštevníkov		Počet spoločných produktov pre turistov	2016 - 2023	0,-	Obec	
	Podpora rozvoja agroturistických služieb participáciou na marketingu, ponuke ďalších služieb a kooperácii		Počet produktov pre turistov	2016 - 2023	0,-	Obec	
	Pravidelné oslovovanie a prilákanie investorov na využitie priestorov PD pre obnovenie poľnohospodárskej výroby, jej diverzifikácie a ponuky agroturistických služieb		Počet oslovených subjektov	2016 - 2017	0,-	Obec	
	Po rekonštrukcii obecných budov zriadenie múzea a izby tradičnej kultúry	1273 - Historické alebo chránené pamiatky	Počet návštevníkov	2017 - 2018	10 000,-	CLLD stratégia cez PRV	
	Vybudovanie náučnej trasy ku archeologickým náleziskám a zaujímavostiam obce	2112 - Miestne komunikácie	Počet km	2018 - 2020	40 000, -	CLLD stratégia cez PRV/ IROP	
	Organizovanie exkurzií pre školy, škôlky a ďalšie subjekty cez činnosť vlastnej TIC		Počet exkurzií	2017 - 2023	0,-	Obec	

	Vytvorenie ponuky zážitkového turizmu a zapracovanie do produktu MAS (Safari LEVa)		Počet turistov	2016- 2023	10 000,-	Podnikatelia / Obec / CLLD stratégia cez PRV	
Opatrenie 2.3 Public relations	Intenzívna propagácia obce a jej iniciatív, tiež kľúčových hráčov (podnikateľov, remeselníkov, farmárov, združení apod.) na podujatiach regionálnej, národnej a nadnárodnej úrovne		Počet účastí	2015 - 2023	10 000,-	CLLD stratégia cez PRV/Vlastné zdroje	
	Dotvorenie aktívneho web sídla obce s prepojením na verejné sociálne siete a s vytvorením prelinkov cez stránky regionálnych agentúr, TIC		Počet prelinkov na iných web stránkach/Množstvo nových informácií na webe	2015 - 2023	3 000,-	Vlastné zdroje	
	Zpracovanie pútačov na existujúcich podnikateľov a služby v rámci web sídla		Počet aktivít podnikateľov propagovaných na obecných stránkach	2016 - 2023	0,-	Vlastné zdroje	
	Pravidelné vydávanie propagačných tlačovín vrátane turistických máp regiónu		Počet	2016 - 2020	50 000,-	Vlastné zdroje, PRV – CLLD stratégia, malé grantové schémy	Zatiaľ pripravená monografia obce
	Kronika obce aj v elektronickej podobe		Počet	2018 - 2020	10 000,-	CLLD stratégia cez PRV/ grantové schémy	
	Podpora fungovania turistickej kancelárie ako koordinátora a informačného bodu		Počet TIC/ Počet zamestnancov		90 000,-	PRV – CLLD stratégia, IROP	
Ochrana životného prostredia							
	Výstavba oddychových zón a častí obce, ich potrebná údržba a rekonštrukcia	2412 - Ostatné športové a rekreačné stavby	Plocha m ²	2017 - 2023	70 000,-	Vlastné zdroje, PRV – CLLD stratégia, malé grantové schémy	Výstavba oddychovej plochy s detským ihriskom na ul Poľná v zozname PZ a ďalšie
	Osadenie prvkov rekreačných zón do frekventovaných častí obce	2412 - Ostatné športové a rekreačné stavby	Počet nových prvkov vo verejnom priestranstve	2018 - 2019	20 000,-	PRV – CLLD stratégia, malé grantové schémy	
	Regenerácia vzhľadu okolia významných objektov		Plocha m ²	2020 - 2023	40 000,-	Vlastné zdroje, PRV – CLLD stratégia, grantové	

						schémy	
	Výsadba a údržba zelene v obci (zvýšenie celkovej plochy zelene v obci)		Plocha m ²	2017 - 2023	30 000,-	Vlastné zdroje, PRV – CLLD stratégia, grantové schémy	
	Organizovanie súťaží vo vzhľade domov a dvorov		Počet	2016 - 2023	1 000,-	Vlastné zdroje	- Výdavky na ocenenia
	Monitoring vzniku čiernych skládok, identifikácia pôvodcov a nastavenie sankcií		Počet identifikovaných skládok	2016 - 2023	0,-	Obec	Poriadková stráž
	Odstraňovanie čiernych skládok a revitalizácia priestoru		Počet odstránených skládok a zrevitalizovaných priestranstiev	2016	1 000,-	Obec	
	Osadenie odpadkových košov aj na výkaly psov		Počet nových košov/ Počet majiteľov využívajúcich systém	2018	1 000,-	CLLD stratégia cez PRV	
Opatrenie 3.2 Environmentálne investície	Spracovanie projektových dokumentácií na environmentálne investície		Počet	2018	50 000,-	IROP	
	Dobudovanie chýbajúcej kanalizácie s podmienkou povinného napojenia do systému pre všetkých vlastníkov domov a objektov na základe zmluvných vzťahov	2223 - Miestne kanalizácie	Počet km	2016 - 2018	400 000,-	OP ŽP	Plánovaná je IBV Iliašovská cesta, Kremňa, Široké, atd.
	Rozšírenie ČOV v obci	2223 - Miestne kanalizácie	m ³	2016 - 2018	100 000,-	OP ŽP	
	Analýza využívania rozvodu pitnej vody v obci z hľadiska početnosti užívateľov, efektívnej spotreby a prevádzkových nákladov		Existencia analýzy	2016	1 000,-	Obec	
	Priebežné monitorovanie a vyhodnocovanie výdatnosti a kvality spodných vôd v obci s perspektívou využívania vlastných zdrojov		Počet monitorovaní a vyhodnocovaní	2016 - 2023	1 000,-	Obec	
	Rekonštrukcia vodovodných sietí	222 - Miestne potrubné rozvody vody	Počet km	2016 - 2018	150 000,-	IROP	
	Budovanie verejných vodovodov v nových lokalitách IBV	222 - Miestne potrubné rozvody vody	Počet km	2016 - 2019	150 000,-	IROP	Spracovaná projektová dokumentácia

	Spracovanie koncepcie na novostavbu objektov určených pre neškodné odvedenie dažďových vôd z verejného priestranstva a príslušných striech domov		Existencia uplatniteľnej koncepcie	2016	20 000,-	OP ŽP	
	Vybudovanie dažďovej kanalizácie vrátane odpadových rigolov popri miestnych komunikáciách		Počet km	2017 - 2020	400 000,-	OP ŽP	
	Zavedenie environmentálneho systému využívania dažďovej vody realizáciou vsakovacích systémov v kritických bodoch obce v nadväznosti na aktivitu 3.2.8 a 3.2.9		Počet vsakovacích systémov	2017 - 2020	100 000,-	OP ŽP	
	Protipovodňové opatrenia a regulácia koryta potoka	2420 - Ostatné inžinierske stavby, i.n.	Plocha	2017 - 2020	500 000,-	OP ŽP	Spracovaná štúdia na protipovodňové opatrenia
	Realizácia všetkých plánovaných investícií rekonštrukcie a výstavby so zapracovaním technológií znižovania energetickej náročnosti		Úspora energie	2016 - 2023	100 000,-	IROP / OP ŽP	
	Zapojenie sa do projektov pre využívanie obnoviteľných zdrojov energie vo verejných objektoch a zariadeniach v obci		Počet projektov	2016 - 2023	100 000,-	IROP / OP ŽP	
	Priebežný monitoring a kontrola dodržiavania podmienok napojenia obyvateľov na systém zberu a čistenia odpadových vôd s perspektívou EÚ		Počet monitorov	2017 - 2023	0,-	Obec	
Opatrenie 3.3 Osveta a neformálna environmentálna výchova	Opakované verejné sedenia s občanmi ku vykonávaniu investícií, potrieb, problémov v životnom prostredí, spolupráci pri ich riešení		Počet	2015 - 2023	500,-	Obec	
	Zapájanie do environmentálnych súťaží neziskových organizácií		Počet	2015 - 2023	0,-	Obec	
	Prizývanie subjektov realizujúcich rôzne „enviro“ projekty pre tematicky zamerané prednášky		Počet prednášok / Počet účastníkov	2016 - 2023	1000,-	Obec	
	Spracovanie návrhov na zveľadenie okolia prostredníctvom kresieb a písaného slova detí v spolupráci so školou a škôlkou		Počet návrhov / Počet zrealizovaných návrhov	2016 - 2023	0,-	Obec	
	V kooperácii so školskými zariadeniami príprava plánu spoločných brigád (netýkajúci sa len upratovania, ale skôr vytvárania konkrétnych produktov – napr. informácie o flóre, faune, zaujímavostiach s predpokladom výroby infotabúl, príprava náučnej cesty skrz obcou atd.)		Počet termínov spoločných brigád	2016 - 2023	0,-	Obec/ Školské zariadenia	
	Príprava a realizácia spoločných brigád zameraných na zveľádovanie obce s prepojením		Počet účastníkov	2016 - 2023	5 000,-	Obec/Grantové schémy	

	na súťaže, morálne ocenenia, v nadväznosti na záujmový program ako pravidelnú spoločenskú udalosť						
	Hľadanie eventualít pre zavádzania využívania alternatívnych zdrojov energie (biomasa, bioplyn, solárne energie atď.) na obecnej úrovni a v spolupráci s existujúcimi podnikateľmi		Počet spolupracujúcich podnikateľov, rozsah využívania alternatívnych zdrojov	2016 - 2023	0,-	Obec	V spolupráci
	Osveta v oblasti rozširovania a zefektívňovania separovaného zberu aj v spolupráci s MŠ a ZŠ		Počet aktivít/ oslovených občanov	2016 - 2023	0,-	Obec	
	Zriadenie ilustračnej záhrady pre deti a mládež, aby sa o ňu sami starali a naučili sa pracovať s pôdou		Plocha v m ²	2016 - 2017	5 000,-	CLLD stratégia cez PRV	
Náš občan ako subjekt a objekt rozvoja							
Opatrenie 4.1 Vhodná sociálna starostlivosť a služby	Obstaranie motorového vozidla pre terénnu sociálnu službu		Počet	2016	10 000,-	IROP / RIUS	Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie
	Vytvorenie a rozširovanie opatrovateľských služieb pre miestnych obyvateľov		Počet služieb	2016 - 2017	50 000,-	IROP	
	Poradenstvo v školskej, sociálnej, zdravotnej a kultúrnej oblasti		Počet poradenských stretnutí	2016 - 2023	0,-	Obec	
	Rozšírenie osvetu s protidrogovou a protialkoholickou tematikou		Počet školení	2016 - 2023	0,-	Obec	
	Výstavba a zabezpečenie fungovania komunitného centra	1263 - Školy, univerzity a budovy na vzdelávanie	Počet	2017	100 000,-	IROP	
	Koordinovanie poskytovania sociálnej pomoci v obci pomocou sociálnych pracovníčok		Počet pracovníčok	2016 - 2023	50 000,-	IROP / OP LZ	
	Rozšírenie sociálnej starostlivosti a služieb pre marginalizované skupiny a deti		Počet služieb	2016	50 000,-	IROP / OP LZ	
	Podpora sociálneho zapojenia nezamestnaných		Počet aktivít obce so zapojením nezamestnaných	2016 - 2023	0,-	Obec	
	Zavádzanie inštitútu dobrovoľníctva, identifikácia prirodzených lídrov a spolupráca s nimi pri rôznych aktivitách obce		Počet zangažovaných občanov	2016 - 2023	0,-	Obec	
	Zriadenie poriadkovej polície		Počet hliadok	2016	100 000,-	ŠR/Obec	
	Riešenie nového umiestnenia zdravotného strediska a rozšírenie poskytovaných služieb		Počet ambulancií/lekárov	2018	250 000,-	IROP	

Opatrenie 4.2: Atraktívne zázemie pre voľno - časové aktivity	Výstavba multifunkčného ihriska, budovanie moderných športovísk a detských ihrísk	2412 - Ostatné športové a rekreačné stavby	Počet nových športovísk a ihrísk	2016 - 2023	130 000,-	IROP	
	Rekonštrukcia existujúcich ihrísk, výstavba a zakúpenie chýbajúcich zariadení pre riadne fungovanie	2412 - Ostatné športové a rekreačné stavby	Plocha v m ²	2016 - 2023	100 000,	IROP	- aj šatne a tribúna na ihrisku
	Zrealizovanie bezpečnostných opatrení ihrísk pre zamedzenie ich poškodzovania a vandalizmu		Plocha v m ²	2016 - 2017	5 000,-	Malé grantové schémy/ VÚC/ Vlastné zdroje	Opatrenia technického a personálneho zabezpečenia
	Nákupom vhodných zariadení vybavenie zrekonštruovaných obecných budov, ktorých novým účelom bude využívanie pre verejnoprospešnú, záujmovú činnosť		Počet nových zariadení	2017 - 2022	60 000,-	PRV cez CLLD stratégiu, grantové schémy, vlastné zdroje	V pláne je interiérové vybavenie spoločenskej sály KD, ďalšie na klubovú činnosť
	Oprava gymnastickej sály v telocvični a zabezpečenie nového vybavenia	2412 - Ostatné športové a rekreačné stavby	Plocha v m ² Počet nových zariadení	2016 - 2017	20 000,-	IROP	
	Zriadenie fitness centra s kompletnou jeho výbavou v zrekonštruovaných obecných priestoroch	2412 - Ostatné športové a rekreačné stavby	Počet	2016 - 2017	40 000,-	CLLD stratégia cez PRV	
	Výbudovanie, vytvorenie a vybavenie klubovní (klub mládeže, klub dôchodcov, apod.)	2412 - Ostatné športové a rekreačné stavby	Počet	2016 - 2018	60 000,-	CLLD stratégia cez PRV/ IROP/ OP ĽZ/ VÚC PSK	
Opatrenie 4.3 Rozvoj záujmových činností a komunitného života	Pravidelné organizovanie verejných stretnutí s predstaviteľmi obce		Počet	2015 - 2023	1 000,-	Obec	
	Neformálne stretnutia obce s občanmi a podnikateľmi pre vzájomnú výmenu informácií		Počet	2015 - 2023	0,-	Obec	
	Pravidelné vydávanie občasníka a rôznych informačných letákov o zámeroch a dianí v obci		Počet vydaní / Počet ks	2015 - 2023	10 000,-	Obec / CLLD stratégia cez PRV	
	Aktualizácia web sídla z rôznych oblastí života obce		Intenzita aktualizácií	2015 - 2023	2 000,-	Obec / CLLD stratégia cez PRV	
	Organizovanie a lepšia koordinácia spoločenských, športových a kultúrnych podujatí v obecnom		Počet	2015 - 2023	30 000,-	Obec / CLLD stratégia cez	

	merítku					PRV	
	Administratívna a finančná výpomoc pre činnosť existujúcich záujmových spolkov		Počet/ Počet detí	2015- 2023	30 000,-	IROP/ OP LZ / CLLD stratégia cez PRV	
	Podporovanie a organizovanie pravidelnej spolkovej a klubovej činnosti detí, mládeže, dospelých a seniorov		Počet akcií		50 000,-	CLLD stratégia cez PRV/ Obec	
	Vytváranie inštitucionálneho zázemia a aktivít smerujúcich k aktívnej práci s mládežou		Počet nových zariadení/ Počet spoločných aktivít	2015 - 2023	10 000,-	VÚC PSK/ Obec/Grantové schémy	
	Realizovanie programov orientovaných na tradície a tvorbu nových pracovných zručností a návykov v spolupráci s miestnym Občianskym združením Sila pomoci		Počet	2016 - 2023	30 000,-	OP LZ	
	Iniciovanie Rómskych obyvateľov pri poskytovaní služieb turistom – príprava programov rómskej kultúry, ukážky spôsobu života apod.		Počet programov / Počet participujúcich	2017 - 2023	0,-	Obec OZ Sila pomoci Dobrovoľníci	
	Realizovanie rôznych kurzov pre Rómskych obyvateľov (počítačové zručnosti, internet, hudobné nástroje atd.)		Počet kurzov / Počet účastníkov	2016 - 2023	20 000,-	Obec OZ Sila pomoci Dobrovoľníci	
	Príprava a riadenie atraktívnych nadobecných kultúrno – spoločenských akcií		Počet akcií / Počet účastníkov	2015 - 2023	12 000,-	Obec / VÚC PSK/ CLLD stratégia cez PRV	
	Spracovanie ročného programu kultúrnych podujatí a jeho distribúcia do domácností, vrátane elektronického šírenia		Počet účastníkov akcií	2016 - 2023	5 000,-	Obec / CLLD stratégia cez PRV	
Celkom					cca 6 108 500		

2. ZOZNAM PROJEKTOVÝCH ZÁMEROV SPRACOVANÝCH PRE ÚČELY RIUS VÚC PSK

Zameranie projektu (názov vystihujúci zámer)	Oblasť, na ktorú je projektový zámer orientovaný		Stav pripravenosti projektového zámeru		Predpokladaný termín realizácie (od - do)	Predpokladané náklady	Priorita zámeru
	Oblasť	Kategória	Stav	Iné			Priorita
Výstavba oddychovej plochy s detským ihriskom	Sociálna infraštruktúra	Šport, voľný čas	V štádiu úvah	ul. Poľná	2017-2018	30 000,00 €	Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie
Multifunkčné ihrisko	Sociálna infraštruktúra	Šport, voľný čas	Pripravené povolenia, stanoviská	areál ZŠ	2016-2017	60 000,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov
Výstavba miestnych komunikácií - rómska časť	Technická infraštruktúra	Doprava, komunikácie, MHD	Pripravené povolenia, stanoviská	ul. Vysoká, Potočná, Mlynská	2016-2017	150 000,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov
Výstavba chodníka do rómskej časti	Technická infraštruktúra	Doprava, komunikácie, MHD	V štádiu úvah	ul. Obrancov mieru	2017-2020	120 000,00 €	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah
Rekonštrukcia výdajnej kuchyne v MŠ	Sociálna infraštruktúra	Školstvo	V štádiu úvah		2017	20 000,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov
Rekonštrukcia kuchyne a sociálnych zariadení v KD	Sociálna infraštruktúra	Občianska vybavenosť	Spracovaná štúdia		2016	30 000,00 €	Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie
Zlepšenie energetickej hospodárnosti budovy kultúrneho domu a obecného úradu	Sociálna infraštruktúra	Občianska vybavenosť	Pripravené povolenia, stanoviská		2016-2017	250 000,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov
Interiérové vybavenie spoločenskej sály v KD	Sociálna infraštruktúra	Občianska vybavenosť	V štádiu úvah		2017-2020	20 000,00 €	Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie
Dejiny obce Spišský Štvrtok - monografia	Sociálna infraštruktúra	Kultúra	Iné - doplňte	uzavreté autorské zmluvy	2017	20 000,00 €	Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie
Dobudovanie infraštruktúry v lokalitách IBV Iľašovská cesta, Kremňa, Široké -	Technická infraštruktúra	Kanalizácia, čistiareň odpadových vôd	Spracovaná projektová dokumentácia		2016-2018	500 000,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov

kanalizácia							
Dobudovanie infraštruktúry v lokalitách IBV Iliašovská cesta, Kremňa, Široké - plyn	Technická infraštruktúra	Rozvody elektriny, vody a plynu	V štádiu úvah		2017-2020	50 000,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov
Výstavba miestnych komunikácií a chodníkov - lokality IBV Iliašovská cesta, Kremňa, Široké	Technická infraštruktúra	Doprava, komunikácie, MHD	Spracovaná projektová dokumentácia		2016-2020	250 000,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov
Rekonštrukcia a dostavba verejného osvetlenia	Technická infraštruktúra	Verejné osvetlenie	Spracovaná projektová dokumentácia		2016	220 000,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov
Rekonštrukcia a dostavba verejného vodovodu	Technická infraštruktúra	Rozvody elektriny, vody a plynu	Spracovaná projektová dokumentácia		2016-2018	150 000,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov
Zlepšenie energetickej hospodárnosti budovy materskej školy	Sociálna infraštruktúra	Školstvo	Spracovaná projektová dokumentácia		2016	150 000,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov
Rekonštrukcia ostatných budov - šatne a tribúna na ihrisku	Sociálna infraštruktúra	Šport, voľný čas	V štádiu úvah		2016	50 000,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov
Oprava strechy v ZŠ	Sociálna infraštruktúra	Školstvo	Spracovaná projektová dokumentácia		2016-2017	80 000,00 €	Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie
Protipovodňové opatrenia Štvrtocký potok	Životné prostredie	Prevenia pred prírodnými nešťastiami	Spracovaná štúdia		2017-2020	500 000,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov
Protipovodňové opatrenia miestne komunikácie a spevnené plochy	Životné prostredie	Prevenia pred prírodnými nešťastiami	V štádiu úvah		2016-2020	50 000,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov
Zrekonštruovať hlavný dopravný uzol – zmena dopravného riešenia	Technická infraštruktúra	Doprava, komunikácie, MHD	Spracovaná projektová dokumentácia	zaradenie výstavby do aktivít VÚC	2020	0,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov

Vybudovanie cyklotrasy	Cestovný ruch		V štádiu úvah		2017-2018	80 000,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov
Rekonštrukcia obecného rozhlasu	Technická infraštruktúra	Obecný rozhlas	V štádiu úvah		2017	30 000,00 €	Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie
Obstaranie motorového vozidla pre terénnu sociálnu službu	Sociálna infraštruktúra	Sociálna vybavenosť	V štádiu úvah		2016	10 000,00 €	Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie

IX. MONITOROVANIE PROGRAMU ROZVOJA

Obec Spišský Štvrtok bude priebežne monitorovať a vyhodnocovať plnenie a aktuálnosť PR. Keďže tento dokument je živým strategickým materiálom, v procese jeho realizácie ho bude nutné aktualizovať podľa potreby. Pre porovnanie stavu pred jeho realizáciou a po nej, môže obec využiť sledovanie indikátorov, ktoré odzrkadlia vývoj. Niektoré z nich sú uvedené v tabuľke:

Indikátor	Informačný zdroj	Merná jednotka
Demografický vývoj obyvateľstva obce	Obec	Počet
Spokojnosť obyvateľov s úrovňou školských inštitúcií v obci	Dotazníkový prieskum	% obyvateľov
Spokojnosť obyvateľov s možnosťami športovania v obci	Dotazníkový prieskum	% obyvateľov
Spokojnosť obyvateľov s kultúrnym životom v obci	Dotazníkový prieskum	% obyvateľov
Spokojnosť obyvateľov s úrovňou služieb v obci	Dotazníkový prieskum	% obyvateľov
Spokojnosť obyvateľov s obcou ako miestom pre prácu	Dotazníkový prieskum	% obyvateľov
Spokojnosť obyvateľov s obcou ako miestom pre bývanie a život	Dotazníkový prieskum	% obyvateľov
Spokojnosť obyvateľov s kvalitou životného prostredia obce	Dotazníkový prieskum	% obyvateľov
Návštevnosť obce	Štatistické údaje obce, podnikateľov, TIC	Počet
Spokojnosť návštevníkov, turistov s obcou	Dotazníkový prieskum	% návštevníkov/turistov
Novovytvorené pracovné miesta	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Štatistický úrad SR	Počet
Miera nezamestnanosti	Obec, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Štatistický úrad SR	Počet nezamestnaných
Zníženie prevádzkových nákladov občianskej infraštruktúry obce	Obec	EUR
Priemerné mzdy	Štatistický úrad SR	EUR
Sociálne odkázaní obyvatelia	Obec, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Štatistický úrad SR	Počet sociálne odkázaných obyvateľov
Spokojnosť obyvateľov so sociálnymi službami v obci	Dotazníkový prieskum	% obyvateľov
Objem investícií do skvalitnenia občianskej infraštruktúry obce	Obec, ostatné úrady a organizácie	EUR
Objem investícií do skvalitnenia technickej infraštruktúry obce	Obec, ostatné úrady a organizácie	EUR
Zrekonštruované, resp. novovybudované miestne komunikácie	Obec	km
Zrekonštruované, resp. novovybudované prvky technickej infraštruktúry obce	Obec	Počet, km
Intenzita výstavby bytov	Obec	Počet novopostavených bytov
Verejný vodovod a kanalizácia	Obec, ostatné úrady a organizácie	Podiel napojených domácností v %

X. EX – POST HODNOTENIE PHSR 2007 – 2014

							Finančné prostriedky podľa zdroja		
P.č.	Názov investície - projektu	Číslo a názov aktivity	Klasifikácia investície (stavby) - triedy	Rok dokončenia	Celkom	Z toho stavebná časť	Štátny rozpočet	Rozpočet obce	Rozpočet EÚ
0	1	2	3						
1	Revitalizácia centrálnej zóny obce Spišský Štvrtok	A 1.1.15 Zrekonštruovať historické jadro obce A 3.1.16: V súlade s ÚPD obce vybudovať vhodné parkovacie plochy vo vybraných lokalitách obce s možnosťou ich multifunkčného využitia A 3.1.20: Zrekonštruovať pôvodný park na priestranstvo pre oddych	2112 - Miestne komunikácie						
				2012					
							85 267,00	49 930,00	724 773,00
2	nerealizované	A 1.1.16 Vybudovať cyklotrasu	2112 - Miestne komunikácie						
3	nerealizované	A 1.2.17 Zefektívniť využívanie energetických zdrojov so zameraním na obnoviteľné a alternatívne zdroje energie							
4	nerealizované	A 2.1.1 Rekonštrukcia športového ihriska v obci	2411 - Športové ihriská						

5	Moderná škola 21. storočia	A 2.1.2: Rekonštrukcia objektu základnej školy s ohľadom na energetickú efektívnosť A 2.1.22: Zrekonštruovať telocvičňu v obci	1263 - Školy, univerzity a budovy na vzdelávanie	2009	679 367,00	679 367,00	66 703,00	45 686,00	566 978,00
				2010					
6	nerealizované	A 2.1.3: Rekonštrukcia zdravotného strediska	1264 - Nemocničné budovy a zdravotnícke zariadenia						
7	nerealizované	A 2.1.4: Zabezpečiť bezbariérové prístupy do verejných objektov a zariadení	1220 - Budovy pre administratívu						
8	nerealizované	A 2.1.9: Zriadiť komunitné centrum na podporu činností a stretávania združení, záujmových skupín a obyvateľov obce	1274 - Ostatné budovy, i.n.						
9	Detské ihrisko pri MŠ	A 2.1.18: Vybudovať školské ihrisko	2411 - Športové ihriská	2011	47 104,00	47 104,00			
				2011					
							11 922,00	7 657,00	27 525,00
10	nerealizované	A 2.1.19: Vybudovať multifunkčné ihrisko pre mládež („na lúkach“) s oplatením	2411 - Športové ihriská						
11	nerealizované	A 2.1.23: Vybudovať tribúnu na obecnom ihrisku, jej zastrešenie a osadenie lavičiek okolo ihriska	1265 - Budovy na šport						

12	Rozšírenie kapacity ČOV a dostavba kanalizácie v obci	A 3.1.1: Dobudovať kanalizáciu vo všetkých častiach obce s podmienkou povinného napojenia do systému pre všetkých vlastníkov domov a objektov na základe zmluvných vzťahov	2223 - Miestne kanalizácie	2009	1 225 538,00	1 225 538,00			
				2012					
							122 554,00	61 277,00	1 041 707,00
13	Splašková kanalizácia ul. Javorová	A 3.1.1: Dobudovať kanalizáciu vo všetkých častiach obce s podmienkou povinného napojenia do systému pre všetkých vlastníkov domov a objektov na základe zmluvných vzťahov	2223 - Miestne kanalizácie	2013	25 162,00	25 162,00			
				2013					
								25 162,00	
14	čiastočne realizované, ostáva Nová, Potočná, Vysoká, Mlynská a nové IBV (Ku Kremni,	A 3.1.3: Zrekonštruovať miestne komunikácie	2112 - Miestne komunikácie	2012	126 025,00	126 025,00			
				2014					
								126 025,00	
15	čiastočne realizované Odvodnenie dažďových vôd ul. Záhradná	A 3.1.4: Vyregulovať odpadové rigoly (priekopy) v obci – odkanalizovať dažďovú vodu	2223 - Miestne kanalizácie	2014	34 454,00	34 454,00			
				2014					
								34 454,00	
16	čiastočne realizované Vodovod ul. Lipová	A 3.1.8: V súlade so schválenou ÚPD dobudovať rozvody pitnej vody k objektom a nehnuteľnostiam v obci podľa určenej priority a časového harmonogramu	2222 - Miestne potrubné rozvody vody	2014	11 085,00	11 085,00			
				2014					
								11 085,00	
17	nerealizované	A 3.1.12: Dobudovať rozvody plynu pre domácnosti a pre podnikateľské subjekty podľa skutočného záujmu užívateľov a podľa kapacitných a finančných možností obce i dodávateľa, v súlade s ÚPD obce	2221 - Miestne plynovody						

18	Rekonštrukcia fasády Domu smútku v štádiu realizácie	A 3.1.18: Zrekonštruovať dom smútku	1272 - Budovy a miesta na vykonávanie náboženských aktivít	2015	17 993,00	17 993,00			
				2015					
								17 993,00	
19	nerealizované	A 3.1.19: Zrekonštruovať kultúrny dom v obci	1261 - Budovy na kultúrnu a verejnú zábavu						
20	Spišský Štvrtok autobusová zastávka v štádiu realizácie	A 3.1.21: Zrekonštruovať autobusové zastávky (prístrešky) v obci	2112 - Miestne komunikácie	2015	67 739,00	67 739,00			
				2015					
								67 739,00	
21	nerealizované	A 3.1.22: Zrekonštruovať hlavný dopravný uzol – zmena dopravného riešenia							
22	Most cez Štvrtocký potok		2141 - Mosty a nadjazdy	2011	25 455,00	25 455,00			
				2011					
								25 455,00	
23	Revitalizácia verejného priestranstva (Driž)		2412 - Ostatné športové a rekreačné stavby	2013	21 454,00	21 454,00			
				2013					
							5 970,00	1 742,00	13 742,00

PRÍLOHY

Príloha č. 1 Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PR

Príloha č. 2 Vyhodnotenie dotazníka č. 1

Príloha č. 3 Vyhodnotenie dotazníka č. 2

Príloha č. 4 Prieskum indikátorov kvality života

Príloha č. 5 Fotodokumentácia zo stretnutia

Príloha č. 6 Zoznam zdrojov informácií v dokumente

Príloha č. 7 Zoznam obrázkov, tabuliek a grafov

Príloha č. 8 Zoznam skratiek

Príloha č. 1 Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PR

Greš Ján, Ing. (starosta obce)

Bajtošová Eva, Ing. (prednostka Obecného úradu)

Adamec Milan

Adamcová Marcela

Andreidesová Daniela

Bajtoš Ladislav

Bartošová Mária, Mgr.

Bednárová Alžbeta

Cehulová Barbora, Mgr.

Čeklovský Tomáš, Mgr.

Gaj František

Hric Michal

Javorská Emília, Mgr.

Javorský Ján

Jurčová Janka

Kežmarský Jozef

Lehocká Mária

Mirgová Erika

Oravcová Anna

Oravec Jaroslav, Ing.

Oravec Štefan, Ing.

Rákociová Mária, Ing.

Rothová Anna

Sagula Štefan

Stašová Irena

Šarišský Jozef

Unger Viliam

Ďalší obyvatelia zúčastnení dotazníkového prieskumu.

Externí partneri:

Občianske združenie MAS LEV, o.z.

Centrum prvého kontaktu Levoča

Hradiská Andrea, Ing. PhD.

Lorková Mária, Mgr.

Pjatáková Katarína, Ing.

Príloha č. 2 Vyhodnotenie dotazníka č. 1

Realizátor prieskumu verejnej mienky : Obec v spolupráci s MAS LEV, o.z. a Centrum prvého kontaktu Levoča

Dotazníkového prieskumu sa zúčastnilo 9 respondentov (nízka výpovedná hodnota), z každej vekovej skupiny, najpočetnejšia bola skupina od 45 – 59 rokov (4).

Vzdelanie: 44% VŠ, 33% základné, 11% stredné odborné s maturitou, 11% stredné odborné bez maturity

Odchod alebo plán odchodu po skončení štúdia do zahraničia: 33% áno, 33% nie, 33% neviem

Uplatniteľnosť po skončení štúdia v území MAS LEV: 50% nie, 50% áno

Zhodnotenie vlastnej životnej situácie: 55% dobrá, 22% skôr dobrá, 22% zlá

Oblasti v obci, ktorým je potrebné sa venovať:

- ✓ doprava a bezpečnosť
- ✓ voľno - časové a kult. podmienky
- ✓ bývanie
- ✓ životné prostredie
- ✓ sociálne služby

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Kvalita (stav) životného prostredia v obci a okolí: 80% skôr dobrá, 10% dobrá, 10% skôr zlá

Opatrenia na zlepšenie životného prostredia:

1. riešenie čiernych skládok
2. zapojenie verejnosti do zlepšovania stavu životného prostredia a zvýšenie informovanosti občanov
3. riešenie stavu odpadového hospodárstva
4. zlepšenie ovzdušia zavedením nových metód v rámci kúrenia a spotreby energie
5. dobudovanie kanalizácie

Dostatočnosť údržby a čistenia ciest: 77% skôr áno, 11% skôr nie, 11% nie

SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA, BÝVANIE a ALTERNATÍVNE VZDELÁVANIE

Opatrenia na zlepšenie sociálnej infraštruktúry:

1. výstavba klubu pre seniorov
2. hľadať alternatívne riešenia pre získanie finančných zdrojov
3. zriadiť vývarovňu pre dôchodcov

Opatrenia na zlepšenie alternatívneho vzdelávania:

1. zlepšiť prepojenosť teórie s praxou
2. prevencia drogových záležitostí a civilizačných chorôb na školách
3. zvýšiť počet exkurzií, náučných a tematických výletov
4. zlepšiť spoluprácu s inými školami

Opatrenia na zlepšenie situácie v oblasti bývania:

1. výstavba nových bytov
2. tepelné hospodárstvo

VOĽNÝ ČAS, KULTÚRA, ŠPORT a DOBROVOĽNÍCTVO A ČINNOSŤ MIMOVLÁDNYCH ORGANIZÁCIÍ

Súčasná možnosti trávenia voľného času v obci: 50% športoviská, 33% knižnica

Vyjadrenie dostatočnosti: 37% nie, 37% áno, 26% nevie posúdiť

Opatrenia na zlepšenie sociálnej infraštruktúry, dobrovoľníctva a činnosti MVO:

1. vytvorenie športovo – regeneračno - relaxačnej zóny v území
2. fungovanie a podpora klubovní pre mládež
3. vybudovanie cyklistických trás, turisticko-náučného chodníka
4. doplnenie alebo úprava kultúrnych zariadení
5. doplnenie alebo úprava športových zariadení
6. oprava kultúrnych pamiatok
7. zlepšenie spolupráce medzi podnikateľskými subjektmi a subjektmi v oblasti umenia, kultúry a športu

SAMOSPRÁVA

Opatreniam na zlepšenie situácie v oblasti samosprávy:

1. zapájanie mládeže do diania v obci (++)
2. aktívnejšia komunikácia poslancov zastupiteľstva s obyvateľmi (+)
3. organizovanie stretnutí samosprávy s občanmi
4. lepšia informovanosť o termínoch zasadnutia členov obecného zastupiteľstva
5. zverejnenie výsledkov zasadnutí členov obecného zastupiteľstva

DOPRAVA A BEZPEČNOSŤ

Opatrenia na zlepšenie situácie v oblasti samosprávy:

1. zlepšenie vzhľadu autobus. zastávok a okolia (++)
2. úprava autobus. spojenia obec – okolie (++)
3. riešenie parkovacích plôch v meste (obci)
4. prevencia proti krádežiam (hliadky, kamerový systém a pod.
5. zvýšenie bezpečnosti v meste (obci) v nočných hodinách
6. zvýšenie bezpečností detí na ulici
7. údržba a rekonštrukcia chodníkov a miestnych komunikácií

CESTOVNÝ RUCH

Opatrenia na zlepšenie situácie v oblasti cestovného ruchu:

1. využitie vlastného potenciálu obce - atraktivity, kult. a histor. pamiatky (++)
2. zriadenie, obnova a zlepšenie služieb rekreačných zariadení
3. zlepšenie marketingovej podpory rozvoja cestovného ruchu
4. obnova tradičných zvykov a remesiel

Záujem poskytovať ubytovanie na súkromí pre turistov za poplatok: 57% nie, 29%, 14% nevie

Záujem poskytovať iné služby pre turistov (napr. sprevádzanie, tlmočenie a pod.): 75% nie, 12% nevie, 12% áno

HOSPODÁRSTVO

Mal by podľa Vás existovať vo Vašej obci sociálny podnik resp. mala by mať obec založenú živnosť na chýbajúce služby: 44% neviem, 44% áno, 12% nie

Aký typ podniku:

- **Poľnohospodársky – 66%**

Opatrenia na zlepšenie situácie v oblasti hospodárstva:

1. vytváranie podmienok pre usídľovanie nových podnikateľov (zamestnanosť)
2. podpora malého a stredného podnikania v obci
3. dobudovanie plynofikácie a kanalizácie
4. doriešenie vlastníckych vzťahov k pozemkom

MARKETING a IMIDŽ OBCE

Opatrenia na zlepšenie situácie v oblasti imidžu obce: nepokladajú za dôležité

1. propagácia a vytváranie pozitívneho obrazu obce cez médiá
2. šírenie informácií o obci i v zahraničí
3. zriadenie informačnej kancelárie

Spokojnosť s rozhodnutiami vedenia obce v oblasti zrealizovaných projektov cez Leader: 62%
nepoznám tieto projekty, 38% nie

Aké projekty navrhujete zrealizovať: Regulácia miestneho potoka, cesta, cyklistický chodník, oddychová zóna, ponuky prác pre drobných podnikateľov, cyklotrasy, autobus – zastávky, lepšie podmienky pre začínajúcich podnikateľov

Spolupráca: Peter Jakubec – 0908 255 502

POČET RESPONDENTOV DOTAZNÍKA K CELKOVÉMU POČTU OBYVATEĽOV OBCE

9 / 2441 = 0,37% - veľmi nízka výpovedná hodnota

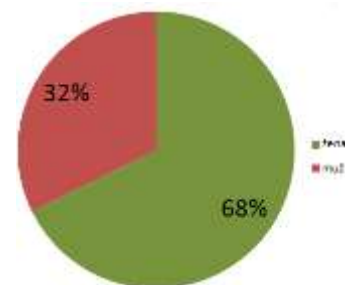
Príloha č. 3 Vyhodnotenie dotazníka č. 2

Znenie dotazníka uvádzame presne podľa jeho zadania a vyhodnocujeme každý bod zvlášť:

A. Pohlavie:

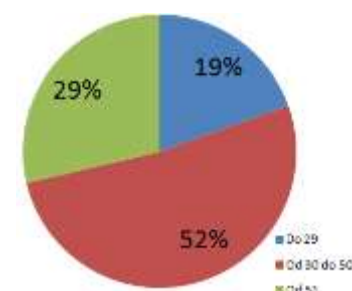
- ☐ Žena 111
- ☐ Muž 53

Celkový počet respondentov bol 164, z čoho 32 % tvorili muži a 68 % ženy. Najviac dotazníkov vyplnili obyvatelia vo veku od 30 do 50 rokov v rozsahu 52 %, avšak aj ostatné vekové kategórie mali svoje reprezentatívne zastúpenie.

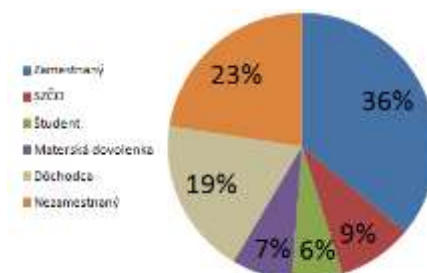
B. Vek:

- ☐ Do 29 32
- ☐ Od 30 do 50 85
- ☐ Od 51 47

C. Status:

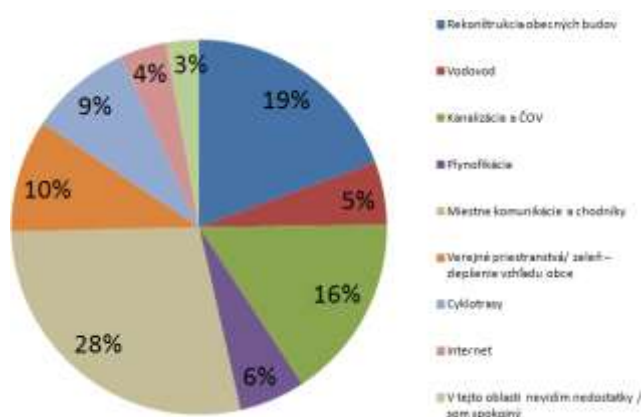
- ☐ Zamestnaný 59
- ☐ SZČO 15
- ☐ Študent 10
- ☐ Materská dovolenka 12
- ☐ Dôchodca 31
- ☐ Nezamestnaný 37

KTORÉ OBLASTI JE PODĽA VÁS V NASLEDUJ/COM OBDOBÍ POTREBNÉ RIEŠIŤ AKO PRIORITNÉ:

1. V oblasti verejnej infraštruktúry – najviac 3 možnosti

- ☐ Rekonštrukcia obecných budov 68
- ☐ Vodovod 19
- ☐ Kanalizácia a ČOV 56
- ☐ Plynofikácia 20
- ☐ Miestne komunikácie a chodníky 99
- ☐ Verejné priestranstvá/ zeleň – zlepšenie vzhľadu obce 34
- ☐ Cyklotrasy 31
- ☐ Internet 14
- ☐ V tejto oblasti nevidím nedostatky 10

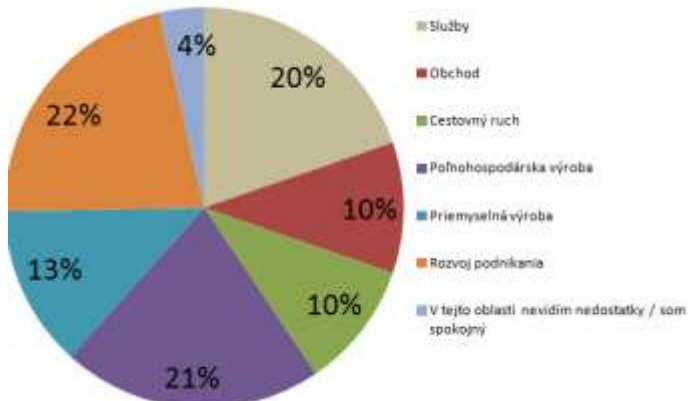

Výsledky tejto časti dotazníka potvrdili výstup z problémovej analýzy, že občania považujú za prioritné v oblasti technickej verejnej infraštruktúry vyriešiť miestne komunikácie a chodníky, dobudovanie kanalizácie a ČOV, tiež skrášliť verejné priestranstvá.

2. V oblasti hospodárstva – najviac 3 možnosti:

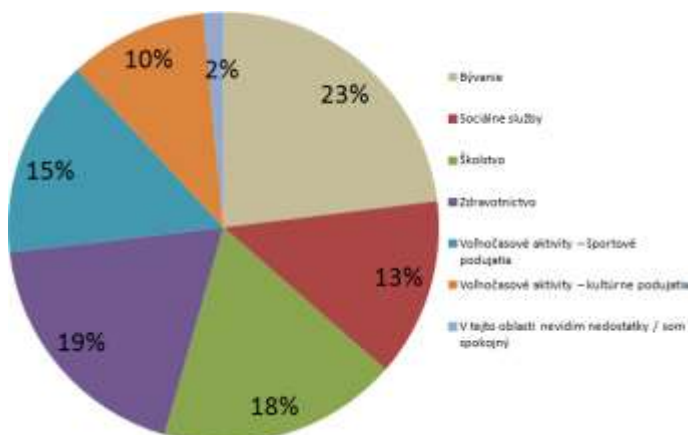
☐ Služby	71
☐ Obchod	38
☐ Cestovný ruch	37
☐ Poľnohospodárska výroba	76
☐ Priemyselná výroba	47
☐ Rozvoj podnikania	78
☐ V tejto oblasti nevidím nedostatky / som spokojný	13

Podľa respondentov je nutné riešiť vo všeobecnosti rozvoj podnikania, naďalej sa venovať poľnohospodárstvu a podporiť priemyselnú výrobu. Spokojnosť vyjadrili 4%.

3. V oblasti sociálnej – najviac 3 možnosti:

☐ Bývanie	91
☐ Sociálne služby	53
☐ Školstvo	71
☐ Zdravotníctvo	74
☐ Voľnočasové aktivity – športové podujatia	59
☐ Voľnočasové aktivity – kultúrne podujatia	41
☐ V tejto oblasti nevidím nedostatky / som spokojný	6

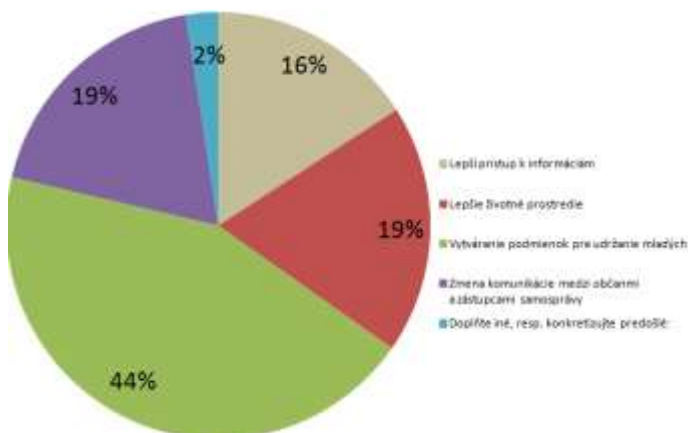
V sociálnej oblasti si respondenti želali venovať sa otázke bývania, zdravotníctva a školstva. Iba 10 % prejavilo spokojnosť so stavom.

4. Iné – najviac 1 možnosť:

Lepší prístup k informáciám	26
Lepšie životné prostredie	31
Vytváranie podmienok pre udržanie mladých	72

Zmena komunikácie medzi občanmi a zástupcami samosprávy 31

Doplňte iné, resp. konkretizujte predošlé: 4

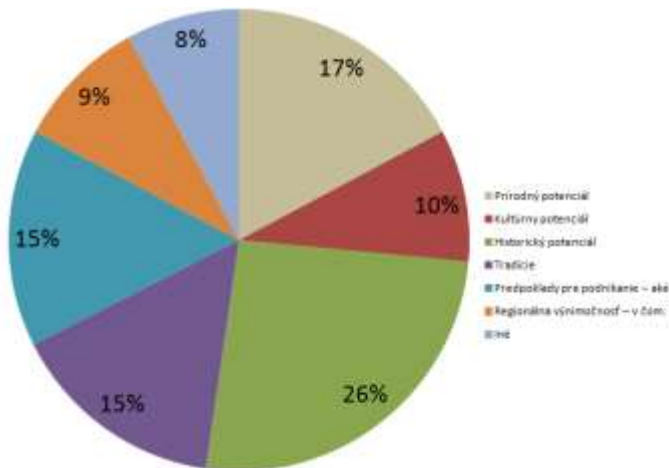

Preferencie vyjadrili respondenti pre vytváranie podmienok mladých, lepšie životné prostredie a zmenu komunikácie medzi samosprávou a občanmi.

Iné: lepšie zastupovanie občanov prostredníctvom obecného zastupiteľstva, nehájiť vlastné záujmy, vytvoriť viac aktivít pre mladých,

5. Čo je podľa respondentov najväčším potenciálom pre rozvoj obce? - 1 možnosť

- ☐ Prírodný potenciál 26
- ☐ Kultúrny potenciál 24
- ☐ Historický potenciál 33
- ☐ Tradície 23
- ☐ Predpoklady pre podnikanie – aké: 23
- ☐ Regionálna výnimočnosť – v čom: 14
- ☐ Iné 12

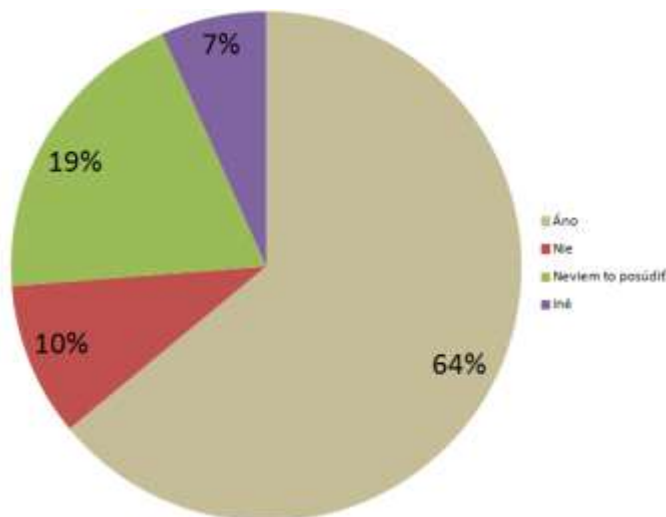
Podľa respondentov je najväčším potenciálom obce historický, prírodný, kultúrny.

Predpoklady pre podnikanie: turizmus, využitie voľných priestorov PD, podnikanie vo výrobe, poľnohospodárstvo

Regionálna výnimočnosť: Slovenský raj, Vysoké Tatry

6. Zaznamenali ste rozvoj obce za posledných 5 rokov? – 1 možnosť

- Áno
- Nie
- Nevieť to posúdiť
- Iné

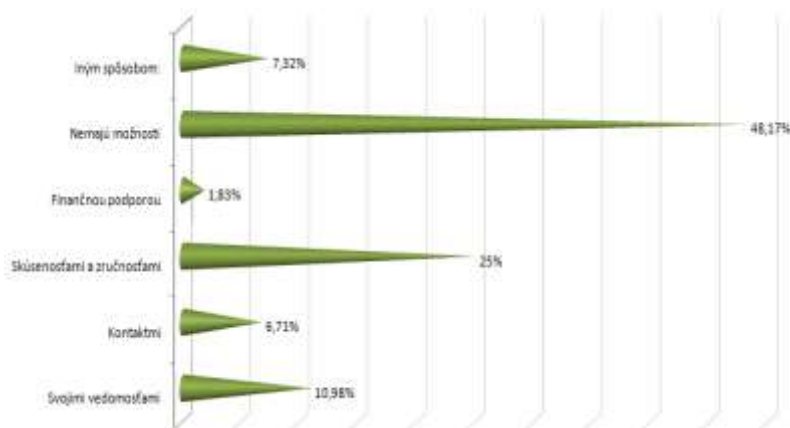
Až 64 % opýtaných vníma pokrok a zmenu v obci.

7. Ku rozvoju by chceli respondenti prispieť? 1 možnosť

- Svojimi vedomosťami

	18
- Kontaktmi	11
- Skúsenosťami	
- a zručnosťami	41
- Finančnou podporou	3
- Nemajú možnosti	79
- Iným spôsobom:	12

Obyvatelia vo väčšej miere nemajú možnosti pre podporu rozvoja obce, niektorí sa však vyjadrili, že svojimi vedomosťami by dokázali prispieť a ďalší označili aj iné spôsoby ako zariadenosť, húževnatosť a oduševnenosť pre obec.

8. Námety respondentov na zlepšenie života v obci (návrh, rady)

- opraviť komunikácie: Lúčna, Zelená, Družstevná ul.; retardery na ceste
- rigoly pre dažďovú vodu a obrubníky,
- urobiť cestu ku bytovkám, na uliciach Potočná, Vysoká, Obrancov mieru
- riešiť výkaly psov na prechádzkach s ich majiteľmi, kontrola poriadku
- vyriešiť problém časti Strelníky vysťahovaním
- odstrániť smetiská v lese a starať sa o lúky
- viac komunikácie s občanmi a pomocná ruka pre Rómov, ktorí sa podľa nich nemajú na koho obrátiť
- viesť mládež ku športu a záujmovým činnostiam
- odstrániť divoké skládky a trestať pôvodcov
- zriadiť multifunkčné ihrisko, posilňovňu, plážový volejbal
- zákaz parkovania na uliciach a odstavné plochy na to určené s prípadným platením parkovného
- zvýšiť dozor na dedine najmä večer
- bankomat

Príloha č. 4 Prieskum indikátorov kvality života

Názor na kvalitu života v obci vyjadrilo spolu 26 obyvateľov z rôznych sektorov, v rámci čoho sa snažili vyjadriť svoj pohľad na úroveň života v obci. Pridelenie známok: 1 – najlepšie, 5 – najhoršie je zobrazené spriemerovanými hodnotami v tabuľkách pre jednotlivé oblasti. Celková priemerná známka je 2,34.

VEREJNÉ A SOCIÁLNE SLUŽBY

Indikátor	Doprava	Telekomunikácie	MŠ, školy	Vzdelávanie a školenia	Zdravotnícke zariadenie	Úroveň poradenstva	Sociálna starostlivosť	Obchodná sieť	Inštitúcie a ich služby
Priemerná známka	2,38	1,73	1,69	1,81	2,31	2,31	2,38	2,04	2,31

PODMIENKY BÝVANIA

Indikátor	Stav technickej infraštruktúry	Stav ŽP	Stav domového a bytového fondu	Vybavenie domácností	Stav cestnej siete
Priemerná známka	1,92	2,31	2,31	1,88	2,65

PRÁCA

Indikátor	Príjem	Pracovné príležitosti	Rozvoj podnikania	Prístup k úverom
Priemerná známka	2,62	3,46	3,23	2,54

VOĽNÝ ČAS A BÝVANIE

Indikátor	Kultúra - aktivity, zariadenia	Šport - aktivity a zariadenia	Remeslá	Spoločenský život
Priemerná známka	2,15	2,19	2,69	2,46

Príloha č. 5 Fotodokumentácia zo stretnutia

Obrázok 15: Obyvatelia na pracovnom stretnutí ku PHSR

Obrázok 16: Obyvatelia na pracovnom stretnutí ku PHSR

Zdroj: MAS LEV, o.z.

Príloha č. 6 Zoznam zdrojov informácií v dokumente

Hodnotiaca správa obce 2014

Inštitút pre ekonomické a sociálne reformy

Korzár 10/2011

Komunitný plán obce 2011 - 2015

Lesnícky geografický informačný systém

Obecné štatistiky

PHSR Spišský Štvrtok 2006

„Štatistický úrad SR databáza DATAcube“

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad

Územný plán obce

<http://www.dssspiskystvrtok.sk/>

<http://www.forestportal.sk/>

<http://www.maslev.sk/>

<http://obce.sme.sk/profily/?ID=2261&y=2014#>

<http://www.slovenskyraj.sk/>

<http://www.sodbtn.sk/>, údaje pochádzajúce zo štatistických dát z roku 2011

<http://www.spiskystvrtok.sk>

Príloha č. 7 Zoznam obrázkov, tabuliek a grafov

Obrázky

- Obrázok 0: Poloha obce Spišský Štvrtok
- Obrázok 1: Drevinové zloženie v katastrálnom území obce Spišský Štvrtok
- Obrázok 2: Dreviny podľa vekových kategórií
- Obrázok 3: Zásoby drevnej hmoty
- Obrázok 4: Dufart Spišský štvrtok
- Obrázok 5: Kostol sv. Ladislava
- Obrázok 6: Kostol sv. Ladislava
- Obrázok 7: Zápoľského kaplnka
- Obrázok 8: Kláštor minoritov
- Obrázok 9: Penzión Natali
- Obrázok 10: Penzión Stenly
- Obrázok 11: Privát Garden
- Obrázok 12: Dobšinská ľadová jaskyňa
- Obrázok 13: Suchá Belá – Korytový vodopád
- Obrázok 14 : Dom sociálnych služieb Spišský Štvrtok
- Obrázok 15: Obyvatelia na pracovnom stretnutí ku PHSR
- Obrázok 16: Obyvatelia na pracovnom stretnutí ku PHSR

Tabuľky

- Tabuľka č. 1: Využitie poľnohospodárskej pôdy v katastri obce
- Tabuľka č. 2: Využitie poľnohospodárskeho pôdneho fondu v percentách
- Tabuľka č. 3: Rozloha nepoľnohospodárskej pôdy v ha a jej štruktúra v Spišskom Štvrtku
- Tabuľka č. 4: Rozloha lesného pozemku počas rokov od 2007 – 2014 v Spišskom Štvrtku
- Tabuľka č. 5: Vývoj výmery vodnej plochy parciel C evidencie KN
- Tabuľka č. 6: Pohlavná štruktúra obyvateľov

- Tabuľka č. 7: Veková štruktúra obyvateľov obce
- Tabuľka č. 8: Percentuálne zastúpenie obyvateľov obce podľa produktívnosti
- Tabuľka č. 9: Pohlavná štruktúra obyvateľov obce v roku 2014 podľa produktívnosti v porovnaní s rokmi 1997 a 2006
- Tabuľka č. 10: Index starnutia v obci Spišský Štvrtok
- Tabuľka č. 11: Vývoj ukazovateľa Prirodzený prírastok v obci Spišský Štvrtok
- Tabuľka č. 12: Migrácia obyvateľstva obce Spišský Štvrtok
- Tabuľka č. 13: Vývoj ukazovateľa Celkový prírastok/úbytok obyvateľov
- Tabuľka č. 14: Vzdelanostná štruktúra obyvateľov Spišského Štvrtku
- Tabuľka č. 15: Vývoj počtu obyvateľov a domov podľa štatistiky vedenej na obci
- Tabuľka č. 16: Vybavenosť obce technickou infraštruktúrou
- Tabuľka č. 17: Spotreba vody v obci
- Tabuľka č. 18: Vývoj počtu žiakov v materskej a základnej škole v obci Spišský Štvrtok
- Tabuľka č. 19: Zruční ľudia v obci
- Tabuľka č. 20: Fyzické osoby podľa právnej formy v obci
- Tabuľka č. 21: Právnické osoby v obci
- Tabuľka č. 22: Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie v obci Spišský Štvrtok
- Tabuľka č. 23: Programový rozpočet na 2 roky

Grafy

- Graf č. 1: Štruktúra programových dokumentov
- Graf č. 2: Využitie pôdneho fondu v katastri obce Spišský Štvrtok za rok 2014 (v %)
- Graf č. 3: Vývoj štruktúry obyvateľstva podľa produktívnosti
- Graf č. 4: Pohlavná štruktúra obyvateľov obce podľa produktívnosti v rokoch 1997, 2006 a 2014
- Graf č. 5: Vývoj ukazovateľa Index starnutia obce Spišský Štvrtok
- Graf č. 6: Vývoj Prirodzeného prírastku v obci
- Graf č. 7: Vývoj Migračného saldo obce Spišský Štvrtok
- Graf č. 8: Celkový prírastok/úbytok obyvateľov

- Graf č. 9: Zloženie obyvateľov obce Spišský Štvrtok podľa vierovyznania
- Graf č. 10: Zloženie obyvateľov podľa národnosti
- Graf č. 11: Vzdelanostná štruktúra obyvateľov Spišského Štvrtku (v %)
- Graf č. 12: Obdobie výstavby domov
- Graf č. 13: Vývoj počtu žiakov v materskej a základnej škole v obci Spišský Štvrtok
- Graf č. 14: Miera zamestnanosti v obci Spišský Štvrtok
- Graf č. 15: Počet evidovaných uchádzačov /-čiek podľa pohlavia obce Spišský Štvrtok
- Graf č. 16: Vývoj počtu uchádzačov o zamestnanie obce Spišský Štvrtok
- Graf č. 17: Počet uchádzačov/-čiek podľa pohlavia v obci k 31. 12. 2014
- Graf č. 18: Miera nezamestnanosti v obci Spišský Štvrtok
- Graf č. 19: Základná bilancia
- Graf č. 20: Celkový dlh
- Graf č. 21: Záväzky aspoň 60 dní po splatnosti
- Graf č. 22: Okamžitá likvidita obce

Príloha č. 8 Zoznam skratiek

CLLD	Stratégia miestneho rozvoja vedeného komunitou
DSS	Dom sociálnych služieb
EÚ	Európska únia
MAS LEV	Miestna akčná skupina LEV
NEET	Mladý človek nezapojený do zamestnania, vzdelávania, ani odbornej prípravy (z angl. „Not in Employment, Education, or Training“)
NP	Národná park
PHSR	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
PRV	Program rozvoja vidieka
SWOT	Analýza silných, slabých stránok, príležitostí a ohrození
OP EVS	Operačný program Efektívna verejná správa
OP II	Operačný program Integrovaná infraštruktúra
OP IROP	Operačný program Integrovaný regionálny operačný program
OP KŽP	Operačný program Kvalita životného prostredia
OP ĽZ	Operačný program Ľudské zdroje
OP RH	Operačný program Rybné hospodárstvo
OP VaI	Operačný program Výskum a inovácie
PR	Program rozvoja - obce
SODB	Sčítanie obyvateľov domov a bytov
SPR	Spoločný program rozvoja - obcí
TEN-T	Transeurópska dopravná sieť (angl. Trans-European Transport Networks)
VÚC PSK	Vyšší územný celok Prešovského samosprávneho kraja